

ver- bin- ding

Jaarverslag 2020

Information refer to main nameplate

MS0022004
BR015
26725

COGAS
COGAS4000632

Page 1

Type: 8710A-20A 7 A.S. Class: 92.83			
U _N	12 kV	78 kV	800 A
I _N	20 A	1 A	31.6 A
I _{sc}	20 A	1 A	31.6 A
See 24-100			
For system information refer to main nameplate			

Type: 8710A-20A 7 A.S. Class: 92.83			
U _N	12 kV	78 kV	800 A
I _N	20 A	1 A	31.6 A
I _{sc}	20 A	1 A	31.6 A
See 24-100			
For system information refer to main nameplate			

Inhoudsopgave

VOORWOORD	5
VERSLAG VAN HET BESTUUR OVER 2020	6
Over Cogas	6
Kerncijfers 2020	10
Excellent netbeheer	12
Versnellen energietransitie	18
Duurzame bedrijfsvoering	26
Financiële verantwoording en vooruitblik	34
Risicomanagement en governance	42
VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN	54
VERSLAG VAN DE ONDERNEMINGSRAAD	56
JAARREKENING 2020 COGAS HOLDING N.V.	58
Geconsolideerde jaarrekening Cogas Holding N.V.	59
Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening	63
Enkelvoudige jaarrekening Cogas Holding N.V.	100
Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening	104
ONDERTEKENING VAN DE JAARREKENING	108
OVERIGE GEGEVENS	110
CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	112

verbinding met

Voorwoord

Het jaar 2020 zal ons altijd bijblijven als het jaar waarin de coronapandemie haar intrede deed. Ook ons werk bij Cogas is hierdoor veranderd. Daarnaast is de verkoop van ons belang in Cogas Kabel Infra B.V. in 2020 een belangrijke ontwikkeling geweest voor Cogas.

Direct nadat het kabinet op 12 maart de eerste verregaande beperkingen afkondigde, is elke Cogas-medewerker die dat kon vanuit huis gaan werken. Alleen als het echt niet anders kon werd nog op kantoor gewerkt, zoals bij de telefonische klantenservice, het berichtenverkeer in het kader van de energiemarkt en de storingsdienst. Onze monteurs kunnen niet vanuit huis werken. Zij hebben alles op alles gezet om te blijven zorgen voor een veilige en betrouwbare energievoorziening. Ze konden hun werkzaamheden grotendeels blijven uitvoeren binnen de richtlijnen van het door Bouwend Nederland opgesteld protocol. In de zomer konden we korte tijd de maatregelen versoepelen, maar helaas moesten we al snel weer terug naar het thuiswerken.

Ik ben er trots op hoe onze medewerkers het werk hebben verzet, ondanks alle beperkingen en belemmeringen van de coronamaatregelen. De continuïteit van Cogas is dan ook op geen enkel moment een punt van zorg geweest. In het hoofdstuk Duurzame Bedrijfsvoering wordt hier verder op ingegaan.

De verkoop van ons belang in Cogas Kabel Infra B.V. is een tweede belangrijke ontwikkeling in 2020. Op 16 december heeft de Algemene Vergadering van Aandeelhouders besloten het 50% aandelenbelang van Cogas in Cogas Kabel Infra te verkopen aan een onderneming binnen de Delta Fiber groep. We staan voor een grote uitdaging in het kader van de energietransitie. Hier willen we onze focus op leggen. De opbrengst van de verkoop van de aandelen in Cogas Kabel Infra willen we investeren in het

versnellen van de energietransitie. Hierover leest u meer in het hoofdstuk Financiële verantwoording.

2020 was ook het jaar waarin de regionale energie-strategieën voor Twente en West-Overijssel zijn gepresenteerd. Gemeenten vertalen deze regionale plannen naar lokaal beleid. Meerdere Cogas-gemeenten hebben inmiddels gebieden aangewezen waarin tussen nu en 2030 warmtenetten tot ontwikkeling moeten komen. Cogas wil een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling van distributienetwerken voor warmte in met name haar aandeelhoudende gemeenten. Daarbij wordt echter de regelgeving in de energiewetgeving (Elektriciteitswet 1998, Gaswet en Warmtewet) als beperkend ervaren. In het hoofdstuk Versnellen Energietransitie gaan we hier verder op in.

We hopen in 2021 nadere stappen te kunnen zetten in de energietransitie in de vorm van concrete projecten, maar we hebben met de jaren wel geleerd dat de ontwikkeling van plannen voor warmte en biogas veel tijd vergt. Waar mogelijk pakken we onze rol voortvarend op.

Het bedrijfsresultaat over 2020 kwam uit op € 6,2 miljoen (2019 € 9,8 miljoen), wat tevredenstelt, rekening houdend met een incidenteel hoger niveau aan projectmatige uitgaven die samenhangen met het vernieuwen en optimaliseren van interne processen, het ICT-landschap en marktfaciliterende processen. Het netto resultaat over 2020 kwam uit op € 28,8 miljoen. In dit resultaat is mede begrepen de opbrengst van de verkoop van het belang van Cogas in Cogas Kabel Infra B.V. ter grootte van € 24,3 miljoen.

Terugkijkend op 2020 wil ik mijn dank en grote waardering uitspreken voor al onze medewerkers, die onder moeilijke omstandigheden hun werkzaamheden hebben moeten verrichten. De flexibiliteit waarvan eenieder blijk heeft gegeven geeft mij vertrouwen dat we, ondanks de situatie waarin Nederland nog altijd verkeert met betrekking tot corona, met een positieve blik naar 2021 kunnen kijken.

Gerald de Haan

Algemeen directeur

“We willen onze focus leggen op het versnellen van de energietransitie, waarbij we ons terdege realiseren dat ontwikkeling van innovatieve plannen tijd vergt.”

Over Cogas

Cogas is opgericht op 29 april 1966 onder de naam Centraal Overijsselse Gasmaatschappij N.V. In de afgelopen 55 jaar hebben we ons ontwikkeld tot een regionaal netwerkbedrijf. We zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling, aanleg, onderhoud en beheer van de netwerken voor gas, elektriciteit, (duurzame) warmte en telecommunicatie in een groot deel van Twente en de gemeente Hardenberg. Op deze manier zorgen we dat ruim 145.000 huishoudens kunnen koken, douchen, televisiekijken en online kunnen werken. Ons kantoor staat in Almelo, maar in 2020 werkte het kantoorpersoneel door de coronapandemie vooral vanuit huis.

Coteq Netbeheer is de onafhankelijke netbeheerder binnen de Cogasgroep. We stellen onze gas- en elektriciteitsnetten beschikbaar aan de verschillende marktpartijen. Onze klanten kiezen zelf hun energieleverancier.

We weten veel van elektriciteit en gas, en zetten die kennis en ervaring in om bij te dragen aan de energietransitie. We denken mee over de nieuwste technieken en ontwikkelingen op het gebied van energie. We brengen partijen bij elkaar, ondersteunen nieuwe initiatieven en delen onze netwerken, kennis en data. Zo zijn we betrokken bij de Regionale Energiestrategieën (RES) voor Twente en West-Overijssel en werken we met gemeenten aan warmtevisies en wijkuitvoeringsplannen.

We maken het mogelijk dat 145.000 huishoudens in de regio kunnen koken, douchen, televisiekijken en online kunnen werken.

Missie

Onze missie is om samen met onze maatschappelijke partners te zorgen voor een toekomstbestendige energie- en data-infrastructuur, de energietransitie te versnellen en bij te dragen aan de leefbaarheid in onze regio.

Visie

Cogas wil het duurzame netwerkbedrijf zijn dat zich vanuit haar maatschappelijke rol en regionale positionering actief richt op zowel excellent netbeheer als op het versnellen van de energietransitie in de regio.

Kernwaarden en doelen

Een belangrijk onderdeel van de strategie en cultuur van Cogas zijn onze kernwaarden, die het uitgangspunt vormen van onze bedrijfsvoering en het handelen van onze medewerkers.

De kernwaarden van Cogas zijn:

Veilig

Veilig handelen vormt de basis van al onze werkzaamheden en activiteiten. We streven ernaar het veiligheidsrisico en daarmee het aantal incidenten te minimaliseren voor onze klanten, medewerkers en anderen in onze omgeving.

Betrouwbaar

We willen voorzien in een betrouwbare energievoorziening en dienstverlening voor onze klanten.

Betaalbaar

De betaalbaarheid van de energievoorziening is van groot belang voor zowel consumenten als bedrijven. Daarnaast is de betaalbaarheid ook van groot belang voor het maatschappelijke draagvlak van de energietransitie. Daarom streven we ernaar de energievoorziening zo betaalbaar mogelijk te houden voor al onze klanten.

Duurzaam

We streven ernaar onze activiteiten zo duurzaam mogelijk uit te voeren en daarmee bij te dragen aan de verduurzaming van de samenleving.

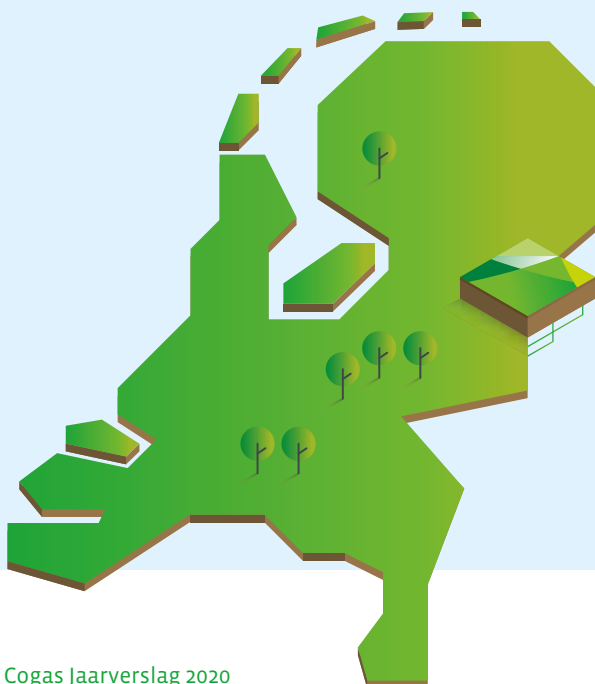
Regionaal

Als regionaal netwerkbedrijf opereert Cogas altijd dicht bij de klant. We streven ernaar met onze activiteiten een zo groot mogelijke bijdrage te leveren aan de leefbaarheid, werkgelegenheid en bedrijvigheid in onze regio en proberen daarbij zoveel mogelijk samen te werken met andere regionale partijen.

Innovatief

De energiewereld is volop in beweging. Innovatie speelt hierbij een sleutelrol. Cogas streeft ernaar voorop te lopen op het gebied van innovatie, door onder meer te experimenteren met nieuwe technologieën en toepassingen. Hiermee willen we bijdragen aan een steeds slimmere en daarmee betere energievoorziening voor onze klanten.

Strategische pijlers

Dit jaarverslag is opgebouwd aan de hand van onze drie strategische pijlers:

1.

Excellent netbeheer

Onze klanten kunnen rekenen op een veilige, betrouwbare en betaalbare energie- en data-infrastructuur. We investeren in de kwaliteit van ons netwerk, het vereenvoudigen van processen en het optimaliseren van onze dienstverlening.

2.

Versnellen energietransitie

Met onze kennis en ervaring, ons regionale karakter en onze positie in de samenleving ondersteunen we onze klanten en aandeelhouders bij het verduurzamen van de energievoorziening in de regio. We doen dit door de huidige infrastructuur aan te passen, te investeren in nieuwe netwerken voor duurzame energie en door een actieve rol te spelen als (kennis)partner op het gebied van de energietransitie voor onze regio.

3.

Duurzame bedrijfsvoering

We gaan op een verantwoorde en efficiënte manier om met ons maatschappelijk kapitaal. Zo houden we de energievoorziening betaalbaar voor onze klanten. We investeren in onze medewerkers, zodat ze van blijvende waarde zijn voor onze organisatie, en hun werk goed en veilig kunnen doen. We willen zelf ook een bijdrage leveren aan onze leefomgeving en het milieu. Daarom verduurzamen we onze eigen bedrijfsvoering.

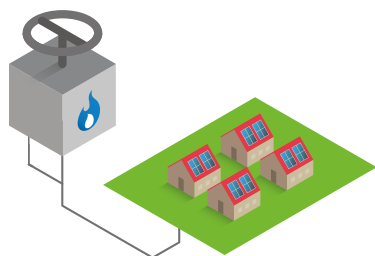
Kerncijfers

The image features two IPCO pressure gauges. The foreground gauge is a circular, silver-colored instrument with a white face. It has a scale from 0 to 160 mbar, with major markings at 0, 50, 100, 150, and 160. The needle points to approximately 110 mbar. The text 'EN 837-3' and 'IPCO' are visible on the gauge face. The background gauge is partially obscured and shows a similar design. The background is a blurred yellow industrial setting.

verbinding met

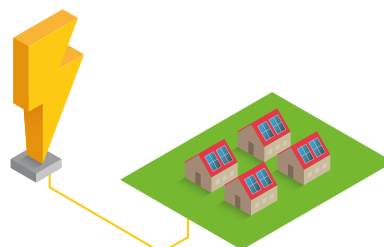
Cijfers van Cogas.

Kerncijfers 2020

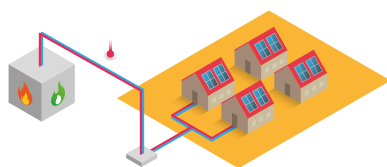
Gas

Transport	310.747.325 m ³
Groengas ingevoerd op het net	8.700.000 m ³
Aansluitingen	143.455
Gasnet	4.430 km
Uitvalduur	11,0 sec

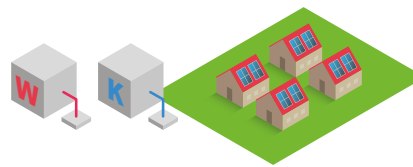
Elektriciteit

Transport	457.713 MWh
Aansluitingen	55.118
Electriciteitsnet	1.375 km
Uitvalduur	3,2 min

Stadsverwarming

Aansluitingen	805
---------------	-----

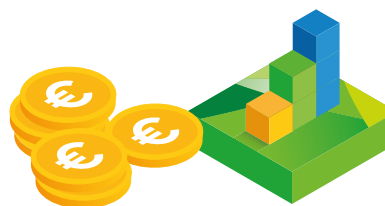

Warmte-koudeopslag

Aansluitingen	1.300
---------------	-------

Financieel

Totale bedrijfsopbrengsten	54,9 miljoen
Resultaat na belastingen	28,8 miljoen
Investerings	10,9 miljoen
Balanstotaal	295,0 miljoen

Excellent netbeheer

In de eerste plaats willen wij er - nu en in de toekomst - voor blijven zorgen dat onze klanten op ons kunnen rekenen voor een veilige, betrouwbare en betaalbare energie- en data-infrastructuur. De kerntaak en uitdaging waarvoor we staan is het zorgdragen voor excellent netbeheer. Dit doen wij door te blijven investeren in de kwaliteit van ons netwerk, het vereenvoudigen van onze processen en het optimaliseren van onze dienstverlening.

Jaardoelen

1.

We borgen de kwaliteit en betrouwbaarheid van onze netwerken door de Jaaropdracht 2020 te realiseren.

Wat hebben we hier in 2020 voor gedaan?

Ieder jaar wordt in samenwerking tussen Coteq Netbeheer en Cogas Infra de zogenaamde jaaropdracht opgesteld. In de jaaropdracht bepalen we welke investeringen en onderhoudswerkzaamheden we doen om de kwaliteit en veiligheid van onze gas- en elektriciteitsnetwerken te borgen. Door de coronapandemie hebben we niet alle werkzaamheden kunnen uitvoeren die we hadden gepland. Dit tijdelijke uitstel leidt niet tot verhoogde veiligheidsrisico's of onderbrekingen. Overall mogen we zeker tevreden zijn over de voortgang die we met betrekking tot de jaaropdracht hebben bereikt. De veiligheid en betrouwbaarheid waren in 2020 weer hoog. We hadden weinig storingen en daarmee ook een lage onderbrekingsduur.

Hoe gaan we hiermee verder?

In 2020 hebben we voor de eerste keer het investeringsplan opgesteld. Dit Investeringsplan 2020 (IP2020) geeft weer welke investeringen we de komende tien jaar verwachten te moeten doen in ons gas- en elektriciteitsnet. Het verduurzamen van de energievoorziening in de regio loopt als een rode draad door het investeringsplan. Het investeringsplan wordt iedere twee jaar geactualiseerd. Daardoor anticiperen we continu op de veranderingen om ons heen. De komende jaren zullen we, met als leidraad dit investeringsplan, dus blijven investeren in onze netwerken om zo de veiligheid, betrouwbaarheid en duurzaamheid te borgen.

We passen het analyseren van onze prestaties en op basis hiervan verbeteren op een dagelijkse wijze toe.

Wat hebben we hier in 2020 voor gedaan?

In 2020 hebben we het traject 'vol energie slimmer werken' verder ingevuld. Het doel van dit traject is het creëren van een 'continu verbeteren cultuur' binnen Cogas. Er zijn meerdere lean-trainingen gegeven, hoewel dit in verband met corona wel vertraging heeft opgelopen. De basis voor 'elke dag een stapje beter' is echter goed gelegd in de afgelopen jaren. In 2020 hebben we echt de stap gemaakt naar het dagelijks sturen door middel van zogenaamde KPI's (Kritieke Prestatie Indicatoren). Dit geeft ons de mogelijkheid 'voor de bocht' te sturen in onze operationele processen. Dit gecombineerd met het traject 'vol energie slimmer werken' zorgt ervoor dat we in staat zijn steeds meer verbeteringen door te voeren die aangedragen worden vanaf de werkvloer, en het hiermee elke dag een stapje beter te doen.

Hoe gaan we hiermee verder?

Nu de basis in de uitvoerende teams goed is gelegd, gaan we in 2021 volop verder met kortcyclisch sturen en het doorvoeren van verbeteringen. In andere teams gaan we aan de slag met het nog steviger leggen van het fundament. Met de combinatie van goede KPI-sturing en het traject 'vol energie slimmer werken' heeft Cogas een bewezen route in handen om hier ook in 2021 mooie stappen in te zetten. Met de begin 2022 beoogde implementatie van een ERP-systeem wordt ook voorgesteld op meer ketensturing.

We centraliseren door het programma C-ARM onze marktfaciliterende processen verder en borgen hiermee een uniforme, kwalitatief goede en efficiënte marktbediening.

Wat hebben we hier in 2020 voor gedaan?

De netbeheerders in Nederland zijn verantwoordelijk voor het faciliteren van de vrije energiemarkt. Zo zijn de netbeheerders er onder andere verantwoordelijk voor dat de dagelijkse hoeveelheid energie die binnen Nederland wordt verbruikt op een juiste manier wordt verdeeld over de energieleveranciers en programmamverantwoordelijken. Dit proces heet allocatie en reconciliatie van energie. De afgelopen jaren hebben de regionale netbeheerders in Nederland, waaronder Coteq, toegewerkt naar het realiseren van één centrale applicatie voor het proces van allocatie, reconciliatie en meetdata. Deze applicatie, genaamd C-ARM, is in oktober 2020 succesvol geïmplementeerd binnen Coteq. Inmiddels maken alle regionale netbeheerders in Nederland gebruik van de C-ARM-applicatie en daarmee is er een belangrijke stap gezet in het uniform en transparant bedienen van de Nederlandse energiemarkt. Zowel de medewerkers als de marktpartijen tonen zich enthousiast over het gebruik van C-ARM. Door het

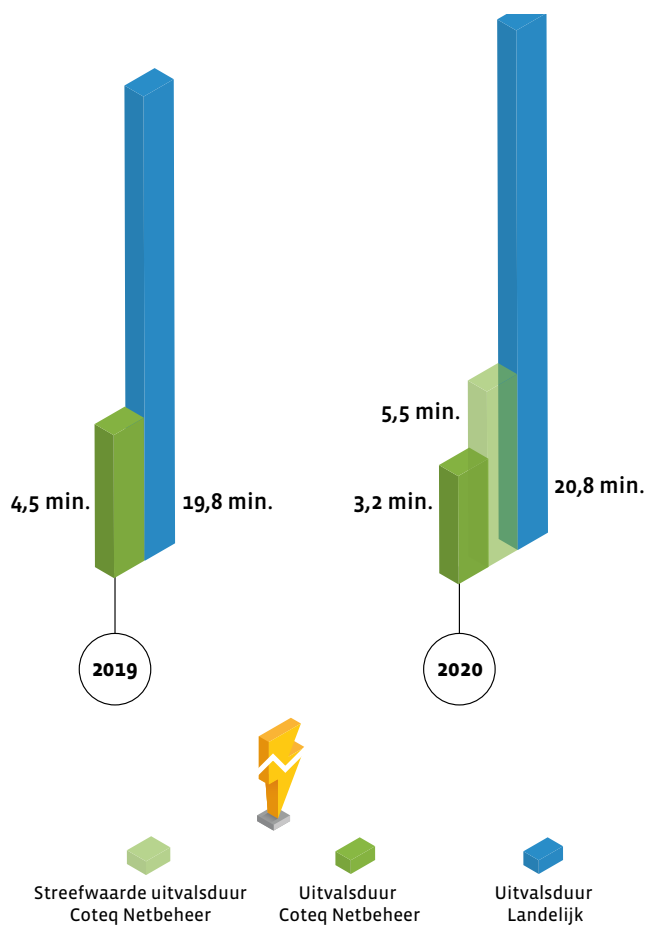
centraliseren van de marktfaciliterende applicaties bij de ketenpartner EDSN kunnen de netbeheerders, en dus ook Coteq, sneller en kostenefficiënter inspelen op de ontwikkelingen in de energietransitie en kunnen we onze klanten doelmatig, wendbaar en robuust bedienen.

Hoe gaan we hiermee verder?

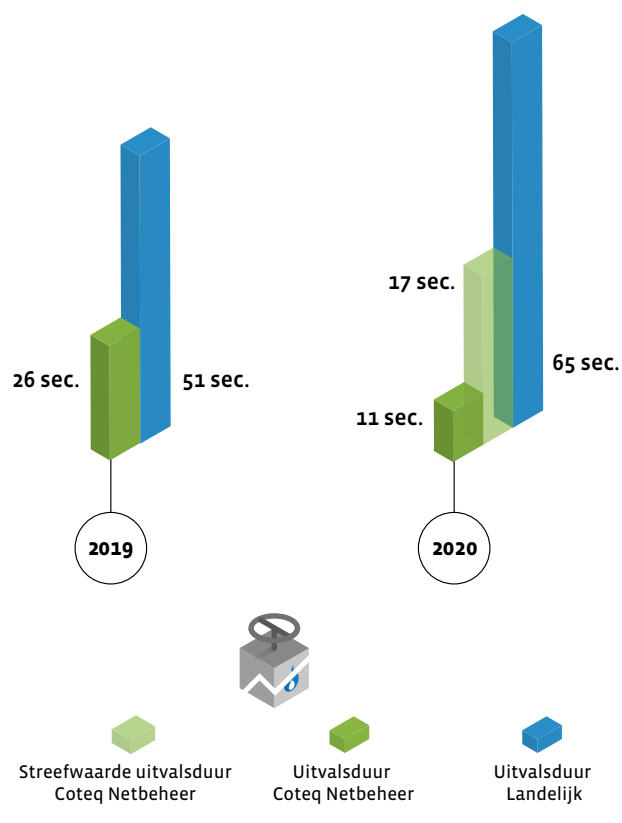
Naast het implementeren van C-ARM blijven de gezamenlijke netbeheerders, waaronder Coteq, werken aan het verder uniformeren van hun dienstverlening. Zo is in 2020 ook het platform Partnersinenergie.nl gerealiseerd. Via dit platform, onderdeel van de gezamenlijke klantbedieningsstrategie, kunnen energieleveranciers en andere marktpartijen hun vragen stellen aan alle netbeheerders en krijgen ze de antwoorden retour. Het doel is om met alle netbeheerders samen als één virtuele netbeheerder te worden gezien. Met deze ambitie gaat Coteq ook de komende tijd verder.

Kerncijfers Excellent netbeheer

Uitvalsduur elektriciteit

Uitvalsduur gas

De gemiddelde onderbrekingsduur lag in 2020 lager dan in 2019. Coteq Netbeheer behoort al jarenlang tot de netbeheerders met de laagste storingscijfers en scoort hierbij vaak als beste. Met de lage storingscijfers over 2020 heeft Coteq Netbeheer wederom een toppositie.

verbinding met

Nutsnetwerk vliegbasis klaar voor de toekomst

Vliegbasis Twente was jarenlang een wereld op zichzelf. De vliegbasis van defensie had zelfs zijn eigen nutsvoorzieningen, van riool tot gas, water en elektriciteit. Een deel van het terrein werd in 2015 het huidige Technology Base, dé bedrijvencampus voor innovatieve technologie. En daar hoort natuurlijk een modern netwerk bij. Daarvoor ging Technology Base in 2017 in gesprek met Coteq. Op Technology Base doet de Twente Safety Campus nu ook onderzoek naar toepassingen van duurzame energiebronnen als waterstof.

Defensie had in al die jaren op de Vliegbasis Twente genoeg aan één eigen gasnetwerk. Maar omdat Technology Base de panden afzonderlijk wil verhuren en kavels uitgeeft voor nieuwe bedrijven, kon dat niet langer. “Er was bijvoorbeeld maar één aansluitpunt, met één gasmeter. Wij hebben er als gebiedsontwikkelaar voor gekozen om de nutsnetwerken over te dragen aan de reguliere netbeheerders. Wij zagen dat niet als onze rol, wij willen de innovatieve technologie in Twente aanjagen. Daarom hebben wij het aardgasnetwerk overgedragen aan Coteq”, legt projectleider infrastructuur Barry Hamming van Technology Base uit.

Flexibel

De keuze voor Coteq was wel bijzonder, omdat de rest van de gemeente Enschede bij een andere netbeheerder hoort. “Maar deze noordelijke punt van het grondgebied van Enschede had een aansluiting op het netwerk van

Coteq. En Coteq toonde zich flexibel in het meedenken in maatwerkoplossingen voor specifieke vraagstukken die bij zo’n omkating aan de orde komen.”

Technology Base en Coteq hebben samen gekeken wat er aan het gasnetwerk moest veranderen. “Met name de aansluitpunten van onze gebruikers en appendages moesten worden aangepast. Nu is het netwerk weer up-to-date”, vertelt Barry.

Technology Base wil vooroplopen in technologische innovatie en Cogas wil kennis en ervaring opdoen met de distributie van waterstof. Daarom wordt nu samen onderzocht wat de mogelijkheden zijn om waterstof toe te passen op het terrein. Dat kan prima op de voormalige vliegbasis, die afgesloten is en waar geen direct omwonenden zijn. In 2020 is begonnen met de voorbereiding van de verbouw van de voormalige F16-shelters B534 en B535. In afstemming met Coteq wordt in het programma van eisen rekening gehouden met mogelijke pilots met waterstoftoepassingen in deze panden.

Unieke samenwerking

“De samenwerking op deze bijzondere plek is uniek”, legt ontwikkelmanager Joep van Aaken uit.

“Hoe we de shelters die commercieel verhuurd zijn all-electric verwarmen hebben we nu wel in de vingers, met toepassing van zonnepanelen op de daken en een warmtepomp. Maar voor de enorme hangars is dat geen optie. Hiervoor kan waterstof mogelijk een goede oplossing zijn, natuurlijk gecombineerd met isolatie.” Het bestaande gasleidingnetwerk lijkt geschikt om waterstof door te transporteren, samen met Cogas wordt onderzocht of dit daadwerkelijk zo is. Dat betekent niet dat in 2021 al volop waterstof door de leidingen zal stromen. “Het is een heel traject, wat we nu samen met Coteq en de Twente Safety Campus doorontwikkelen. Dat gaat niet van vandaag op morgen. Wij bekijken wat de eerste kleine stapjes kunnen zijn.”

Barry Hamming en Joep van Aaken

Technology Base

De ontwikkeling van Vliegbasis Twente naar Technology Base had ook gevolgen voor het energienetwerk. Technology Base en Coteq keken samen naar de benodigde aanpassingen in het aardgasnetwerk. Het terrein wordt nu ook gebruikt voor pilots met waterstof.

Versnellen energietransitie

“Het is onze ambitie in toenemende mate te investeren in de aanleg van nieuwe energie-infrastructuren, zoals warmte- en biogasnetwerken, om daarmee de verduurzaming van de warmtevoorziening mogelijk te maken en de energietransitie in onze regio te faciliteren.” Dat is de kerngedachte van de Energievisie Cogas. Vanuit deze visie hebben we in 2020 de stap gezet naar focus op infrastructuur op het gebied van biogas, groengas en warmte. We hebben in 2020 de keuze gemaakt om vooral in te zetten op grotere projecten die een stevige bijdrage leveren aan het terugdringen van CO₂. De concretisering van onze ambities stemmen we af met onze aandeelhouders.

Cogas is binnen de energietransitie een speler met ambitie. Strategische samenwerkingsverbanden zijn hierbij randvoorwaardelijk. We werken samen met gemeenten, woningcorporaties en collega infrastructurale bedrijven, en gaan ook samenwerkingsverbanden aan met partijen die een rol kunnen spelen als producent of leverancier in het duurzame domein, zoals Twence en de agrarische sector.

Organisatorisch is eind 2020 besloten om de projectontwikkeling en het projectmanagement binnen Cogas, samenhangend met de energietransitie, onder te brengen in een nieuw op te zetten business unit. Het programma groeit daarmee door naar een vast onderdeel van de Cogas-organisatie en krijgt een belangrijke positie aan de MT-tafel.

In gemeentelijke transitievisies warmte werken gemeenten hun plannen voor de energietransitie uit op lokaal niveau. Meerdere Cogas-gemeenten hebben inmiddels gebieden aangewezen waarin tussen nu en 2030 warmtenetten tot ontwikkeling moeten komen. Wij willen een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling van distributienetwerken voor warmte in met name onze aandeelhoudende gemeenten. Daarbij ervaren we de regelgeving in de energiewetgeving (Elektriciteitswet

1998, Gaswet en Warmtewet) als beperkend. Op 22 juli 2020 gaf het ministerie van Economische Zaken en Klimaat een ontwerp voor een nieuwe Warmtewet in consultatie. Cogas heeft van de mogelijkheid tot reageren gebruik gemaakt en haar standpunten ten aanzien van de rol van netwerkbedrijven bij de warmtevoorziening daarbij weergegeven. Het is moeilijk uit te leggen waarom de monopolie-activiteiten netbeheer voor gas en elektriciteit onder verplicht publiek aandeelhouderschap moeten vallen en integrale warmte-activiteiten die eveneens een monopolie-activiteit zijn onder de marktwerking worden gebracht. Het argument dat warmte-activiteiten niet ten koste mogen gaan van netbeheer overtuigt niet, aangezien voor al deze activiteiten geldt dat ze vallen onder het toezicht en de tariefregulering door de Autoriteit Consument en Markt (ACM).

Ook op het gebied van gas en elektriciteit is nieuwe wetgeving te verwachten. Op 17 december 2020 is door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat een ontwerp voor een energiewet in consultatie gebracht. Deze wet moet de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet gaan vervangen, hetgeen al eerder de bedoeling was in de vorm van het wetsvoorstel STROOM, dat eind 2015 door de Eerste Kamer is verworpen.

Jaardoelen

1.

We ontwikkelen onze interne expertise op het gebied van energietransitie.

Wat hebben we hier in 2020 voor gedaan?

Vanuit haar expertise kan Cogas een bijdrage leveren aan de energietransitie. In 2020 hebben we daarom ingezet op het opleiden van onze monteurs en engineers op het gebied van warmte en biogas. Voor biogas vond dit plaats vanuit de praktijk van onze bestaande eigendommen zoals de biogasleidingen, groengasopwerking en invoeding van groengas. Tevens zijn we nieuwe werkwijzen aan het ontwikkelen om derde partijen de kans te geven zelf assets aan te leggen die door Cogas in beheer kunnen worden genomen.

Hoe gaan we hiermee verder?

We staan aan het begin van een intensief en langdurig opleidingstraject. Het succes van nieuwe projecten bepaalt mede de koers voor het tempo en de te ontwikkelen competenties. Cogas heeft hierop voorgesorteerd door een nieuw team te starten: 'duurzame energiedragers'. Binnen dit uitvoerende team ontwikkelen we op termijn de skills voor de aanleg, beheer en onderhoud van warmte-, waterstof- en biogasnetwerken. Specifiek op het gebied van waterstof is een roadmap ontwikkeld. We beogen hiermee nu de kennis te vergaren die nodig is om veilig waterstof door onze netten te kunnen transporteren.

2.

We gaan strategische ketensamenwerkingen aan om onder andere de energietransitieprojecten te realiseren.

Wat hebben we hier in 2020 voor gedaan?

Cogas transporteert energie, maar produceert en levert niet. De totale energieketen vraagt daarom om samenwerking om Cogas in positie te brengen. Dit zijn langjarige ontwikkelprojecten waarbij de samenwerking ook langjarig wordt ingezet. Om deze reden zoekt Cogas stabiele en robuuste partners met een duidelijke ambitie in de energietransitie.

Voor warmte is een Letter of Intent (LOI) ondertekend met Twence en Ennatuurlijk. Samen onderzoeken wij met hen de mogelijkheden tot realisatie en exploitatie van het Regionaal Warmtenet Twente, ieder vanuit de eigen kennis en expertise. Goede afstemming met de relevante stakeholders in de regio is hierbij essentieel. Er vindt afstemming plaats met de provincie, gemeenten, woningcorporaties en grotere afnemers om deze gezamenlijke opgave te kunnen realiseren. Voor kleinere warmteprojecten die buiten de scope van het aan te leggen warmtenetwerk vallen, hebben we de samenwerking gezocht met GST als aanvulling in de keten.

Voor onze ambitie om biogas in de regio te transporteren, voeren we gesprekken met de NAM en Gasunie om waar mogelijk bestaande leidingen van deze partijen hiervoor in te zetten. Dit met als doel om zo kosteneffectief mogelijk een biogasnetwerk te realiseren.

Cogas zoekt ook de samenwerking met het bedrijfsleven in de regio. Hierbij valt te benoemen:

Industriële Kring Twente (IKT)

Cogas is lid van de stichting Industriële Kring Twente (IKT). Deze stichting behoort tot de grootste (fysieke) netwerkorganisaties in Nederland. IKT telt bijna duizend deelnemers, actief in zowel de maakindustrie als de toeleverende dienstverlening. Daarmee is IKT de spin in het economische web van Twente. IKT verbindt ondernemers onderling en met overheden, kennisinstellingen en andere (zakelijke) netwerken. IKT is nauw betrokken bij nagenoeg alle initiatieven die de economische positie van Twente kunnen versterken.

Green Businessclub Twente

Cogas is lid van de Green Businessclub Twente. Deze club is opgericht als regionale werkgroep binnen de Industriële Kring Twente. Hierin zijn meerdere ambitieuze partijen verenigd waarvoor duurzaamheid en 'green business' vanzelfsprekend zijn. Zij hebben als gezamenlijk doel om Twente de meest duurzame regio van Nederland te laten worden. Samen ontwikkelen zij gebiedsgerichte businessplannen, bijvoorbeeld voor de gebieden Poort van Almelo en XL Businesspark Twente.

>>

BEON

Cogas is lid van BEON, een cluster van 25 bedrijven en kennisinstellingen, dat zich inzet voor duurzame energie in het algemeen en bio-energie in het bijzonder. Bedrijven werken binnen BEON nauw samen in het initiëren van nieuwe initiatieven en in het ontwikkelen van nieuwe technologieën. BEON maakt deel uit van de Alliantie Nieuwe Energie Overijssel.

Hoe gaan we hiermee verder?

Ook in 2021 zetten we volop in op samenwerking met relevante partners om de energietransitie te versnellen. Cogas stelt zich hierbij op als netbeheerder en kennispartner. We maken onze netwerken geschikt voor hernieuwbare bronnen van energie en werken samen met gemeenten en andere strategische partners aan dit innovatieve vraagstuk.

3.

We boeken gericht succes door middel van het programma 'Versnellen energietransitie'.

Wat hebben we hier in 2020 voor gedaan?

In 2020 hebben we in samenwerking met een lokale melkveehouder te Tubbergen een biogasnetwerk aangelegd. Vanuit deze producent worden via een biogasleiding van Cogas Duurzaam het zwembad, de sporthal en scholengemeenschap Canisius in Tubbergen verwarmd door middel van het inzetten van hernieuwbaar gas. Hiermee is een nieuwe manier van samenwerken ingezet, die tot succesvolle realisatie van dit netwerk heeft geleid.

Het afsluiten van de Letter of Intent (LOI) met Twence en Ennatuurlijk is het resultaat van gericht stakeholdermanagement, gecombineerd met de volgende stap die we met elkaar willen nemen in de ontwikkeling van warmte-infrastructuur. Door het ondertekenen van deze LOI committeren de partijen zich aan samenwerking en het vormen van de totale nieuw te ontwikkelen energieketen. Hiermee legde het programma in 2020 het fundament voor een hopelijk langjarig te exploiteren Regionaal Warmtenet Twente.

Het programma heeft bovendien twee gerichte aanbiedingen ontwikkeld; het duurzaam verwarmen van het zwembad in Markelo en het duurzaam verwarmen van het nieuwe ziekenhuis in Hardenberg. Helaas zijn deze proposities niet tot realisatie gekomen vanwege uiteenlopende redenen. Wel hebben de projecten bijgedragen aan kennisontwikkeling en inzichten voor Cogas en haar partners in deze projecten.

Het regionale stakeholdermanagement heeft geresulteerd in het leveren van input voor de regionale energiestrategieën (RES) en de transitievisies warmte voor gemeenten.

Hoe gaan we hiermee verder?

Ook voor 2021 hebben we een aantal concrete plannen op de agenda staan waarmee we werken aan het versnellen van de energietransitie. Zo onderzoeken we met Ennatuurlijk de mogelijkheden om de restwarmte van JALO (productie houtpellets) te benutten om de stadsverwarming Windmolenbroek in Almelo verder te verduurzamen.

4.

We willen de bestaande portfolio van Cogas Duurzaam rationaliseren.

Wat hebben we hier in 2020 voor gedaan?

In 2020 is de totale portfolio van duurzame assets van Cogas geanalyseerd, vanuit de invalshoeken energetische performance, geografische ligging, werkgelegenheid binnen Cogas, rendement en bijdrage aan de (toekomstige) kerncompetenties van Cogas. Op basis hiervan is de keuze gemaakt om de focus te leggen op het eigen verzorgingsgebied en afscheid te nemen van duurzame assets buiten Overijssel. Eind 2020 zijn potentiële kopers aangeschreven die in aanmerking komen om assets over te nemen.

Hoe gaan we hiermee verder?

In 2021 verwachten we het verkooptraject af te ronden.

Innovatie

Om de energietransitie te versnellen is innovatie van groot belang. Binnen het team Innovatie en Ontwikkeling wordt hier dan ook dagelijks aan gewerkt. Zo onderzoeken we de mogelijkheden van waterstof. In 2020 hebben we samen met andere partijen de mogelijkheden van een hybride warmtepomp onderzocht.

Duurzaamheidsverslag Cogas Duurzaam B.V.

Als gevolg van de wijzigingen van de Warmtewet is het voor leveranciers die over een vergunning beschikken in het kader van de Warmtewet verplicht om te rapporteren over de duurzaamheid van de geleverde warmte en koude. Hiermee vergroten we de inzichtelijkheid van de geleverde duurzaamheidsprestaties van warmte- en koudenetten.

Cogas Duurzaam, onderdeel van Cogas Holding, hanteert voor de in rekening gebrachte prijs niet meer dan de maximaal toegestane tarieven zoals voorgeschreven door de ACM voor aansluitingen kleiner dan 100 kW. De tarieven die per object worden gehanteerd door Cogas Duurzaam, worden bij aanvang van het jaar door middel van een brief aan de klanten gecommuniceerd. Daarnaast zijn de tarieven vermeld op de website www.cogas.nl

Cogas Duurzaam levert tweejaarlijks de rendementsmonitor bij de ACM in. De rendementsmonitor doet uitvraag naar de warmte- en koudelevering. De laatste rendementsmonitor dateert van april 2021 en betreft de boekjaren 2019 en 2020.

Door technische en administratieve beperkingen is het niet mogelijk om bij het toerekenen van opbrengsten en integrale kosten een strikt onderscheid te maken, op basis van het grootboek, tussen warmte- en koudelevering en kleinverbruikers (< 100 kW) en grootverbruikers (> 100 kW). Cogas Duurzaam rapporteert in haar rendementsmonitor in totale bedragen. De opbrengsten met betrekking tot warmte- en koudelevering over 2020 bedroegen € 3,3 miljoen. De hiermee samenhangende kosten bedroegen € 3,9 miljoen.

Voor de duurzaamheid van de geleverde warmte wordt verwezen naar de in deze paragraaf opgenomen tabellen. De tabel op pagina 22 is een samenvatting van de tabel op pagina 23. De tabel op pagina 23 is het door de RVO voorgeschreven rapportageformat. De RVO heeft op basis van de Warmtewet een duurzaamheidsformat voorgeschreven.

Cogas Duurzaam B.V. stelt niet zelfstandig een jaarrekening op. Derhalve vindt geen afzonderlijke accountantscontrole plaats op Cogas Duurzaam B.V. De jaarrekening van Cogas Duurzaam B.V. is een onderdeel van de geconsolideerde jaarrekening van Cogas Holding N.V. Cogas Holding N.V. heeft, zoals vermeld in haar jaarrekening, een artikel 403-verklaring afgegeven voor Cogas Duurzaam B.V. De jaarrekening van Cogas Holding N.V. is onderworpen aan accountantscontrole.

Hieronder volgt een samenvatting van de duurzaamheidsprestaties van de warmte- en koudenetten van Cogas Duurzaam. Voor de details die zijn berekend aan de hand van de door de RVO vastgestelde methodiek zijn gegevens opgenomen in de uitgebreide tabel op pagina 23.

Indicator	Eenheid	Uitkomst 2020
Aansluiting particulier en zakelijk	Aantal	2.105
Geproduceerde warmte	GJ	103.374
Geleverde warmte	GJ	71.704
Warmteverlies	GJ	31.670
Aandeel hernieuwbaar gas grote netten	%	52%
Gemiddeld aandeel hernieuwbaar gas kleine netten	%	64%
CO ₂ -emissie grote netten	kg / GJ	37,34
Gemiddelde CO ₂ -emissie kleine netten	kg / GJ	28,00
Primair fossiele energie-inzet grote netten	Geleverde GJ / inzet primaire fossiele energie	0,70
Gemiddelde primair fossiele energie-inzet kleine netten	Geleverde GJ / inzet primaire fossiele energie	0,46

Vanuit de RVO wordt een onderscheid gevraagd naar grote (>500 aansluitingen) en kleine (<500 aansluitingen) warmtenetten. Deze splitsing is in de tabel Duurzaamheidsrapportage Cogas Duurzaam B.V. hiernaast weergegeven. Het enige grote warmtenet van Cogas Duurzaam is de Stadsverwarming Almelo. De overige 22 assets vallen onder de kleine netten. Daarvan is het gemiddelde van de uitkomsten genomen.

Duurzaamheidsrapportage Cogas Duurzaam B.V.

	Duurzaamheid						Energiebalans					Koude	Levering				Energiebronnen	
Warmtenet	CO ₂ -emissie	PEF	Aandeel hernieuwbaar	Primair fossiele energie-inzet	Aandeel restwarmte	Efficiënt net	Primaire warmteproductie	Primair fossiel	Hernieuwbare energie	Restwarmte	Hulpenergie	Primair koudeproductie	Aansluitingen	Warmte geleverd zakelijk	Warmte geleverd consumenten	Warmteverlies	Primair	Secundair
	kg/GJth	GJp/GJth	%		%	J/N	GJth	GJ	GJ	GJ	GJp	GJth	#	GJ	GJ	GJ		
Stads-verwarming Almelo	37,34	48%	52%	0,70	0		30.794	14.794	16.000	-	5	-	805	1.337	19.741	9.716	stortgas	biomassa en aardgas
Borne Beekpark-school	23,63	20%	80%	0,20	0	J	270	54	216	-	6	-	1	266	-	4	warmte-pomp	ketel
Almelo Belvedere	37,17	64%	36%	0,85	0	N	548	351	196	-	4	-	1	-	414	133	warmte-pomp	ketel
Reuver Bosdael	35,29	43%	57%	0,60	0	J	6.189	2.680	3.509	-	130	-	197	-	4.445	1.743	warmte-pomp	ketel
Almelo Cogas Kantoor	-	0%	100%	-	0	J	645	-	645	-	-	-	1	645	-	-	hout-kachel	
Almelo de Brander	28,69	28%	72%	0,31	0	J	753	209	544	-	17	14	20	-	684	69	warmte-pomp	ketel
Putten de Schauw	43,41	58%	42%	0,72	0	N	2.678	1.555	1.122	-	59	286	76	-	2.148	530	warmte-pomp	ketel
Vriezenveen de Stamper	1,12	0%	100%	-	0	J	2.970	-	2.970	-	5	-	1	2.970	-	-	hout-kachel	
Lettele Erve Oostermaet	42,26	72%	28%	1,23	0	N	530	381	149	-	5	-	15	309	-	222	warmte-pomp	ketel
Vlissingen Fonteyne	51,00	100%	0%	1,06	0	N	1.121	1.121	-	-	-	431	64	1.062	-	59	ketel	koel-machine
Harderwijk Zeven Akkers	33,27	47%	53%	0,47	0	J	656	309	347	-	10	272	1	656	-	-	warmte-pomp	ketel
Raalte Kop van Salland	38,99	55%	45%	0,72	0	N	901	499	401	-	15	-	25	340	352	208	warmte-pomp	ketel+ zonne-boiler
Almelo Kop van St Joseph	27,29	21%	79%	0,23	0	J	435	93	341	-	11	10	13	76	330	28	warmte-pomp	ketel
Losser Bredeschool	27,11	19%	81%	0,26	0	J	210	39	171	-	6	55	1	154	-	56	warmte-pomp	ketel
Zwolle Muziekwijk	13,47	24%	76%	0,36	0	J	10.127	2.478	7.649	-	16	-	332	-	6.818	3.309	hout-kachel	ketel
Wijhe Noorder-koeslag	7,15	11%	89%	0,18	0	J	1.987	226	1.761	-	4	-	49	240	1.042	705	hout-kachel	ketel
Drachten Raadhuis-plein	30,63	32%	68%	0,51	0	J	8.389	2.672	5.717	-	192	955	213	1.236	4.036	3.116	warmte-pomp	ketel
Raalte Schuilenburg	42,43	60%	40%	0,91	0	N	2.741	1.658	1.083	-	50	19	85	650	1.182	910	warmte-pomp	ketel
Amsterdam Sciencepark	36,81	46%	54%	0,44	0	J	9.533	4.433	5.101	-	198	3.536	4	10.118	-	-585	warmte-pomp	ketel
Den Haag Spuimarkt	27,45	6%	94%	0,19	0	J	14.721	881	13.840	-	571	8.219	26	4.691	-	10.030	warmte-pomp	ketel
Almelo Titus Brandsma	44,22	66%	34%	0,66	0	N	1.338	877	461	-	23	475	1	1.328	-	10	warmte-pomp	ketel
Hengelo Twente Milieu	-	0%	100%	-	0	J	334	-	334	-	-	-	1	334	-	-	hout-kachel	
Zwolle WCZZ	24,67	17%	83%	0,22	0	J	5.505	917	4.588	-	142	740	173	1.718	2.381	1.406	warmte-pomp	ketel

verbinding met

Hybride warmtepomp kan aardgasverbruik flink terugdringen

In 2050 moeten alle woningen in Nederland van het aardgas af zijn. En de uitstoot van CO₂ moet al in 2030 gehalveerd zijn. Die stevige ambitie staat in het Klimaatakkoord. Cogas speelt als netwerkbedrijf een cruciale rol in die energietransitie en draagt daarom bij aan onderzoek, bijvoorbeeld naar hybride warmtepompen.

Door isolatie van woningen halveert het aardgasverbruik, is de verwachting. De hybride warmtepomp kan het gasverbruik nogmaals halveren, blijkt uit onderzoek dat mede door Cogas werd gefinancierd. “En Cogas werkt hard aan de inzet van hernieuwbare gassen om ook dit restant verder te verduurzamen, bijvoorbeeld door het gebruik van waterstof, biogas en groengas”, zegt business developer Heert van de Worp.

Duurzaam en goedkoper

In het onderzoek van de Consumentenbond testte Cogas samen met KIWA, Gasterra, Gasunie, Rendo/N-TRA, Enexis/Enpuls en Vereniging Eigen Huis diverse hybride warmtepompen.

Warmtepompen werken simpel uitgelegd zo: het apparaat onttrekt warmte aan de buitenlucht en zet die, met behulp van elektriciteit (bij voorkeur opgewekt met zonnepanelen), om in warmte. Daarbij heb je de keuze: een all-electric warmtepomp (zonder gasgestookte cv-ketel dus) of een hybride warmtepomp met een (ingebouwde) HR-ketel of te combineren met je

(bestaande) cv-ketel. Op dagen dat het buiten boven de 4 graden is, kan de warmtepomp je huis prima verwarmen en voor heet water zorgen. Wordt het kouder, dan neemt de cv-ketel het over. Veel minder gasverbruik dus, beter voor het milieu en voor de portemonnee van de gebruiker.

Isolatie

Bij goed geïsoleerde nieuwbouwwoningen kan verwarmen en warm water tappen prima met een all-electric warmtepomp. Zijn woningen redelijk geïsoleerd, dan zijn ze vaak meer geschikt voor een hybride warmtepomp. “Maar in huizen die nog niet zijn geïsoleerd, heeft de warmtepomp zoveel elektriciteit nodig in koude periodes dat die oplossing niet rendabel is”, legt Heert uit. “Energie besparen begint altijd met het goed isoleren van je woning. Je kunt de hybride warmtepomp combineren met je bestaande cv-ketel. Maar is deze aan vervanging toe, dan is een hybride warmtepomp met een ingebouwde HR-ketel zeker te overwegen.”

Prima overgangsoptie

Van groengas is nu nog onvoldoende beschikbaar om het huidige aardgasverbruik te vervangen. “Maar als mensen door de hybride warmtepomp veel minder aardgas gaan gebruiken, zou dit al snel wel genoeg zijn om het gasnetwerk te verduurzamen met groengas. Ook bijmengen met waterstof is een optie.”

De koper van een hybride warmtepomp hoeft dus niet bang te zijn dat dit apparaat tegen 2030 alweer hopeloos verouderd is. “Natuurlijk staat de ontwikkeling niet stil, ook hybride warmtepompen worden steeds beter. Maar de praktijk laat zien dat dit een prima overgangsoptie is voor heel veel huizen. Als je nu al wilt verduurzamen en je cv-ketel is aan vervanging toe, dan zou ik me zeker eens goed laten adviseren door een erkend installateur.”

Heert van de Worp

Business developer Cogas

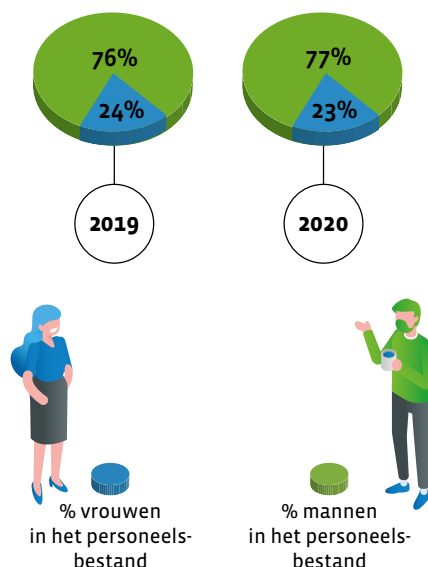
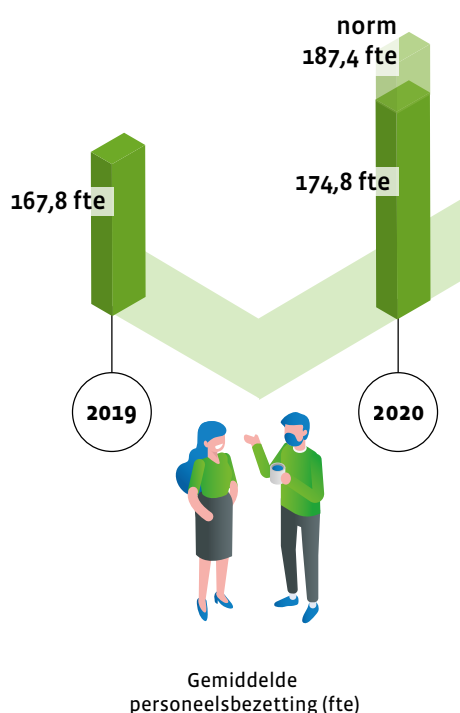
Heert van de Worp is vanuit Cogas betrokken bij het onderzoek naar de hybride warmtepomp. Hiermee kan het gasverbruik in woningen sterk worden verminderd.

Duurzame bedrijfsvoering

Een duurzame bedrijfsvoering betekent voor ons: verantwoord en efficiënt omgaan met ons maatschappelijk kapitaal, investeren in de ontwikkeling en de veiligheid van onze medewerkers en zorgdragen voor onze omgeving en het milieu.

Het jaar 2020 heeft vooral in het teken gestaan van corona. De inkomsten van Cogas bestaan voor een groot deel uit aan klanten in rekening gebrachte aansluit- en transportvergoedingen. Deze inkomsten zijn overwegend stabiel van aard. Het betaalgedrag van onze klanten was over 2020 ondanks corona goed en stabiel. De negatieve impact van corona op de financiële

resultaten van Cogas bleef daardoor beperkt. Ook voor 2021 verwachten wij dat de impact van corona op onze resultaten beperkt zal zijn. Onze werkzaamheden zijn onderdeel van de vitale infrastructuur en de noodzaak om (een deel van) de werkzaamheden te continueren ondanks de pandemie was groot. Cogas heeft in maart 2020 een Corona Crisis Team ingericht voor de coördinatie van alle preventieve maatregelen om maximale zorg voor onze medewerkers en klanten te leveren, en tegelijkertijd de continuïteit van de energievoorziening te garanderen. Het Corona Crisis Team was eind 2020 nog steeds actief en zal actief blijven totdat de pandemie achter de rug is.

In maart 2020 zijn alle Cogasmedewerkers vanuit huis gaan werken. Ondanks dat onze voorzieningen daar niet op ingericht waren, is dit zonder grote problemen verlopen. Dit is grotendeels te danken aan de flexibiliteit van onze medewerkers. In de zomer hebben we gedurende een korte periode in kleine groepen volgens een rooster een dag per week op kantoor kunnen werken. Sinds eind september 2020 werken we weer zoveel mogelijk vanuit huis. Voor een deel van

onze medewerkers is het niet mogelijk vanuit huis te werken. Zij hebben onder soms lastige omstandigheden doorgewerkt om te blijven zorgen voor een veilige en betrouwbare energievoorziening. Om te zorgen dat we in ieder geval de vitale processen draaiend konden blijven houden, hebben we onze werkzaamheden achter de voordeur deels afgeschaald en zijn niet-urgente werkzaamheden uitgesteld.

Jaardoelen

1.

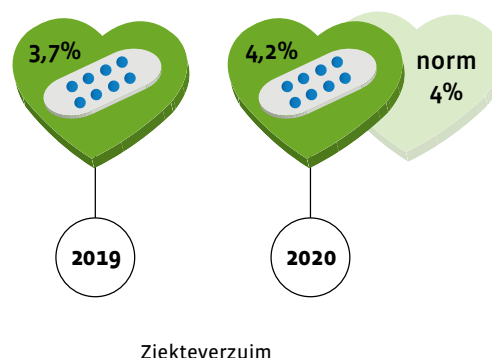
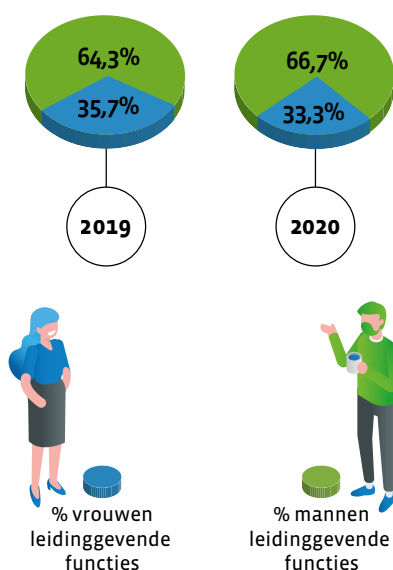
We willen een beter zicht op onze huidige CO₂-uitstoot als organisatie en deze CO₂-uitstoot vervolgens planmatig reduceren.

Wat hebben we hier in 2020 voor gedaan?

Ons uitgangspunt is dat we voor ons wagenpark bij alle bedrijfsonderdelen zoveel mogelijk gebruik maken van elektrisch, hybride of groengas vervoer. Een deel van ons wagenpark voldoet hieraan. Als we met dieselloftuigen moeten rijden, wat in verband met het noodzakelijke laadvermogen van diverse voertuigen nog onvermijdelijk is, zijn deze voorzien van een roetfilter en zoeken we naar duurzamer vormen van dieselbrandstof. Voor zakelijke dienstreizen hebben we poolauto's. We hebben hierdoor ons wagenpark verkleind. Met onze cateraar en ons schoonmaakbedrijf hebben we afspraken gemaakt over schoonmaakmiddelen. Hierdoor worden nu geen niet-afbreekbare schoonmaakmiddelen meer gebruikt. Het hoveniersbedrijf dat onze groenvoorziening beheert, bestrijdt onkruid op milieuvriendelijke wijze. We scheiden ons afval zoveel mogelijk.

Hoe gaan we hiermee verder?

Cogas blijft in 2021 aandacht besteden aan het verder verminderen van onze CO₂-uitstoot. We ontwikkelen plannen voor het verder elektrificeren van ons wagenpark. Als elektrisch rijden nog niet goed mogelijk is, gaan we synthetische/blauwe diesel als tussenoplossing gebruiken. Bij de herinrichting van ons pand maken we energiebesparende keuzes, zoals daglichtafhankelijke ledverlichting en bewegingsschakelaars. Ons nieuwe thuiswerkbeleid zal een positief effect hebben op het aantal woon-werk kilometers. We kijken waar we ons pand verder kunnen verduurzamen, bijvoorbeeld door het vervangen van de HR-verwarmingsketels door hybride ketels, tweede fase zonnepanelen op ons bedrijfsterrein, het gebruik van aardwarmte en het inzetten van restwarmte uit de UPS-ruimte om het kantoorpand te verwarmen.

We willen bewust werken aan een open veiligheidscultuur.

Wat hebben we hier in 2020 voor gedaan?

Veilig handelen vormt de basis van al onze werkzaamheden en activiteiten. We willen het veiligheidsrisico en daarmee het aantal incidenten minimaliseren voor onze klanten, medewerkers en anderen in onze omgeving.

In 2020 hebben we onze nieuwe veiligheidsvisie vastgesteld en verder geconcretiseerd. Met een webinar hebben we de veiligheidsvisie gepresenteerd aan de medewerkers en uitgelegd wat dit voor hen betekent. De invoering van de meldingenapp Safety Dashboard maakt het voor medewerkers eenvoudig incidenten en onveilige situaties te melden. Dit geeft een belangrijke impuls aan de meldingsbereidheid.

Een thema dat voortdurende aandacht behoeft is cybersecurity. De digitalisering van onze diensten en informatie draagt bij aan een efficiënte en flexibele informatievoorziening, maar verruimt ook de mogelijkheden voor cybercriminelen en andere kwaadwillenden om hun malafide activiteiten te ontplooiën. Cyberspionage, sabotage, fraude, diefstal en afpersing liggen voortdurend op de loer en nemen wereldwijd steeds meer toe.

Onder meer omdat Cogas deel uitmaakt van de vitale infrastructuur, zijn wij een potentieel doelwit voor cybercriminelen. Dreigingen als ransomware, social engineering (bijvoorbeeld phishing en WhatsAppfraude), ongeautoriseerde toegang en denial-of-service-

aanvallen zijn dagelijkse kost in de media en vormen ook voor Cogas serieuze risico's die vergaande gevolgen kunnen hebben, zoals verlies van marktaandeel, sancties, financiële schade en reputatieschade. We werken nauw samen met het NCSC (Nationaal Cyber Security Centrum) en leren met elkaar in de branche in de Energy-ISAC (Informatie Sharing and Analysis Centre). Om onze weerbaarheid tegen potentiële cyberaanvallen te vergroten, is in 2020 een roadmap cybersecurity opgesteld, op basis waarvan we onze cybersecurity hebben verbeterd en in 2021 en verder onze cybersecurity blijven verbeteren. Het verbeteren is een continu proces omdat cyberdreigingen voortdurend aan de orde zijn en zich telkens wijzigen.

Hoe gaan we hiermee verder?

De focus op veiligheid blijft. Ook in 2021 en volgende jaren. We behandelen veiligheid integraal en samenhangend. In 2021 behandelen we verschillende thema's op het gebied van veiligheid, zoals sociale veiligheid en datasecurity.

Met het realiseren van de roadmap cybersecurity zal Cogas in de pas lopen met (inter)nationale normen voor cybersecurity en zullen de genoemde risico's worden gereduceerd. De maatregelen strekken zich uit van administratieve maatregelen zoals het verhogen van het risicobewustzijn bij medewerkers, tot technische maatregelen zoals het versleutelen van gevoelige informatie.

We willen gericht werken aan Cogas als 'great place to work' (aantrekkelijke werkgever) en we willen onze medewerkers binden en boeien.

Wat hebben we hier in 2020 voor gedaan?

We zijn ons ervan bewust dat de ontwikkelingen bij de energietransitie en op technologisch gebied, zoals digitalisering, elkaar in een steeds hoger tempo opvolgen. Dit leidt tot het veranderen van banen. Dat vraagt veel van onze mensen. Corona heeft ook impact gehad op ons verzuim. We zagen in 2020 dat het ziekteverzuim ten opzichte van 2019 opliep van 3,7% naar 4,2%, met name veroorzaakt door langdurig verzuim. Wij blijven op een goede en eerlijke manier in gesprek met al onze medewerkers. Zowel vanuit het fysieke vitaliteitsperspectief (CoChallenge) als vanuit het perspectief van 'fit for the job' is er ook in 2020 veel

aandacht besteed aan de bevordering van de duurzame inzetbaarheid van onze collega's.

Verbintenis en vitaliteit zijn in 2020 belangrijker gebleken dan ooit. CoChallenge, het programma van Cogas ter stimulering van de fysieke en mentale fitheid, heeft daar een belangrijke bijdrage aan kunnen leveren. De activiteiten van CoChallenge worden gecontinueerd en geïntensiveerd zodra de situatie rond corona dit toelaat.

Mede afgedwongen door corona heeft Cogas haar eerste ervaringen met tijd- en plaatsafhankelijk werken

opgedaan. Dit hebben we omgezet in beleid waarmee thuiswerken onderdeel van onze manier van werken zal blijven.

Ook zijn we in 2020 gestart met het herinrichten van ons kantoor. Moderner en opener, waarbij onze medewerkers daar werken waar het voor hun activiteit op dat moment het beste past. Bij deze nieuwe inrichting wordt zowel rekening gehouden met de 1,5 meter samenleving, als met digitaal werken en samenwerken op afstand.

Onze cao is aantrekkelijk voor huidige en toekomstige werknemers en biedt een mix van salarisverhoging, persoonlijk budget en extra verlof. Werknemers hebben in elke levensfase maximale keuzevrijheid tussen geld en vrije tijd, en de mogelijkheid om verlof te sparen. Daarnaast kunnen werknemers vanaf 62 jaar gebruik maken van een vitaliteitsregeling om voorafgaand aan hun pensioen minder te gaan werken met behoud van hun pensioenopbouw.

Ook in 2020 was er in Nederland sprake van een groot tekort aan ervaren technici. Door de economische groei en de versnellende energietransitie krijgen we meer werk en neemt het aantal vacatures dat moeilijk in te vullen is toe. In 2020 hebben we 17 vacatures ingevuld. Het vraagt steeds meer inspanning om geschikte kandidaten te vinden. Daarnaast kost het opleiden voor ons technische werk veel tijd en legt het tekort aan technici een zware druk op de ervaren technische mensen. Voor 2021 verwachten we een voldoende bezetting te kunnen realiseren.

Hoe gaan we hiermee verder?

Via de werkgeversvereniging WenB participeren we vanaf 2021 in het landelijk initiatief 'Branche bruggen' dat zich richt op de doorstroom vanuit andere branches naar de energiesector van technisch geschoolde of te scholen medewerkers.

In 2021 gaan we verder met het vernieuwen van ons kantoorpand. Activiteitgericht werken wordt in 2021 de norm.

4.

We ontwikkelen Cogas richting een wendbare organisatie.

Wat hebben we hier in 2020 voor gedaan?

De energiewereld verandert en wij staan er middenin. Wij maken ons energienetwerk klaar voor morgen. Dit vraagt om een flexibele en wendbare organisatie. Alleen als we wendbaar zijn, kunnen we op tijd inspelen op ontwikkelingen in de energietransitie.

De aanpassing van ons functiehuis is een belangrijke stap in het wendbaarder maken van onze organisatie. In onze zoektocht hebben we een flexibele, moderne, marktconforme en toekomstbestendige oplossing gevonden waarbij duurzame bedrijfsvoering – een van onze strategische pijlers - geborgd is. Het heeft geleid tot een compact functiehuis met een beperkt aantal generiek beschreven functiefamilies. Zowel medewerkers als leidinggevenden krijgen met het functiehuis meer grip op hun ambities en ontwikkeling.

Omdat competenties veranderen, dagen we medewerkers uit om hun kennis up-to-date te houden en nieuwe vaardigheden te ontwikkelen, met name richting de toekomst. Cogas investeert daarom volop in de

ontwikkeling van de medewerkers.

We werken aan een cultuur waarin het normaal is dat je voortdurend blijft investeren in jezelf, ongeacht leeftijd, werkervaring of opleidingsniveau. Dit doen we door de medewerkers en leidinggevenden met elkaar in gesprek te laten gaan over toekomstbestendig werk.

Duurzame inzetbaarheid is daarom onderdeel van onze sturing op ontwikkeling en resultaat (STOER) en krijgt vanuit deze dialoog op meerdere momenten en manieren aandacht. Duurzame inzetbaarheid raakt zowel het thema ontwikkeling en vakmanschap, als de thema's performance, verzuim en re-integratie en gezond en veilig werken. Cogas investeert op al deze thema's. Zo biedt Cogas elke medewerker een persoonlijk budget Duurzame Inzetbaarheid.

Hoe gaan we hiermee verder?

We gaan in 2021 verder met het beleid dat we hiervoor hebben vastgesteld. Nu thuiswerken meer gewoengoed begint te worden besteden we ook meer aandacht aan de thuiswerkplek.

We willen onze projectorganisatie efficiënter en effectiever inrichten (o.a. Cogas Mediadiensten).

Wat hebben we hier in 2020 voor gedaan?

Cogas Mediadiensten heeft gericht gewerkt aan het verbeteren van de performance. Door het gaan toepassen van al binnen andere bedrijfsonderdelen van Cogas beschikbare software is de beschikbare data binnen Mediadiensten beter te vertalen naar rapportages die meer inzicht geven. Vanuit deze rapportages zijn de knelpunten en achterstanden gedefinieerd, waarna gericht procesverbeteringen zijn doorgevoerd om 'waste' te elimineren uit het proces. Denk hierbij aan het rechtsreeks laten factureren van aannemers naar opdrachtgevers en het stoppen met centrale en decentrale administratie. Eind 2020 liepen de processen zodanig gestroomlijnd dat het mogelijk werd verbeterde contracten met aannemers en een hernieuwde Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Cogas Kabel Infra (CKI) aan te gaan. De verbeterde processen vereenvoudigen de inrichting van een nieuw te implementeren Enterprise Resource Planning (ERP)-

pakket binnen Cogas.

De duurzame tak heeft in 2020 zowel administratief als uitvoerend belangrijke stappen gezet. Administratief zijn overbodige schakels uit het proces gestreept en zijn meerdere formulieren gedigitaliseerd. Ook is het proces warmtefacturatie en vaststelling van warmtetarieven geüpdatet en sterk verbeterd. Door aan te sluiten bij standaarden van Cogas Infra heeft de uitvoering stappen gezet op het gebied van asset management en onderhoud.

Hoe gaan we hiermee verder?

In 2021 wordt meer gestuurd vanuit de DVO. We gaan verder met het optimaliseren van onze processen en focussen op de toegevoegde waarde voor onze opdrachtgevers. Binnen alle operationele teams zal er focus zijn op procesoptimalisatie door middel van het programma 'vol energie slimmer werken'. We gaan hiermee de efficiency verder verbeteren.

We richten ons op een professionele, brede uitvoeringsorganisatie (Infra) die in opdracht werkt voor zowel Coteq als DDD.

Wat hebben we hier in 2020 voor gedaan?

In 2020 zijn we gestart met de voorbereidingen voor de organisatorische aanpassingen om te komen tot een brede uitvoeringsorganisatie. Concreet zijn eind 2020 de plannen voor het integreren van de uitvoeringsorganisatie van Diensten Data Duurzaam binnen Infra gecommuniceerd en als adviesaanvraag aan de OR voorgelegd. De OR heeft positief geadviseerd. Omdat het hier met name gaat om het intern verschuiven van activiteiten zijn de personele consequenties gering. Met deze integratie brengen we focus aan in de uitvoering én de ontwikkeling. Daarnaast verwachten we een robuuste, stabiele uitvoeringsorganisatie te creëren waar synergievoordelen te behalen zijn.

Hoe gaan we hiermee verder?

De daadwerkelijke integratie vindt plaats per 1 maart 2021, waarbij er gekozen is voor een 'as is' overgang. De nieuwe teamleiding bepaalt samen met het MT hoe de beoogde professionaliseringsslag en synergievoordelen het best te behalen zijn.

We leggen het fundament voor een flexibele en moderne informatievoorziening.

Wat hebben we hier in 2020 voor gedaan?

Cogas onderkent het belang van een flexibele en moderne informatievoorziening. In 2020 heeft Cogas de strategie voor verclouwing van onze informatievoorziening verder geïmplementeerd en in belangrijke mate geïnvesteerd in het geschikt maken van onze informatievoorziening voor de toekomst.

Hoe gaan we hiermee verder?

Het jaar 2020 stond vooral in het teken van het flexibeler en toekomstvaster maken van onze informatievoorziening 'onder de motorkap'. In 2021 richten we ons op de digitale werkplek en slimmer samenwerken voor alle medewerkers. De overstap naar Office 365 is voor onze medewerkers in 2021 een belangrijke verandering voor hun manier van werken. Tijd- en plaatsonafhankelijk werken zal voor ons niet meer verdwijnen.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Als publiek bedrijf en wettelijk netbeheerder zijn wij ons terdege bewust van onze maatschappelijke rol en functie. Cogas wil maatschappelijk een steentje bijdragen door het ondersteunen van projecten op het gebied van onder andere armoedebestrijding, laaggeletterdheid en sport en cultuur voor jongeren. Ook investeert Cogas actief in de kennisontwikkeling in onze regio, onder meer door samenwerkingsverbanden met kennisinstututen, zoals hogeschool Saxion, Universiteit Twente en de verschillende ROC's. We bieden stage- en afstudeerplekken en verzorgen regelmatig activiteiten waarmee we scholieren een inkijkje geven in ons bedrijf en proberen hen te enthousiasmeren voor de techniek.

Met het Cogas Cultuurfonds dragen wij al vijftien jaar bij aan de organisatie van verschillende evenementen en andere vormen van cultuur in ons verzorgingsgebied. In ons inkoopbeleid hebben we vastgelegd dat we bij aanbestedingen aandacht besteden aan duurzaamheid en MVO. Zo willen we voorkomen dat we bijdragen aan kinderarbeid en vermijden we overeenkomsten met bedrijven uit wapen-, oorlogs- en vervuilende industrie. We gebruiken Fair Trade koffie en chocolade. We schaffen nieuwe bureaustoelen aan volgens het circulaire principe. Via het schoonmaakbedrijf werken bij Cogas mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Wij zijn ons terdege bewust van onze maatschappelijke rol en functie

verbinding met

Nieuwe digitale werkplek maakt werken bij Cogas makkelijker

Makkelijker samenwerken, waar en wanneer je maar wilt de gegevens die je nodig hebt kunnen bekijken, moeiteloos thuiswerken en alle data optimaal beveiligd. Als Cogas over ruim een jaar over is op een nieuw ICT-systeem wordt het voor de medewerkers een stuk gemakkelijker, waar ze ook werken. Maar dat vraagt niet alleen om aandacht voor de techniek, weet teamleider Koen Kamphuis van de nieuwe afdeling Informatievoorziening. “Een digitale werkplek aanpassen is niet zo moeilijk. Maar het succes zit straks in hoe we het inrichten en onze medewerkers er vertrouwd mee maken zodat ze het optimale eruit kunnen halen.”

Altijd toegang

In de nieuwe afdeling Informatievoorziening zijn twee afdelingen opgegaan: Project- en Portfoliomanagement (PPM) en Informatiemanagement & ICT. Hiermee komen de grote veranderingen in de werkwijze dankzij ICT niet alleen technisch goed voor elkaar, maar zorgt PPM ervoor dat de nieuwe flexibele manier van werken ook goed landt en optimaal door de medewerkers kan worden gebruikt om efficiënt te werken. “Iedereen heeft eind mei 2021 een laptop, en alle medewerkers hebben altijd toegang tot alle gegevens die ze nodig hebben. Toen we door corona moesten thuiswerken zag iedereen al snel de noodzaak van slim digitaal met elkaar kunnen communiceren; van vergaderen met Teams

tot bestanden online met elkaar delen. We hadden al plannen klaarliggen in een digitaliserings-routekaart, maar die zijn door deze crisis versneld uitgevoerd. Ik hoor nu nooit meer de vraag óf het moet, maar alleen wanneer het gaat gebeuren. Steeds meer mensen zijn al over op de nieuwe digitale werkplek en zij zijn supertevreden”, vertelt Kamphuis.

Hybride vergaderen

Als het thuiswerken bij Cogas (voor een deel) blijft, kan bijvoorbeeld ook hybride worden vergaderd. “Ook al ben je niet allemaal op kantoor, je kunt met een scherm ook vanuit huis meepraten en documenten delen.” Dat scheelt weer kilometers reizen naar het werk. “En door de verandering kan bijna papierloos worden gewerkt, wat ook bijdraagt aan een duurzame bedrijfsvoering. Het nieuwe systeem is sowieso duurzamer omdat het makkelijk en snel up-to-date te houden is, en dus een langere levensduur heeft.”

Werkplek

In 2021 hoopt Kamphuis met zijn team alle werknemers vertrouwd te maken met hun nieuwe digitale werkplek en wil hij ervoor zorgen dat iedereen het digitale werken optimaal kan benutten. “Ook in ons pand zullen aanpassingen komen, zodat je met je laptop altijd een plek kunt vinden die het beste past bij de activiteiten die je op dat moment moet doen, van werkplek tot concentratieruimte en vergaderlocatie.”

Koen Kamphuis

Teamleider Informatievoorziening Cogas

Koen Kamphuis wil in 2021 alle werknemers van Cogas vertrouwd maken met hun nieuwe digitale werkplek. Dat vraagt aandacht voor de techniek, voor een passende inrichting van het systeem en voor het meenemen van de medewerkers in de ontwikkelingen.

Financiële verantwoording en vooruitblik

Cogas heeft financieel een bijzonder jaar achter de rug. De belangrijkste financiële ontwikkeling buiten de reguliere bedrijfsvoering betrof de verkoop door Cogas B.V. van haar aandelen in de joint venture Cogas Kabel Infra B.V. (CKI). Met deze transactie is de waarde van het belang in CKI verzilverd.

Het nettoresultaat over 2020 kwam uit op € 28,8 miljoen (2019: € 11,7 miljoen). In dit resultaat is een resultaat samenhangend met de deelneming CKI van € 24,3 miljoen verwerkt (2019: € 3,7 miljoen). De verkoopprijs van de aandelen CKI is terugwerkend naar 1 januari 2020 bepaald. Omdat de daadwerkelijke verkoop van de aandelen medio december 2020 plaatsvond is voornoemd resultaat op basis van het toepassen van de jaarrekeningregels gesplitst in een resultaat uit deelneming van € 8,3 miljoen en een resultaat uit verkoop van € 16,0 miljoen. Mede als gevolg van de verkoop van de aandelen CKI ligt het resultaat na belasting over 2020 substantieel hoger dan in voorgaande jaren. Door incidenteel hoge (ook begrote) projectmatige kosten in verband met het vernieuwen en optimaliseren van interne processen, het ICT-landschap en marktfaciliterende processen, kwam het resultaat vóór belastingen over 2020 uit op € 5,9 miljoen, tegenover € 10,6 miljoen in 2019.

De omzet en de kosten over 2020 bleven ondanks corona goed in stand en volgden de lijn van de begroting. De reguliere kosten bleven, de hogere projectkosten daargelaten, beheerst. De veiligheid en betrouwbaarheid van de netwerken bleven van een hoog niveau. Beoogde interne projecten werden grotendeels volgens ambitie uitgevoerd. Het bedrijfsresultaat over 2020 kwam uit

op € 6,2 miljoen (2019 € 9,7 miljoen) en lag daarmee op het begrote niveau voor 2020 (€ 6,3 miljoen), ondanks de niet in de begroting voorziene corona situatie die vanaf maart 2020 optrad.

In dit resultaat is een totaalresultaat uit deelnemingen en verkoop van deelnemingen verantwoord van € 24,4 miljoen (2019: € 3,7 miljoen), voornamelijk gerelateerd aan CKI. Mede als gevolg van de verkooptransactie ligt het resultaat na belasting over 2020 substantieel hoger dan in voorgaande jaren.

In het jaar 2020 heeft Cogas volgens haar plannen belangrijke extra investeringen gedaan, gericht op het doorvoeren van structurele verbeteringen en modernisering van haar complete IT-landschap en bijbehorende processen en organisatie. Dit is gebeurd op basis van een herbeoordeling van de complete IT-architectuur en navolgend het planmatig uitvoeren van een geformuleerde IT-roadmap. Zowel hardware, middleware, kantoorautomatisering en operationele applicaties zijn grootschalig vervangen of vernieuwd. In hoge mate is verclouiding toegepast. De aanpassingen hebben inmiddels al in belangrijke mate bijgedragen aan het (thuis) kunnen werken op basis van een digitale werkplek en hebben mede geleid tot een verhoogd niveau van efficiëntie. Het deels afscheid nemen van

verouderde software en servers heeft geleid tot een verhoogd niveau van cybersecurity. De IT-roadmap loopt door tot eind 2021.

Daarnaast zijn in 2020 incidenteel hoge kosten gemaakt voor de deelname van Cogas (specifiek Coteq Netbeheer) aan de vernieuwde centrale marktfaciliterende processen onder de projectnaam 'Centralisatie van

Allocatie, Reconciliatie en Meetdata' (C-ARM).

Ten slotte zijn de inspanning van Cogas op het gebied van het ontwikkelen van projecten met betrekking tot de energietransitie in 2020 onverkort doorgegaan.

De resultaatontwikkeling over het jaar 2020 ten opzichte van 2019 is hieronder toegelicht.

Kerncijfers

	Eenheid	2020	2019
Resultaten			
Som der bedrijfsopbrengsten	€ 1.000	54.882	54.762
Som der bedrijfslasten	€ 1.000	-48.689	-45.010
Bedrijfsresultaat	€ 1.000	6.193	9.752
Financiële baten en lasten	€ 1.000	-331	842
Resultaat vóór belasting		5.863	10.594
Vennootschapsbelasting	€ 1.000	-1.510	-2.636
Resultaat uit deelnemingen	€ 1.000	8.448	3.730
Resultaat verkoop deelnemingen	€ 1.000	15.984	0
Resultaat na belasting	€ 1.000	28.784	11.688
Balans			
Netto werkkapitaal	€ 1.000	104.815	41.356
Vaste activa	€ 1.000	183.223	226.793
Eigen vermogen	€ 1.000	199.111	180.505
Balanstotaal	€ 1.000	294.988	275.757
Ratio's financieel beleid			
Solvabiliteit (Eigen vermogen/Totale vermogen)	%	67,5	65,5
Current ratio (Vlottende activa/Vlottende passiva)	%	1.608,1	643,6
Rentabiliteit totale vermogen*	%	2,2	3,5
ROIC (rentabiliteit van het geïnvesteerd vermogen)**	%	7,6	5,3
EBIT - rentedekking***		23,8	15,6
FFO - rentedekking****		42,7	23,2
Overige kerncijfers			
Netto kasstroom	€ 1.000	62.700	16.913
Investerings	€ 1.000	10.852	14.091

* Rentabiliteit totale vermogen: bedrijfsresultaat/ gemiddeld totaal vermogen

** ROIC: (resultaat vóór belastingen + resultaat deelnemingen) / (vaste activa + netto werkkapitaal)

*** EBIT - rentedekking: (bedrijfsresultaat + aandeel resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen) / rentelasten

**** FFO: de som van de netto winst uit gewone bedrijfsuitoefening, afschrijvingen, latente belastingen en overige kostenposten waarvoor geen kasgeld noodzakelijk is en bruto rentelasten

Financiële toelichting

◆ Bedrijfsopbrengsten

De som der bedrijfsopbrengsten, bestaande uit netto-omzet, geactiveerde productie voor het eigen bedrijf en overige bedrijfsopbrengsten, bedroeg over 2020 € 54,9 miljoen en is vrijwel van hetzelfde niveau als over 2019 (€ 54,8 miljoen). Op vrijwel alle netto-omzet categorieën, zowel gereguleerd als niet-gereguleerd, was sprake van een lichte omzetsijging.

De totale netto-omzet steeg in 2020 met € 0,6 miljoen ten opzichte van het voorgaande jaar. De geactiveerde productie voor het eigen bedrijf nam over 2020 af met € 0,5 miljoen.

◆ Bedrijfslasten

De som der bedrijfslasten over 2020 bedroeg € 48,7 miljoen (begroot € 48,9 miljoen) en nam ten opzichte van 2019 in verband met geplande projectmatige uitgaven met € 3,7 miljoen toe (8,2%). De som der bedrijfslasten is samengesteld uit de kosten uitbesteed werk en andere externe kosten, personeelskosten, afschrijvingen en overige bedrijfskosten. De toename van de bedrijfslasten kent als hoofdoorzaak een sterke toename van de projectmatige kosten gericht op het vernieuwen van het ICT-landschap en marktfaciliterende processen.

De kosten uitbesteed werk en andere externe kosten kwamen over 2020 uit op € 18,9 miljoen en lieten een stijging zien ten opzichte van 2019 (€ 17,2 miljoen). Binnen deze kostenpost nam de kostprijs omzet uit inkoopkosten energie per saldo met ongeveer € 0,2 miljoen toe. De belangrijkste oorzaak is het per 2020 door de regelgever toewijzen van de netverliezen aardgas (deze bedroegen voor Coteq Netbeheer in 2020 € 0,3 miljoen) aan de netbeheerders (een compensatie daarvoor in de gereguleerde tarieven volgt in latere jaren). De overige kosten uitbesteed werk en materiaalkosten namen over 2020 met € 0,3 miljoen af door een iets lager werkvolume. Daarnaast stegen de inleenkosten met € 1,3 miljoen. Deze toename komt met name door de tijdelijke inzet van inleners op interne projecten die samenhangen met het vernieuwen en verbeteren van het ICT-landschap en vernieuwing van centrale marktfaciliterende processen.

De personeelskosten over 2020 kwamen uit op € 15,2 miljoen (begroot € 16,0 miljoen) en stegen ten opzichte van 2019 met € 1,8 miljoen (2019: € 13,4 miljoen). De toename, die ook als zodanig was begroot, had verschillende oorzaken: de introductie van het persoonlijk budget in lijn met de cao (€ 0,5 miljoen), de jaarlijkse cao-verhoging van de brutolonen en toename van de pensioenlasten en wettelijke en vrijwillige sociale lasten, totaal een impact

van € 0,8 miljoen. Daarnaast vormt een groei van het gemiddeld aantal medewerkers (7 fte) in loondienst een toename van € 0,4 miljoen.

De afschrijvingen over 2020 bedroegen € 9,5 miljoen en zijn met € 0,3 miljoen afgenomen ten opzichte van 2019. De afname is voornamelijk veroorzaakt doordat tot en met 2019 extra kosten zijn gemaakt vanwege het desinvesteren van conventionele meters.

De overige bedrijfskosten kwamen over 2020 uit op € 5,2 miljoen en zijn toegenomen met € 0,7 miljoen, met name vanwege toegenomen IT-kosten (onder andere licenties).

◆ Financiële baten en lasten

Het totaalbedrag aan financiële baten en lasten over 2020 was -€ 0,3 miljoen (2019: € 0,8 miljoen). De mutatie van € 1,1 miljoen kent meerdere oorzaken. De belangrijkste oorzaak is de afname van rentebaten uit de aandeelhouderslening aan de deelneming Cogas Kabel Infra B.V. Eind 2019 is Cogas Kabel Infra B.V. bancairel geherfinancierd, waarbij een groot deel van de door Cogas B.V. aan Cogas Kabel Infra B.V. verstrekte aandeelhoudersleningen is afgelost. Hierdoor zijn de rentebaten met € 0,6 miljoen afgenomen. De rentelasten namen met € 0,1 miljoen toe. Daarnaast is uit voorzichtigheid in verband met verwachte oninbaarheid een bedrag van € 0,4 miljoen voorzien op verstrekte geldleningen aan overige deelnemingen.

◆ Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Eind 2012 heeft Cogas de helft van haar aandelen in het toenmalige Cogas Kabel N.V. verkocht aan CIF Holding B.V. Uit deze transactie is de joint venture Cogas Kabel Infra B.V. ontstaan, waarin Cogas een 50% aandelenbelang hield. In 2017 heeft de joint venturepartner CIF Holding B.V. haar aandelen in Cogas Kabel Infra B.V. verkocht aan een Zweedse investeerder onder de naam EQT. Deze investeerder heeft ook belangen verworven in het Zeeuwse kabeltelevisiebedrijf Delta Kabel en opereert nu onder de naam Delta Fiber Nederland. Op 18 december 2020 heeft Cogas B.V. haar 50% aandelenbelang in Cogas Kabel Infra B.V. verkocht aan de groep waarvan Delta Fiber Nederland onderdeel uitmaakt. Het totale resultaat over 2020 van € 24,3 miljoen samenhangend met de deelneming CKI bestaat uit een resultaat uit deelneming van € 8,3 miljoen en een resultaat uit verkoop van € 16,0 miljoen.

De werkzaamheden die vanuit Cogas Mediadiensten B.V. op basis van een dienstverleningsovereenkomst

met Cogas Kabel Infra B.V. werden verricht, worden op basis van hernieuwde afspraken voortgezet. Het DVO projectmanagement is met ten minste 2 jaren verlengd, de DVO Onderhoud en Beheer met ten minste 8 jaren, beide vanaf medio december 2020. Daarmee is een belangrijk stuk werkgelegenheid binnen Cogas behouden gebleven.

Het resultaat uit deelnemingen komt grotendeels te vervallen en daardoor zal het nettoresultaat van Cogas als geheel dalen. Een lager resultaat zal ook leiden tot een lager jaarlijks uit de jaarwinst uit te keren dividend aan de aandeelhouders. De doelstelling van een toekomstvast redelijk rendement voor de aandeelhouders blijft van kracht, zij het op een lager niveau dan de aandeelhouders in de afgelopen jaren gewend waren. Met de aandeelhouders zijn gesprekken gevoerd over een (geleidelijke) afbouw van het jaarlijkse dividend.

Een belangrijke reden om het belang in Cogas Kabel Infra te verkopen was het gegeven dat Cogas zich sterk wil gaan richten op het verwerven van een positie in de energietransitie. Cogas en haar aandeelhouders staan voor grote uitdagingen in het kader van de energietransitie. Speerpunten van het Cogasbeleid zijn daarin de ontwikkeling van warmtenetten en biogasnetten. Met name met de ontwikkeling van warmtenetwerken zijn grote investeringsbedragen gemoed. Onze doelstelling is om een groot deel van de opbrengst van de verkoop van de aandelen in Cogas Kabel Infra B.V. aan te wenden voor de ontwikkeling van nieuwe energie infrastructuur en daarmee nieuw rendement te realiseren. Op deze wijze wordt de geleidelijke afname van aardgasaansluitingen gecompenseerd.

Met deze transactie zijn de herwaarderingsreserve en de wettelijke reserve deelnemingen die gerelateerd waren aan de deelneming van Cogas in Cogas Kabel Infra vrijgevallen ten gunste van de overige reserve.

♦ Belastingen

De belastinglast over 2020 bedraagt € 1,5 miljoen en neemt ten opzichte van 2019 met € 1,1 miljoen af. De belangrijkste oorzaak hiervoor is een lager resultaat vóór belastingen. Voor tijdelijke verschillen tussen commerciële en fiscale waardering wordt een belastinglatentie gevormd.

♦ Investerings in materiële vaste activa

Over het jaar 2020 heeft Cogas voor € 10,9 miljoen bruto geïnvesteerd, tegenover € 14,1 miljoen in 2019. Een groot deel van de investeringen in 2020 is door

Coteq Netbeheer besteed aan vervanging, vernieuwing en uitbreiding van het elektriciteits- en gasnetwerk, namelijk € 7,5 miljoen (2019: € 8,3 miljoen). Daarnaast heeft Coteq Netbeheer B.V. over 2020 € 1,9 miljoen geïnvesteerd in de grootschalige uitrol van slimme meters (2019: € 4,8 miljoen). De grootschalige uitrol van slimme meters is in 2020 afgerond.

Voor de duurzame activiteiten heeft 2020 vooral in het teken gestaan van ontwikkeling van projecten en zijn er geen fysieke investeringen verricht. In 2019 was € 0,3 miljoen geïnvesteerd. Het ontwikkelen van geschikte duurzame projecten in de regio, gericht op het versnellen van de energietransitie, in diverse vormen tezamen met burgers, marktpartijen of gemeenten, is complex en vergt veel inspanning, afstemming en doorlooptijd. Niet elk duurzaam initiatief leidt daadwerkelijk tot een investeringsproject. Niet-activeerbare uitgaven voor projectinitiatieven boekt Cogas ten laste van haar reguliere exploitatieresultaat en komen niet tot uitdrukking in het hier genoemde bedrag aan investeringen.

Ten behoeve van de eigen bedrijfsvoering is in 2020 een bedrag van € 1,5 miljoen geïnvesteerd (2019: € 0,7 miljoen). Het betreft hier investeringen (uitbreiden, vervangen en verduurzamen) in zaken als het kantoorpand, inventaris, wagenpark en ICT.

♦ Liquiditeit en solvabiliteit

Gedurende het hele jaar 2020 had Cogas een goede liquiditeitspositie, die met de verkoop van Cogas Kabel Infra B.V. sterk is toegenomen. Het gerealiseerde nettoresultaat zorgt in 2020 voor een lichte toename van de solvabiliteit. Voor ratio's wordt verwezen naar het overzicht financiële kerncijfers.

♦ Dividend

Cogas heeft in 2020 een (regulier) verhoogd dividend van € 10,2 miljoen uitgekeerd (2019: € 10,2 miljoen).

♦ Financieel beleid

Het financiële beleid van Cogas is erop gericht financieel sterk en flexibel te zijn en te blijven, evenals te allen tijde goede toegang te hebben tot de vreemd vermogen kapitaalmarkt. Hierin wordt voorzien door financiële ratio's te hanteren naar de eisen van de kredietwaardigheid zoals opgenomen in het Besluit financieel beheer netbeheerder (BFBN). Daarbij wordt onder meer zorggedragen voor een evenwichtig aflossingsschema, een gebalanceerd investeringsplan, het beheersen van de operationele kosten, het beschikken over gecommitteerde kredietfaciliteiten, het aanhouden van voldoende liquide middelen en het toepassen van een verantwoord dividendbeleid.

Cogas beoogt actief te investeren in verduurzaming in de regio, en dan met name binnen de gebiedsgrenzen van haar gemeentelijke aandeelhouders. Voor het doen van duurzame investeringen zal door Cogas toereikende financiële leencapaciteit worden gereserveerd.

♦ Risicobeheersing

Om haar strategische, operationele en financiële risico's te beheersen past Cogas een adequaat systeem van risicomanagement toe. Dit systeem van risicobeheersing van Cogas is elders in dit verslag toegelicht in de paragraaf "Risicomanagement". De gebruikelijke financiële risico's, zoals krediet-, rente- en liquiditeitsrisico's, zijn voor Cogas beperkt en worden door Cogas adequaat beheerst. Er wordt een consequent beleid van kredietanalyse en -beheer uitgevoerd. In de jaarrekening zijn deze aspecten toegelicht.

♦ Financiële instrumenten

Cogas maakt in de dagelijkse bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die Cogas blootstellen aan rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico's. Om deze risico's te beheersen, heeft Cogas een beleid inclusief een stelsel van beheersingsmaatregelen opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de onderneming te beperken. De gebruikelijke financiële risico's zijn naar de mening van het management voor Cogas beperkt en worden door Cogas adequaat beheerst.

Cogas maakt geen gebruik van speculatieve afgeleide financiële instrumenten.

Vooruitblik 2021: financiële verwachtingen

♦ Ontwikkelingen energietransitie

Cogas zal zich in 2021, net als in 2020, onverkort inzetten op het versnellen van de energietransitie. Daarbij richt Cogas zich op het actief samenwerken met haar stakeholders, waaronder gemeentelijke aandeelhouders, om te komen tot een gedragen en uitvoerbare (regionale) energiestrategie, (warmte) transitievisie en wijkuitvoeringsplannen. Anderzijds richt Cogas zich op zichtbare verduurzaming, ofwel het daadwerkelijk opleveren van projecten die een duurzaam alternatief voor het verbruiken van aardgas zijn. Belangrijke projecten voor de toekomst zijn het met partners ontwikkelen van het Regionaal Warmtenet Twente, dat ook onderdeel is van de Regionale Energie Strategie (RES) Twente, en het ontwikkelen van biogas- en/of groengasnetwerken in de regio, specifiek voor de meer landelijke gebieden waar in verband met een lagere bebouwingsdichtheid de toepassing van warmtenetten minder geschikt is.

Het gaat een complexe opgave worden om keuzes van vandaag te relateren aan het energielandschap van de toekomst. Cogas ziet het echter als haar rol om hiermee te starten, zodat we daadwerkelijk de energietransitie kunnen versnellen.

♦ Ontwikkelingen kernwaarden

Betrouwbare en veilige netwerken

Onze elektriciteits-, aardgas- en warmtenetwerken behoorden ook in 2020 weer tot de veiligste en betrouwbaarste van Nederland. Om dit ook de komende jaren zo te handhaven blijven we structureel investeren in onze bestaande assets. Naast de energie-

infrastructuur zullen we ook aanzienlijke investeringen doen in onze IT-infrastructuur en systemen. Samen met de collega-netbeheerders werken we aan een verdergaande centralisatie van onze IT-systemen met betrekking tot de marktfaciliterende processen en daarnaast willen we uiteraard blijven voldoen aan de eisen die in het kader van privacy en security aan ons worden gesteld. Samen met onze toezichthouders zullen we ervoor zorgen dat een veilige en betrouwbare energievoorziening bij ons in goede handen is en blijft.

Samenwerking in energietransitie

In 2021 zullen we binnen Cogas doorgaan met het programma 'versnellen van de energietransitie'. Dit met, zoals gesteld, een focus op het ontwikkelen van een warmtenet en biogas- en groengasnetwerken in de Cogasregio, in samenwerking met onze aandeelhoudende gemeenten en partners. Om de energietransitie te faciliteren willen we onze data optimaal en 'open' inzetten. Omdat de verwachting is dat waterstof in de toekomst een belangrijke rol gaat vervullen in de energievoorziening voor de gebouwde omgeving, willen we een pilotproject starten op het gebied van waterstof. We borgen onze positie als beste netbeheerder door zowel te investeren in onze mensen als in onze netwerken.

♦ Ontwikkelingen organisatie

Personeel

De energietransitie biedt veel en mooie uitdagingen voor Cogas en haar medewerkers. Er zijn ruime kansen en er is gelegenheid voor ontwikkeling in kennis, vaardigheden en competenties. Hierop zetten we in 2021, net als in 2020, dan ook met nadruk in. Dit doen we door verdere ontwikkeling op kennis, vakmanschap en competenties mogelijk te maken. Hiervoor stellen we ruime opleidingsbudgetten beschikbaar. In de gesprekken met onze medewerkers zullen we nog meer dan we al deden de focus leggen op ontwikkeling. Zo anticiperen we op de nieuwe rollen en uitdagingen in de energietransitie. We verwachten deze rollen te kunnen invullen met onze huidige bezetting, met een mogelijke aanvulling op nog niet aanwezige expertise voor nieuwe ontwikkelingen zoals warmtenetten, biogas en waterstof.

De doelstelling om onze bedrijfsvoering zo efficiënt mogelijk uit te voeren blijft gehandhaafd. Daar waar mogelijk en passend zetten we in op interne doorstroming. Waar nodig zullen we extern werven, aanvullend op onze huidige medewerkers, om onze dienstverlening optimaal te kunnen blijven bieden.

Over het jaar 2021 is een lichte afname van het totale personeelsbestand (eigen personeel en extern personeel) voorzien naar 234 fte (2020 was begroot 242 fte). Doelstelling is dat daarbinnen vooral een toename van eigen personeel plaatsvindt naar 202 fte (2020 was begroot 187 fte) en een afname van extern personeel naar 32 fte (2020 was 55 fte). Enerzijds willen we daarmee voldoende eigen kennis en kwaliteiten in huis opbouwen en anderzijds ook kosten besparen op duurder extern personeel.

Resultaat, investeringen, liquiditeit, solvabiliteit en financiering

Het begrote geconsolideerde resultaat na belastingen over 2021 bedraagt € 4,6 miljoen. Door de eerdergenoemde verkoop van de deelneming van Cogas B.V. in Cogas Kabel Infra B.V. in 2020, waardoor geen resultaat meer uit deze deelneming wordt gerealiseerd, komt het nettoresultaat structureel lager uit.

De totale netto investeringsbegroting voor 2021 bedraagt € 14,2 miljoen. Daarvan is voor de netbeheerder Coteq Netbeheer B.V. € 10,8 miljoen begroot voor het doen van investeringen (nieuwbouw, reconstructie en vervanging) in aardgasnetwerken (€ 4,2 miljoen), elektriciteitsnetwerken (€ 4,6 miljoen), het meetdomein (€ 1,9 miljoen), en overige zaken (€ 0,1 miljoen). Voor algemene zaken op het gebied van bedrijfsvoering is Cogas breed € 2,6 miljoen aan investeringen begroot. Voor het doen van duurzame investeringen is voor

2021 een bedrag van € 0,9 miljoen begroot. Met duurzame investeringen worden investeringen in warmtenetwerken, biogasleidingen en ten behoeve van verdere verduurzaming van de regio beoogd.

Eind 2021 loopt de bestaande reguleringsperiode 2017 t/m 2021 voor de netbeheerders af. Met ingang van 2022 zal een nieuwe reguleringsperiode starten, waarvan de kaders worden bepaald door de ACM. Door de complexiteit van de regulering en het toepassen van vernieuwing door de ACM is de impact van de nieuwe regulering op omzetten en resultaten van Coteq Netbeheer nog niet duidelijk. Wel zal naar verwachting door de lage rentestanden het aan de netbeheerders toegestane redelijke rendement, ofwel de vermogenskostenvergoeding (WACC), dalen. De daling van de WACC zal met ingang van 2022 een neerwaarts effect hebben op de geconsolideerde omzetten en resultaten van Cogas.

Vanuit de maatschappelijke ontwikkelingen en de daarop aansluitende strategie van Cogas wordt ingezet op het versnellen van de energietransitie in ons verzorgingsgebied en op het investeren in duurzame energieoplossingen. Omvang en tempo van projectrealisatie zijn echter ongewis. Zeer veel partijen, waaronder centrale overheid, provincies, gemeenten, burgers, ondernemingen, instellingen en overige marktpartijen, spelen hierin allen een belangrijke rol, ieder met zijn eigen belangen en prioriteiten. Aspecten als betaalbaarheid, duurzaamheid, wetgeving en technische en financiële haalbaarheid zijn hierin belangrijke factoren.

Een belangrijke ontwikkeling in wetgeving is de komende Wet collectieve warmtevoorziening. Doel van deze wetgeving is het draagvlak voor het product warmte, het vertrouwen in de markt en de bereidheid om te investeren in duurzame collectieve warmte, te vergroten. Specifiek wordt met het wetsvoorstel het volgende nagestreefd: (i) groei van collectieve warmtesystemen door nieuwe spelregels (marktordening); (ii) transparantie in de tariefstelling; (iii) aanscherpen van vereisten voor leveringszekerheid; (iv) zeker stellen van de verduurzaming. Tezamen met collega-bedrijven binnen Netbeheer Nederland lobbyt Cogas voor een belangrijke rol voor de regionale netbeheerders in de warmtetransitie.

De verwachting is dat Coteq Netbeheer B.V. na 2021 structureel minder zal investeren in de gasinfrastructuur. De gasinfrastructuur wordt op een veilige en betrouwbare manier in stand gehouden, maar zal niet meer uitgebreid worden. Cogas verwacht dat de ACM voor het in stand houden van het aardgasnet nog vele jaren een redelijke vergoeding aan de netbeheerders zal

toekennen. Zoals vermeld is de grootschalige uitrol van de slimme meters in 2020 nagenoeg afgerond. In de toekomst zullen slimme meters wel toenemend regulier vervangen gaan worden. Vanaf 2021 zullen de investeringen in de elektriciteitsnetten toenemen om deze netten te laten voldoen aan de toenemende capaciteitsvraag, voortkomend uit de energietransitie en de daaruit volgende toenemende elektrificatie van het energielandschap. Daarbij valt te denken aan de toename van zonnepanelen op daken, laadpalen voor het opladen van elektrische auto's en toepassing van elektrische warmtepompen in woonhuizen.

Cogas zal in 2021 in gezamenlijkheid met de Algemene Vergadering van Aandeelhouders bepalen hoe het toekomstige dividendbeleid vormgegeven moet worden, gezien het momenteel hoge niveau aan liquiditeit en solvabiliteit, mede ontstaan door de verkoop van de deelneming in Cogas Kabel Infra B.V. eind 2020. Cogas heeft in tegenstelling tot de grote netbeheerders (vooralsnog) geen beroep op haar aandeelhouders hoeven te doen om eigen vermogen bij te storten of achtergestelde leningen te verstrekken om de toenemende uitgaven met betrekking tot het verzwaren van het elektriciteitsnetwerk te financieren. Anderzijds heeft Cogas wel grote ambities om ten behoeve van de bewoners en ondernemingen in haar regio en haar aandeelhoudende gemeenten een belangrijke rol te vervullen in de energietransitie en met name het verduurzamen van de gebouwde omgeving met behulp van nieuwe energienetwerken. Daarnaast is het voor een gezonde bedrijfsvoering, de continuïteit van Cogas en het behoud van toekomstige werkgelegenheid, rendementen en het uitkeren van dividenden, belangrijk dat Cogas energienetwerken ontwikkelt ter vervanging van de naar verwachting op termijn afnemende omvang van het aardgasnetwerk. In dit proces dient een zorgvuldige afweging te worden gemaakt van de belangen van Cogas, haar medewerkers, bewoners en ondernemingen in de regio en de belangen van de aandeelhouders.

COGAS

Risicomanagement en governance

Risicomanagement

Strategische uitgangspunten en risicomanagement

Cogas heeft als belangrijke maatschappelijke en wettelijke taak te zorgen voor een betrouwbare, veilige en betaalbare energievoorziening in een groot deel van Twente en de gemeente Hardenberg. Daarnaast vervult Cogas op het gebied van het verduurzamen van de energievoorziening in haar regio een belangrijke rol. Cogas denkt en handelt vanuit de volgende drie strategische pijlers: excellent netbeheer, versnelling van de energietransitie in haar regio en een duurzame bedrijfsvoering. Het realiseren van deze strategische doelen ligt aan de basis van het bestaansrecht van Cogas. Gebeurtenissen binnen en buiten Cogas en de daaraan verbonden risico's beïnvloeden het tempo, de te leveren inspanning en de mate van succes van de realisatie van de door Cogas geformuleerde strategische doelen.

Een risico wordt gedefinieerd als een onzekere gebeurtenis die effect heeft op het kunnen realiseren van (strategische) doelen. Een onzekere gebeurtenis heeft een bepaalde kans van optreden en gaat, als zij optreedt, gepaard met een bepaald gewenst of ongewenst effect. De waarde van een risico wordt in de regel uitgedrukt als het product van de ingeschatte kans van optreden van een gebeurtenis maal het ingeschatte effect van die gebeurtenis. Kort geformuleerd: $\text{risico(waarde)} = \text{kans} \times \text{effect}$.

Voor het inschatten van het risico, de kans en het effect worden data en kennis uit de gehele organisatie

opgehaald om zo objectief mogelijk een inschatting te maken van de risico's. Deels blijft het inschatten een subjectief proces. De risicoperceptie kan per persoon en per situatie verschillen. Daarom is het voor een afgewogen risicobeoordeling belangrijk vanuit meerdere invalshoeken en met meerdere personen de dialoog over risico's aan te gaan. Cogas voert haar risicobeoordeling uit met een expertteam, bestaande uit haar MT-leden en een brede groep van specialisten uit meerdere disciplines, waaronder financiën, HR, Arbo, kwaliteit, automatisering, juridische zaken en asset management. Door deze wijze van samenstelling van het expertteam worden gemakkelijk verbindingen gelegd tussen zaken. Het is belangrijk het proces van risicobeoordeling en risicobeheersing gestructureerd en transparant uit te voeren. Risicomanagement van Cogas wordt continu doorontwikkeld en herijkt om beter zicht te krijgen op de risico's en aan te sluiten op de ontwikkelingen.

Om als onderneming haar bedrijfsdoelstellingen te realiseren, moet Cogas in bepaalde mate risico's aangaan en accepteren. De mate waarin Cogas daartoe bereid is (de risicobereidheid) verschilt per risico en achterliggende (strategische) doelstelling. Bij het bepalen van haar risicobereidheid zoekt Cogas aansluiting bij de normen die binnen de sector netbeheerders in Nederland worden gehanteerd. Voorts worden de belangen van directe stakeholders, zijnde klanten, medewerkers en aandeelhouders, zorgvuldig meegewogen. Op het gebied van veiligheid en betrouwbaarheid is Cogas risico-avers. Ten aanzien van overige belangrijke gebeurtenissen is Cogas overwegend risicomijdend.

Voor Cogas is risicomanagement een belangrijk hulpmiddel om op een gestructureerde en expliciete wijze risico's gerelateerd aan gestelde doelen en de daarmee samenhangende activiteiten, situaties en posities te inventariseren, te beoordelen en te beheersen. Risicomanagement is onderdeel van de governance van Cogas. Het risicomanagement richt zich met een brede invalshoek op alle facetten van de onderneming. Daaronder vallen strategische, tactische en operationele risico's, betrouwbaarheid van (financiële) rapportages en het voldoen aan wet- en regelgeving.

Intern hanteert Cogas binnen haar risicomanagement twee 'defensieve' linies voor het managen van risico's. De operationele bedrijfsonderdelen vormen de eerste linie. Zij zijn in de eerste plaats verantwoordelijk voor het managen van risico's binnen de reguliere bedrijfsvoering. De bedrijfsonderdelen worden ondersteund door stafafdelingen met specifieke expertise. Cogas heeft geen aparte interne auditafdeling (veelal aangeduid als de derde linie). De interne audits worden uitgevoerd door medewerkers van de afdeling Kwaliteit, Arbo en Milieu, vergezeld door een lid van het managementteam, een teamleider of een senior staffunctionaris.

Het risicomanagementsysteem van Coteq Netbeheer B.V. voldoet aan de NTA 8120 norm die van toepassing is op de netbeheerders van elektriciteits- en gasnetwerken. Daarnaast past Cogas de ISO-normen kwaliteit (9001) en cybersecurity (27001) toe. Voor veiligheid hanteert Cogas onder andere de VCA, BEI en VIAG. Cogas stelt zich tot doel haar risicomanagementproces jaarlijks te verbeteren.

De belangrijkste risico's die worden geïnventariseerd in het jaarverslag 2020 zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. De ontwikkelingen in maatregelen en gebeurtenissen hebben de beoordeling van de risiconiveaus wel beïnvloed.

Cogas had, net als veel andere bedrijven, het risico van een pandemie zoals het coronavirus dat vanaf begin 2020 optrad, niet in haar risico-inventarisatie voorzien. Wel heeft Cogas onmiddellijk na het bekend worden van corona een Crisisteam Corona en een Taskforce Corona geformeerd. Van daaruit, mede in goede samenwerking met collega regionale netbeheerders en haar onderaannemers, heeft Cogas passende beheersmaatregelen getroffen om de (potentiële) gevolgen van corona zoveel mogelijk te mitigeren. Zo zijn tijdelijk werkzaamheden afgeschaald om de veiligheid van eigen medewerkers, onderaannemers en klanten te waarborgen. De storingsorganisatie is ondanks de getroffen maatregelen functioneel gebleven.

De personele en financiële schade voor Cogas is over 2020 beperkt gebleven. Daarbij zijn de veiligheid en betrouwbaarheid van de Cogas-netwerken niet in het geding geweest.

Mocht een belangrijk risico zich in het jaar 2021 in belangrijke mate voordoen dan zal het effect daarvan kunnen zijn persoonlijk leed, hinder en financiële schade bij betrokken derden en/of reputatieschade en/of financiële schade bij Cogas. Het risicomanagementsysteem is zodanig ingericht dat Cogas in staat zou moeten zijn om de restrisico's te dragen.

Alle belangrijke risico's worden binnen de organisatie generiek beheerst door het stimuleren van een cultuur van risicobewustwording door onder andere bewustwordingscampagnes, training en opleiding, richtlijnen, werkinstructies en het bespreken van risico's en onwenselijke gebeurtenissen in werkoverleggen en toolboxmeetings.

Een betrouwbare, veilige en betaalbare energievoorziening in de regio, dát is onze taak.

Op basis van een inventarisatie en beoordeling van risico's en beheersmaatregelen heeft Cogas in het navolgende overzicht de voor haar belangrijkste risico's in beeld gebracht. De risico's zijn in het model weergegeven als restrisico's. Met restrisico wordt bedoeld het risico dat gelopen wordt, rekening houdend met getroffen preventieve risicobeheersmaatregelen (beperken van de kans op en de impact van de negatieve gebeurtenis), en ook achteraf, zijnde de risicobeheersmaatregelen die getroffen zijn om de schade te beperken als de negatieve gebeurtenis zich heeft voorgedaan.

Mede door externe ontwikkelingen zijn er restrisico's van midden en hoog niveau. Restrisico's van midden en hoog niveau zijn voor Cogas in principe niet acceptabel. Om deze reden denkt Cogas na over mitigerende maatregelen en zet zij extra capaciteit en investeringen in om maatregelen te nemen die het risico doen afnemen. De door Cogas gehanteerde wijze van het toepassen van risicomanagement draagt ertoe bij dat Cogas 'in control' is. In het onderstaande overzicht zijn de risico's nader toegelicht.

Risico-inventarisatie

De belangrijkste risico's in 2020

Matrix belangrijkste risico's en risicobeheersingskenmerken							
Omschrijving gebeurtenis	Risico-bereidheid*	Kans**	Impact**	Risico***	Trend 2020	Belangrijk gelinkt met strategische pijler	Belangrijk gelinkt met kernwaarden
1. Werkgerelateerd ongeval met ernstig letsel of dood medewerker	Avers	Laag	Midden	Midden	Gedaald	Duurzame bedrijfsvoering	Veilig
2. Non-compliance aan wet- en regelgeving	Mijdend	Laag	Laag	Laag	Neutraal	Excellent netbeheer	Betaalbaar
3. Ongewenst openbaar worden klantgegevens (privacy)	Mijdend	Laag	Midden	Laag	Neutraal	Excellent netbeheer	Betrouwbaar
4. Cybercriminaliteit met belemmering bedrijfsvoering	Mijdend	Midden	Hoog	Hoog	Neutraal	Excellent netbeheer	Betrouwbaar
5. Involdoende anticiperen op impact energietransitie	Neutraal	Midden	Zeer hoog	Hoog	Neutraal	Versnellen energietransitie	Regionaal en innovatief
6. Ernstig incident energie-infrastructuur met schade/letsel derden	Avers	Laag	Midden	Laag	Neutraal	Duurzame bedrijfsvoering	Veilig
7. Landurige uitval energievoorziening	Avers	Zeer laag	Midden	Laag	Neutraal	Excellent netbeheer	Betrouwbaar
8. Onvoldoende deskundig personeel met belemmering op bedrijfsvoering	Mijdend	Midden	Midden	Midden	Gedaald	Excellent netbeheer	Betrouwbaar
9. Wetgeving met een negatief effect op Cogas	Mijdend	Midden	Midden	Midden	Neutraal	Duurzame bedrijfsvoering	Regionaal
10. Onvoldoende aansluiten op belangen aandeelhouders	Mijdend	Laag	Midden	Laag	Neutraal	Alle drie strategische pijlers	Alle kernwaarden

* Classificatie risicobereidheid: avers, mijdend, neutraal, nemend, zoekend

** Classificatie kans respectievelijk impact: zeer laag, laag, midden, hoog en zeer hoog

*** Classificatie risico(waarde): laag, midden, hoog, onacceptabel

Toelichting op de in de tabel vermelde belangrijke risico's in 2020:

1. Werkgerelateerd ongeval met ernstig letsel of dood medewerker

Kans	Impact	Wat is het risico en hoe wordt het gemanaged?
Laag	Midden	Op het gebied van personele veiligheid is Cogas risico-avers. Veiligheid is voor Cogas de belangrijkste kernwaarde. Cogas wil veiligheidsrisico's voor zover dat mogelijk en reëel is uitsluiten. Cogas investeert jaarlijks veel tijd, aandacht en middelen gericht op het borgen van de veiligheid van haar medewerkers. Cogas typeert haar beheersing van de risico's op het gebied van personele veiligheid als in regie. Door de investering die Cogas jaarlijks heeft gedaan en blijft doen in veiligheid is de kans op een ongeval met ernstig letsel of dood medewerker laag. Binnen Cogas heeft de afgelopen jaren niet een dergelijk incident plaatsgevonden. De inzet dit risico te mitigeren blijft groot, maar Cogas acht geen aanvullende maatregelen nodig om het risiconiveau te verlagen. Een ongeval is echter ondanks alle getroffen maatregelen nooit uit te sluiten. In 2020 is als hulpmiddel een gebruiksvriendelijke app voor medewerkers geïntroduceerd die het mogelijk maakt veiligheidsincidenten eenvoudig en snel te melden en breed te delen. Cogas is een professionele organisatie, waarbij het fundament sterk genoeg is om ervoor te zorgen dat bij een dergelijk incident de bedrijfscontinuïteit niet in gevaar komt. Maar een dergelijk incident zorgt voor veel persoonlijk leed en daarnaast voor interne en externe ophef. Daarom typeert Cogas de impact tussen midden en hoog. De combinatie van een lage kans en een ruime midden impact afwegend, typeert Cogas het risico als midden. Wat is de risicotrend? Ten opzichte van het voorgaande jaar is het risico als gedaald aangeduid. Dit ten gevolge van een herziene bepaling van kans en impact bij een ongewijzigd hoog niveau van getroffen maatregelen.

2. Non-compliance aan wet- en regelgeving

Kans	Impact	Wat is het risico en hoe wordt het gemanaged?
Laag	Laag	Op het gebied van non-compliance aan wet- en regelgeving is Cogas risicomijdend. Als maatschappelijke onderneming streeft Cogas naar het voldoen aan wet- en regelgeving. De ontwikkelingen in wet- en regelgeving worden intern door ter zake deskundig personeel gevolgd en beoordeeld op relevantie voor Cogas en wanneer nodig op gepaste wijze ingevoerd in de Cogas bedrijfsvoering. De kans en de impact en het risico van het niet voldoen aan wet- en regelgeving beoordeelt Cogas als laag. Wat is de risicotrend? De risicotrend in 2020 ten opzichte van 2019 is neutraal.

3. Ongewenst openbaar worden klantgegevens (privacy)

Kans	Impact	Wat is het risico en hoe wordt het gemanaged?
Laag	Midden	Op het gebied van het ongewenst openbaar worden van klantgegevens (privacy) is Cogas risicomijdend. Cogas heeft een privacyteam ingesteld dat toeziet op instructie en toetsing van naleving van de vereisten uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Daarnaast heeft Cogas technische maatregelen getroffen in IT-systemen, waarvan verwacht wordt dat ze het voor niet daartoe geautoriseerden in zeer hoge mate moeizaam maken om de privacygevoelige gegevens te benaderen. Ook zijn organisatorische maatregelen ingesteld, zoals richtlijnen voor het gebruik van de gegevens. Gegeven de getroffen maatregelen acht Cogas de kans op het schenden van privacyregels laag. De impact acht Cogas midden vanuit het schaden van de privacybelangen van klanten en medewerkers, eventuele boetes en de negatieve publicitaire effecten. De bedrijfscontinuïteit is bij dit risico niet in het geding. Cogas typeert het risico als laag. Wat is de risicotrend? De risicotrend in 2020 ten opzichte van 2019 is neutraal.

4. Cybercriminaliteit met belemmering bedrijfsvoering

Kans	Impact	Wat is het risico en hoe wordt het gemanaged?
Midden	Hoog	Op het gebied van non-compliance aan wet- en regelgeving is Cogas risicomijdend. De methoden van hackers worden steeds geavanceerder en verfijnder, cyberdreigingen komen vaker voor en ook statelijke actoren uit andere landen vormen een serieus risico in de energiesector. Voor het mitigeren van dit risico heeft Cogas in 2020 substantieel geïnvesteerd in het moderniseren en veiliger maken van haar gehele ICT-landschap en organisatie. De al getroffen en nieuw te treffen maatregelen zijn zowel administratief, technisch als fysiek van aard. Cogas werkt vanuit een cybersecurity roadmap die frequent door de security officer wordt geactualiseerd. Als maatregel voert Cogas ook frequent penetratietests uit en volgt de daaruit voortkomende aanbevelingen op. De kans op cybercriminaliteit met een belemmering van de bedrijfsvoering typeert Cogas, mede gelet op de getroffen maatregelen, als midden. De impact van een inbreuk op systemen, data en processen kan echter hoog zijn. De kans en impact afwegend typeert Cogas het risico als hoog. Cogas zal in 2021 voortbouwen op de maatregelen die al getroffen zijn en additionele beveiligingsmaatregelen treffen om het risiconiveau te verlagen. Wat is de risicotrend? Cogas constateert dat de dreiging van cybercriminaliteit over 2020 is toegenomen en naar verwachting verder toeneemt.

5. Onvoldoende anticiperen op impact energietransitie

Kans	Impact	Wat is het risico en hoe wordt het gemanaged?
Midden	Ze er hoog	De risicobereidheid van Cogas op het gebied van het versnellen van de energietransitie is neutraal, wat wil zeggen dat Cogas op dit gebied meer ondernemend is en meer bereid is financiële risico's te nemen dan voor Cogas gebruikelijk is. Cogas investeert veel tijd, aandacht en middelen in het werken aan het versnellen van de energietransitie. Dit enerzijds vanuit de maatschappelijke rol van Cogas om haar aandeelhouders en de burgers en organisaties in het Cogas verzorgingsgebied op het gebied van verduurzaming te ondersteunen. Anderzijds zijn de inspanningen van Cogas gericht op het kosteneffectief beheren van de assets en het betaalbaar houden van de energietransitie. Cogas richt zich op het realiseren van een warmtenet en biogasnetwerken in haar gebied. Daarnaast start Cogas in 2021 met een (deelname aan een) pilot als voorbereiding op het toepassen van waterstof, om zo alvast kennis en ervaring op te doen met deze technologie die voor de toekomst relevant kan zijn. De gehele energietransitie in Nederland is nog met zeer veel onduidelijkheid en onzekerheden omgeven, onder andere op het gebied van wetgeving, betaalbaarheid en maatschappelijk draagvlak. Cogas zet met haar stakeholders in op het langs scenario's voorbereid zijn op veranderingen. Gezien alle onzekerheden typeert Cogas de kans dat zij zich onvoldoende positioneert (of kan positioneren) op de impact van de energietransitie vooralsnog als midden. De impact van een onvoldoende positionering van Cogas in het veranderende energielandschap kan op lange termijn, bij een sterke daling van het aantal aardgasaansluitingen en onvoldoende vervangende omzet, op de bedrijfscontinuïteit van Cogas zeer hoog zijn. Cogas typeert dit risico daarom als hoog. Wat is de risicotrend? Ten opzichte van het voorgaande jaar is het risico ongewijzigd.

6. Ernstig incident energie-infrastructuur met schade/letsel derden

Kans	Impact	Wat is het risico en hoe wordt het gemanaged?
Laag	Midden	Op het gebied van een ernstig incident rond de energie-infrastructuur met schade/letsel voor derden is Cogas risico-avers. Zoals al eerder verwoord is veiligheid voor Cogas de belangrijkste kernwaarde. Cogas wil veiligheidsrisico's voor zover dat mogelijk en reëel is uitsluiten. Cogas typeert haar beheersing van de risico's op het gebied van veiligheid door het toepassen van adequaat asset management en het op hoogkwalitatief niveau houden van haar energie-infrastructuur en de daarmee samenhangende werkprocessen als in regie, wat wil zeggen dat het restrisico met de bestaande al geïmplementeerde beheersmaatregelen laag is. Daarmee voorzien wij dat er geen additionele maatregelen nodig zijn, maar er zal onverminderd geïnvesteerd worden in de veiligheid van onze netwerken, om onze hoge veiligheidsstandaard te waarborgen. Cogas typeert de kans op een ernstig incident als laag. Cogas is een professionele organisatie, waarbij het fundament sterk genoeg is om ervoor te zorgen dat bij een dergelijk incident de bedrijfscontinuïteit niet in gevaar komt. Maar een dergelijk incident zorgt voor veel persoonlijk leed en daarnaast interne en externe ophef. Daarom typeert Cogas het effect op midden. De combinatie van een lage kans en een midden impact afwegend typeert Cogas het risico als laag. Wat is de risicotrend? De trend in 2020 ten opzichte van 2019 is neutraal

7. Langdurige uitval energievoorziening

Kans	Impact	Wat is het risico en hoe wordt het gemanaged?
Ze er laag	Midden	Cogas is eveneens risico-avers met betrekking tot de betrouwbaarheid van haar netten. Door het toepassen van adequaat asset management en het op hoogkwalitatief niveau houden van haar energie-infrastructuur en de daarmee samenhangende werkprocessen acht Cogas de kans op een langdurige uitval van de energievoorziening laag. De impact typeert Cogas als midden, kijkend naar de hinder die burgers en ondernemingen door een langdurige uitval ondervinden. De lage kans en impact afwegend typeert Cogas dit risico als laag. Wat is de risicotrend? De trend in 2020 ten opzichte van 2019 is neutraal

8. Onvoldoende deskundig personeel met belemmering op bedrijfsvoering

Kans	Impact	Wat is het risico en hoe wordt het gemanaged?
Midden	Midden	Ten aanzien van het risico met betrekking tot onvoldoende deskundig personeel is Cogas risicomijdend. Het kunnen beschikken over deskundig personeel over de volle breedte is voor Cogas voor het uitoefenen van haar taak en het realiseren van haar strategische doelen en kernwaarden essentieel. De techniek en maatschappelijke ontwikkelingen, onder andere op het gebied van de energietransitie en ICT, verlopen snel. Specifiek op de vakgebieden projectmanagement rond de energietransitie, elektrotechniek en ICT-deskundigheid in brede zin voorziet Cogas schaarste in aanbod van deskundig personeel. Cogas typeert zowel de kans op, als de impact van, en daaruit afgeleid het risico van onvoldoende deskundig personeel met belemmering op de bedrijfsvoering, over 2020 op midden. Ook in 2021 blijft Cogas actief nieuw personeel werven om doorstroom en uitstroom van medewerkers op te vullen. Cogas biedt als werkgever uitstekende primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden. Cogas stimuleert actief de vakinhoudelijke en persoonlijke ontwikkeling en een goede mentale en fysieke gezondheid van haar medewerkers. Wat is de risicotrend? In 2020 is ten opzichte van 2019 het risico afgenomen.

9. Wetgeving met een negatief effect op Cogas

Kans	Impact	Wat is het risico en hoe wordt het gemanaged?
Midden	Midden	Ten aanzien van het risico op wetgeving met een negatief effect op Cogas is Cogas risicomijdend. Specifiek de wetgeving op energiegebied, waaronder de Energiewet (deze beoogt de huidige Gaswet en Elektriciteitswet 1998 te vervangen) en de Wet collectieve warmtevoorziening (beter bekend als de 'Warmtewet 2.0'), maar ook de Omgevingswet is de laatste jaren, mede gevoed door de energietransitie, aan aanzienlijke veranderingen onderhevig. De kans, de impact en het risico dat bestaande en nieuwe wetgeving een negatieve impact op Cogas hebben, typeert Cogas als midden. Voornoemde wetten, of de ontwikkeling tot wetgeving, lijken de mogelijkheden te beperken voor Cogas en collega regionale netwerkbedrijven om een actieve rol te spelen in het stimuleren van de energietransitie. In samenwerking met andere marktpartijen, waaronder collega regionale netbeheerders en de brancheorganisatie Netbeheer Nederland, voert Cogas een lobby die erop is gericht dat de netwerkbedrijven actiever kunnen bijdragen aan de transitie naar een nieuw energielandschap. Dit vooral op het gebied van het aanleggen van warmtenetten en netwerken voor alternatieve gassen. Wat is de risicotrend? De trend in het risico-oordeel 2020 is ten opzichte van 2019 neutraal.

10. Onvoldoende aansluiten op belangen aandeelhouders

Kans	Impact	Wat is het risico en hoe wordt het gemanaged?
Laag	Midden	Ten aanzien van het risico van het onvoldoende aansluiten op de belangen van haar aandeelhouders is Cogas risicomijdend. Cogas hecht veel belang aan een goede relatie met haar aandeelhouders. Cogas heeft in 2020 haar aandeelhoudende gemeenten met adviezen ondersteund bij het opstellen van de gemeentelijke warmtetransitievisies en het formuleren van de Regionale Energiestrategieën voor Twente en West-Overijssel. Op het gebied van de energietransitie stimuleert Cogas in haar aandeelhoudersgebied, al dan niet in samenwerking of afstemming met haar aandeelhouders, de ontwikkeling van de inzet van duurzame gassen en warmtenetwerken. Op financieel gebied biedt Cogas haar aandeelhouders een redelijk rendement en een aantrekkelijk jaarlijks dividend. Ook op het gebied van hoogwaardige werkgelegenheid in de regio vervult Cogas een relevante rol. Op het gebied van glasvezelnetwerken (FTTH) behoren Twente en delen van Hardenberg door de inspanningen van Cogas tot een van de best verglaasde gebieden in Nederland, zowel in steden als in het buitengebied. Door actieve bemoeienis van Cogas start Delta Fiber Nederland aanvullend in 2021 met de vraagbundeling FTTH in diverse kleine kernen in het aandeelhoudersgebied van Cogas. Eind 2020 heeft Cogas haar aandeel in de joint-venture Cogas Kabel Infra B.V. verkocht aan een vennootschap binnen Delta Fiber Nederland. Een deel van de verkoopopbrengst zal in de vorm van dividend ten goede komen aan de Cogas aandeelhouders. Een ander belangrijk deel wil Cogas reserveren voor het in de toekomst financieren van omvangrijke investeringen op het gebied van warmtenetten en biogasnetwerken, zodat Cogas haar verzorgingsgebied snel van betaalbare duurzame energie kan voorzien. Omdat Cogas dicht bij haar aandeelhouders staat, acht Cogas de kans op het onvoldoende aansluiten op hun aandeelhoudersbelangen laag. De impact van het onvoldoende beschikbaar stellen van financiële middelen door de aandeelhouders om de duurzame investeringsplannen van Cogas te realiseren typeert Cogas als midden. De combinatie van kans en impact afwegend typeert Cogas het risico van onvoldoende aansluiten op de belangen van de aandeelhouders als laag. Wat is de risicotrend? De trend in risico-oordeel over 2020 ten opzichte van 2019 is neutraal.

Toelichting op overige risico's

Risico's op het gebied van de financiële positie

Op het gebied van de financiële positie (koersrisico's, liquiditeitsrisico's, valutarisico's, renterisico's) en de mogelijkheden tot het aantrekken van financiering zijn de risico's van Cogas laag. In de jaarrekening is dit toegelicht. De risico's op het gebied van betrouwbaarheid van de (interne en externe) financiële verslaglegging classificeert Cogas eveneens als laag, mede op basis van de beheersmaatregelen op dit gebied, steunend op een effectieve periodieke planning- en controlcyclus, toezicht door de Raad van Commissarissen en toepassing van de jaarlijkse accountantscontrole.

Risico's met betrekking tot de (voormalige) deelneming Cogas Kabel Infra B.V.

In december 2020 heeft Cogas haar aandelen in de deelneming Cogas Kabel Infra B.V. verkocht. Daarmee is de gevoeligheid van de resultaatontwikkeling van Cogas voor de effecten van mutaties in de waardering van de 50% deelneming in Cogas Kabel Infra B.V. en ontwikkelingen in de telecommarkt uit de jaarrekening van Cogas verdwenen. Bij de verkoop is ook de vordering op deze deelneming door Cogas Kabel Infra B.V. afgelost, waarmee het debiteurenrisico op de vorderingen eveneens is gemitigeerd. Bij de verkoop zijn geen garanties of zekerheden door Cogas aan de koper verstrekt. Als resultaat van de onderhandelingen zijn de bestaande dienstverleningsovereenkomsten met betrekking tot werkzaamheden die Cogas voor Cogas Kabel Infra B.V. uitvoert voor meerdere jaren verlengd. Dit draagt meerjarig bij aan het behoud van werkgelegenheid, omzet en resultaat van Cogas.

Een neveneffect van de verkoop van Cogas Kabel Infra B.V. is dat, zonder het jaarlijks resultaat uit deze deelneming, de toekomstige resultaten van Cogas zelf wel lager en afhankelijker zijn geworden van de operationele resultaten van Cogas zelf. Cogas heeft met haar aandeelhouders het voornemen besproken over het stapsgewijs verlagen van de aan de aandeelhouders jaarlijks uit te keren dividenden. Cogas stuurt op het in stand houden van haar continuïteit en redelijke rendementen voor haar aandeelhouders in samenhang met de door Cogas geformuleerde drie strategische pijlers: excellent netbeheer, versnelling van de energietransitie in haar regio en duurzame bedrijfsvoering.

Juridische structuur

Aandeelhoudende gemeenten Cogas

Gemeente	Aantal aandelen	Percentage aandelen
Gemeente Almelo	1.161	22,8%
Gemeente Borne	381	7,5%
Gemeente Dinkelland	463	9,1%
Gemeente Hardenberg	650	12,8%
Gemeente Hof van Twente	669	13,1%
Gemeente Oldenzaal	537	10,6%
Gemeente Tubbergen	293	5,8%
Gemeente Twenterand	558	11,0%
Gemeente Wierden	377	7,4%
Totaal	5.089	100,0%

In totaal zijn er
9 aandeelhoudende
gemeenten
binnen Cogas

Raad van Commissarissen

De heer A. Koops van 't Jagt, Den Ham

De heer Koops van 't Jagt (27 februari 1947) is voorzitter van de Raad van Commissarissen. Hij is benoemd per 1 oktober 2010 en die benoeming is per 1 juli 2014 verlengd voor een periode van vier jaar. Per 1 juli 2018 heeft wederom een herbenoeming voor een periode van 4 jaar plaatsgevonden. Na deze periode is de heer Koops van 't Jagt niet meer herbenoembaar.

De heer Koops van 't Jagt was tot 1 oktober 2008 wethouder voor de gemeente Twenterand. Hij is ook commissaris bij Timmerhuis Groep Vriezenveen weg- en waterbouw en Dasko Transportgroep Aadorp.

Mevrouw drs. R. Lubbers-Hilbrands RA, Noord-Sleen

Mevrouw Lubbers (2 december 1968) is secretaris van de Raad van Commissarissen. Zij is ruim 27 jaar werkzaam geweest in de accountancy, laatstelijk als partner bij Deloitte. Sinds 1 november 2018 is zij directeur/eigenaar van RLH A&A B.V. van waaruit zij interim- en adviesopdrachten uitvoert op met name het gebied van strategie, governance en financiën. Daarnaast vervult zij toezichthoudende functies bij DLE Natura Uitvaartverzekeringen N.V. te Emmen, bij RTV Drenthe/Stichting Mediareclame Drenthe, bij Stichting Interzorg Noord-Nederland, bij Countus Accountants + Adviseurs B.V. en bij de Drentse Holding BV (MKB Fonds Drenthe). Maatschappelijk vervult zij diverse bestuursfuncties op lokaal niveau.

De heer ing. G.J. Paalman, Nijverdal

De heer Paalman (11 april 1965) is per 1 oktober 2020 benoemd tot lid van de Raad van Commissarissen voor een termijn van vier jaar. Hij vervult enkele directeurschappen van vennootschappen binnen het Volker Wessels concern, waaronder die van het ingenieursbureau Aveco de Bondt, waarvan hij voorheen directeur-groootaandeelhouder was.

De heer Paalman vervult enkele nevenfuncties bij Volker Wessels en is tevens lid van diverse commissies en klankbordgroepen op het gebied van duurzame energie, infrastructuur en binnenstedelijke ontwikkelingen. Van 2008 tot 2016 was hij lid van de Raad van Toezicht van de Woningstichting Hellendoorn, waarvan in de periode 2014-2016 voorzitter.

Mevrouw mr. R.A.M. Zwart, Zwolle

Mevrouw Zwart (10 maart 1968) heeft gedurende 17 jaar gewerkt bij Essent en haar voorgangers. Na een periode van zelfstandig ondernemerschap is zij sinds 2014 directeur van Waterbedrijf Groningen.

Mevrouw Zwart vervult toezichthoudende functies bij de Nationale Holding Goede Doelen Loterijen en bij museum het MOW in Bellingwolde. Daarnaast is zij voorzitter van de Stichting Gebroeders Hesse Fonds en voorzitter van het Koninklijk Nederlands Waternetwerk.

Directie

De heer mr. G.A de Haan

Ondernemingsraad

De heer G. Mulder, voorzitter

De heer H. Segerink, vicevoorzitter

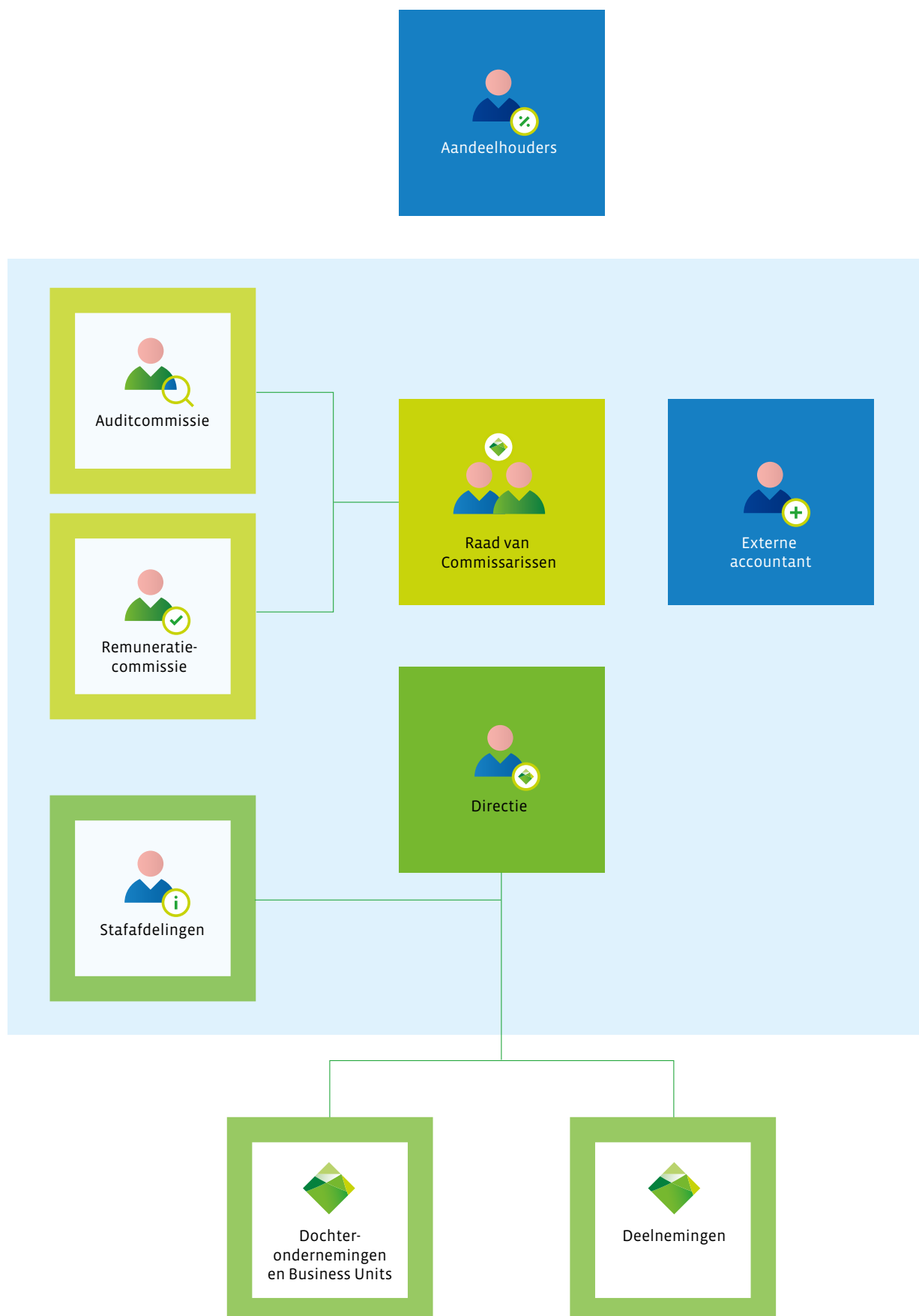
Mevrouw D. Hilberink, secretaris

De heer T. Grimberg

De heer J. Teerlink

De heer J. Ramerman

Mevrouw M. Bos

Governance

Cogas Holding N.V. is een naamloze vennootschap volgens Nederlands recht. Op de onderneming is het zogenaamde structuurregime van toepassing. In Nederland is de Corporate Governance Code verplicht gesteld voor beursgenoteerde ondernemingen. Voor Cogas, dat niet beursgenoteerd is, geldt deze verplichting niet, maar we willen wel zoveel als mogelijk bij deze code aansluiten. Cogas heeft als doel maximale openheid en transparantie te bieden over haar organisatiestructuur, handelen, doelen en resultaten. Goed ondernemerschap en goed toezicht hierop (inclusief de verantwoording daarover), met oog voor de belangen van de aandeelhouders, vormen de pijlers van Corporate Governance. Cogas hecht grote waarde aan goede Corporate Governance. We streven naar een transparante structuur, die recht doet aan de belangen van alle stakeholders.

Goed ondernemingsbestuur en toezicht

De twee belangrijkste pijlers voor een goede Corporate Governance zijn goed ondernemingsbestuur en goed toezicht daarop. De directie en de Raad van Commissarissen zijn verantwoordelijk voor het bestuur respectievelijk het toezicht. Om deze taken goed te kunnen uitvoeren, worden zij ondersteund door een effectief stelsel van maatregelen van risicobeheersing, interne controle en accountants. In reglementen, de statuten en een deelnemingsstatuut is vastgelegd hoe de directie, de Raad van Commissarissen en de Algemene Vergadering van Aandeelhouders zich tot elkaar verhouden.

De governancestructuur van Cogas is gebaseerd op Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de statuten van de vennootschap, het Deelnemingsstatuut en de diverse interne reglementen, codes en regelingen.

De belangrijkste aspecten van de Corporate Governance van Cogas zijn hieronder uiteengezet.

De directie

De directie is belast met het dagelijks bestuur en is verantwoordelijk voor onder meer de strategie, de vaststelling en de realisatie van de operationele en financiële doelstellingen van de vennootschap. Ook is de directie verantwoordelijk voor de naleving van alle relevante wet- en regelgeving, de beheersing van de risico's verbonden aan de ondernemingsactiviteiten en de financiering van de onderneming.

De directie opereert onder toezicht respectievelijk goedkeuring van de Raad van Commissarissen en de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en binnen de statutaire bepalingen en de in het Deelnemingsstatuut vastgelegde afspraken.

Samen met de Raad van Commissarissen is de directie verantwoordelijk voor de Corporate Governance structuur van Cogas. De Raad van Commissarissen benoemt de directie.

De Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen houdt toezicht op het beleid van de directie, in het bijzonder als het gaat om de realisatie van de doelstellingen van de vennootschap, de strategie en de risico's verbonden aan de ondernemingsactiviteiten, de interne systemen voor risicobeheersing en controle, de financiële verslaggeving en de naleving van toepasselijke wet- en regelgeving. Daarnaast fungeert de Raad van Commissarissen als adviesorgaan van de directie en vervult de Raad van Commissarissen ten opzichte van de directie de rol van werkgever.

De leden van de Raad van Commissarissen worden benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, op voordracht van de Raad van Commissarissen.

Uit zijn midden heeft de Raad van Commissarissen twee permanente commissies samengesteld: een Auditcommissie en een Remuneratiecommissie. Deze commissies bereiden de besluitvorming van de Raad van Commissarissen voor.

De Auditcommissie heeft een (voorbereidende) toezichthoudende rol met betrekking tot de integriteit en kwaliteit van de interne en externe financiële rapportages van Cogas en de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen. Ook adviseert deze commissie de Raad van Commissarissen over het financieringsbeleid en de financiering van Cogas en over de risicobeheersing van de toepassing van informatie- en communicatietechnologie. Tevens waakt de Auditcommissie over de relatie met de externe accountant.

De Remuneratiecommissie adviseert de Raad van Commissarissen over het te voeren beloningsbeleid voor de leden van de directie. Met de directie bespreekt de remuneratiecommissie de te behalen doelstellingen en evalueert zij periodiek de resultaten.

Cogas streeft naar een evenwichtige man-vrouw-verdeling van zetels in de directie en de Raad van Commissarissen. De eenhoofdige directie bestaat uit één mannelijk persoon. De Raad van Commissarissen telt vijf leden. Tot 1 oktober 2020 was de man-vrouw verdeling 60%-40%. Vanaf 1 oktober 2020 bestaat de Raad van Commissarissen vooralsnog uit vier leden in een 50-50 man-vrouwverhouding. De Raad van Commissarissen streeft ernaar om de vacature per 1 juli 2021 te hebben ingevuld.

Algemene Vergadering van Aandeelhouders

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders is het hoogste besluitvormingsorgaan binnen Cogas. In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders vindt besluitvorming plaats over onder meer het schriftelijke jaarverslag van de directie, het dechargeren van de directie en de Raad van Commissarissen, het vaststellen van de jaarrekening en het bepalen van de winstbestemming. Ook benoemt de Algemene Vergadering van Aandeelhouders de leden van de Raad van Commissarissen. Binnen zes maanden na afloop van het boekjaar wordt de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders gehouden. Andere aandeelhoudersvergaderingen kunnen worden gehouden op verzoek van de directie, de Raad van Commissarissen of één of meer aandeelhouders die tezamen ten minste tien procent van het geplaatste aandelenkapitaal vertegenwoordigen. In de praktijk worden jaarlijks vier aandeelhoudersvergaderingen gepland. De agenda's voor de Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders worden vastgesteld door de directie en de Raad van Commissarissen.

Iedere aandeelhouder heeft het recht om bij een schriftelijk gevolmachtigde de Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders bij te wonen, daarin het woord te voeren en het stemrecht uit te oefenen. In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders geeft elk aandeel recht op het uitbrengen van één stem. Alle besluiten worden genomen met volgestrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen, tenzij de wet of de statuten van Cogas anders voorschrijven.

De externe accountant

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders benoemt de externe accountant. De Raad van Commissarissen doet daarvoor een voordracht en steunt daarbij op de adviezen van de Auditcommissie en de directie. Sinds 2015 is KPMG Accountants N.V. de externe accountant van Cogas. Jaarlijks bezien de directie en de Raad van Commissarissen het functioneren van de externe accountant, op basis waarvan aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een voorstel voor de benoeming van een accountant voor de controle over het volgende boekjaar wordt gedaan.

De Auditcommissie houdt toezicht op de relatie met de externe accountant. De commissie:

- ◆ beoordeelt de onafhankelijkheid, bezoldiging en de eventuele niet-controlewerkzaamheden voor de vennootschap van de externe accountant;
- ◆ stelt de betrokkenheid van de externe accountant vast met betrekking tot de inhoud en publicatie van de financiële verslaggeving door de vennootschap, anders dan de jaarrekening;
- ◆ neemt kennis van onregelmatigheden met betrekking tot de inhoud van de financiële verslaggeving, zoals moet worden gemeld door de externe accountant.

De externe accountant neemt deel aan de vergaderingen van de Auditcommissie en de Raad van Commissarissen waarin de jaarstukken worden besproken. Ten minste eenmaal per jaar spreekt de Auditcommissie in beslotenheid met de externe accountant.

De externe accountant voert de controle uit op de jaarrekening van Cogas en Coteq Netbeheer B.V. In het kader van de algemene controleopdracht voor de jaarrekening stelt de externe accountant onder meer het accountantsverslag en de managementletter op en verstrekt hij de controleverklaring bij de jaarrekening van Cogas en Coteq Netbeheer B.V.

Andere toezichthouders

De Raad van Commissarissen is niet de enige partij die formeel toezicht houdt op Cogas. Op de energiemarkt is er wettelijk toezicht op de netbeheerders vanuit de Autoriteit Consument en Markt (ACM) en het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM). In meer algemene zin is er toezicht door de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) voor wat betreft privacyaspecten die voortvloeien uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Almelo, 19 april 2021
mr. G.A. de Haan

Verslag van de Raad van Commissarissen

Hierbij biedt de Raad van Commissarissen u de jaarrekening 2020 aan. Het verslag van de directie over 2020 is daarbij gevoegd. De jaarrekening is gecontroleerd door KPMG Accountants N.V. De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op pagina 112 van dit verslag.

Per 1 juli 2020 waren de commissarissen Flierman en Leideman aftredend en niet herbenoembaar vanwege het feit dat voor hen de maximale mogelijkheid tot herbenoeming reeds was bereikt. In verband met de vertraagde selectieprocedure voor de werving van nieuwe commissarissen, veroorzaakt door de COVID-19 pandemie, is op voorstel van de Raad van Commissarissen de zittingstermijn van beide heren verlengd tot 1 oktober 2020. Op deze datum zijn zij uit hun functie getreden. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft met ingang van 1 oktober de heer ing. G.J. Paalman benoemd tot lid van de Raad van Commissarissen. De heer Paalman is benoemd op voorstel van de Ondernemingsraad. In de nog resterende vacature zal in de loop van 2021 worden voorzien.

verbinding met

De Raad van Commissarissen

Vanwege COVID-19 heeft het merendeel van de vergaderingen van de Raad van Commissarissen in 2020 via beeldverbindingen moeten plaatsvinden. In totaal vergaderde de Raad van Commissarissen in het voorbije jaar zes maal. De aanwezigheidspercentages van de leden in deze vergaderingen waren als volgt:

A. Koops van 't Jagt:	100%
A.H. Flierman:	100%
E. Leideman:	75%
R.A.M. Zwart:	83%
R. Lubbers-Hilbrands:	100%
G.J. Paalman:	100%

Voorts heeft de raad in een afzonderlijke bijeenkomst zijn functioneren geëvalueerd.

In de vergaderingen zijn onder meer behandeld de jaarstukken 2019, het risicomanagement, de verkoop van de 50% deelneming van Cogas B.V. in Cogas Kabel Infra B.V., de halfjaarcijfers 2020, een voorstel tot statutenwijziging van Cogas Holding N.V. en de begroting 2021.

Vanuit zijn toezichthoudende functie heeft de Raad van Commissarissen zich intensief beziggehouden met de gevolgen die de verkoop van de 50% deelneming in Cogas Kabel Infra B.V. zou kunnen hebben voor de continuïteit van Cogas, de werkgelegenheid en de positie van de aandeelhouders. Voorts heeft de Raad van Commissarissen zich verdiept in de strategische koers die Cogas voorstaat met betrekking tot de energietransitie. Ook is diepgaand met de bestuurder gesproken over het kostenniveau van de organisatie, met name ten aanzien van de voortdurend toenemende omvang van de personele kosten.

Overeenkomstig zijn reglement heeft de Raad van Commissarissen een Remuneratiecommissie en een Auditcommissie.

De Remuneratiecommissie bestond tot 1 oktober 2020 uit de heer Flierman en mevrouw Zwart en vanaf die datum uit de heer Paalman en mevrouw Zwart. De remuneratiecommissie heeft in 2020 twee keer vergaderd.

De Auditcommissie, die zowel belast is met zaken betreffende Cogas als met zaken aangaande Coteq Netbeheer, bestond uit mevrouw Lubbers-Hilbrands als voorzitter en de heer Koops van 't Jagt als lid. Deze commissie is in het verslagjaar drie keer in vergadering bijeen geweest. Bij de behandeling van de jaarstukken 2019 en bij de bespreking van het verslag van de interimcontrole 2020 en het controleplan 2020 was ook de externe accountant aanwezig.

De Raad van Commissarissen is van oordeel dat een interne auditdienst voor de organisatie niet noodzakelijk is, aangezien Cogas door middel van een alternatief systeem onder leiding van haar kwaliteitsafdeling in het houden van interne audits voorziet.

De Raad van Commissarissen is van mening en verklaart hierbij dat is voldaan aan de eisen voor onafhankelijkheid als bedoeld in best practice bepalingen 2.1.7 tot en met 2.1.9 van de Nederlandse Corporate Governance Code.

De geconsolideerde winst van de vennootschap over het jaar 2020 bedraagt na belastingen € 28.784.000.

Wij stellen uw vergadering voor de jaarrekening over 2020 vast te stellen en het batig saldo als volgt te bestemmen:

- ♦ dividenduitkering ad € 1.000,00 per aandeel € 5.089.000;
- ♦ extra dividenduitkering ad € 982,51 per aandeel € 5.000.000;
- ♦ toevoeging aan de reserves van Cogas Holding N.V. € 18.695.000.

Begin 2020 kon niemand vermoeden welke ingrijpende invloed COVID-19 zou gaan hebben op alle aspecten van onze samenleving. Cogas is niet aan die invloed ontkomen, zowel in de persoonlijke sfeer bij medewerkers als in zakelijk opzicht. De Raad van Commissarissen heeft met bewondering vastgesteld hoe voortvarend vanuit Cogas is gereageerd op de nieuwe situatie en de daarbinnen steeds wisselende omstandigheden, en de wijze waarop de medewerkers zich daaraan hebben aangepast. Dat heeft erin geresulteerd dat in 2020 grootschalige projecten konden worden afgerond, waaronder de aansluiting van Coteq Netbeheer bij de centrale dienstverlening ten behoeve van de energiemarkt en de verkoop van het 50%-belang van Cogas B.V. in Cogas Kabel Infra B.V. Met de opbrengst van die verkoop beoogt Cogas nieuwe stappen te zetten op de energiemarkt, met name op het gebied van netwerken voor warmte en biogas.

Onze dank gaat uit naar de directie en de medewerkers voor hun inzet in het afgelopen jaar. Wij spreken de hoop uit dat 2021 het jaar mag worden waarin weer kan worden teruggekeerd naar de werkomstandigheden die velen verkiezen boven de huidige situatie.

Almelo, 19 april 2021

De Raad van Commissarissen
A. Koops van 't Jagt, voorzitter
R. Lubbers-Hilbrands, secretaris

Verslag van de Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad (OR) van Cogas kent een zittings-termijn van drie jaar. Het jaar 2020 was het tweede jaar van de huidige termijn. De OR vertegenwoordigt de medewerkers en behartigt hun belangen, én die van Cogas. De OR neemt hierin haar eigen verantwoordelijkheid, los van de hiërarchie en als gelijkwaardig gesprekspartner van de bestuurder. De OR heeft de ambitie om het bedrijfsbeleid te beïnvloeden, te controleren, te toetsen en te bevorderen.

Dat doet de OR door ervoor te zorgen dat ze weet wat er zowel binnen als buiten Cogas speelt, door een goede aansluiting te (onder)houden met de collega's, door een proactieve, positief-kritische houding in te nemen en niet bang te zijn om haar mening te geven, door gevraagd en ongevraagd te adviseren en door tijdig betrokken te willen worden bij de besluitvorming. Ook ondersteunt de OR de directie bij de implementatie van genomen besluiten ten behoeve van de organisatie en haar werknemers.

De OR is betrokken bij meerdere overlegvormen. Vier keer per jaar is er formeel overleg met de bestuurder en twee keer per jaar is er een zogeheten Artikel 24 overleg (algemene ontwikkelingen) met de bestuurder en een vertegenwoordiging uit de Raad van Commissarissen. Ook heeft de OR vier keer per jaar een overleg met de werknemerscommissaris.

De OR is verder vertegenwoordigd in het periodiek overleg in het Medezeggenschapsplatform van alle netwerkbedrijven. Ten slotte is ook altijd een afvaardiging van de OR als toehoorder aanwezig bij de Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders.

Elke twee weken komt de OR informeel bij elkaar. Iedereen is hierbij welkom om iets in te brengen.

Leden van de OR hebben zitting in interne commissies, te weten de Kledingcommissie, de Arbocommissie, de Toetsingscommissie DI-budget en de Commissie Gewenst gedrag.

De Ondernemingsraad in 2020

In 2020 behandelde de Ondernemingsraad onder andere de volgende instemmingsaanvragen:

- ◆ Regeling tijd- en plaatsonafhankelijk werken en fietsplan
- ◆ Regeling vergoeding vervoer

De OR behandelde de volgende adviesaanvragen:

- ◆ Wijziging van de structuur van de afdeling IM/ICT en het team PPM
- ◆ Verkoop van het 50% belang van Cogas B.V. in Cogas Kabel Infra B.V.
- ◆ Integrale uitvoeringsorganisatie (te behandelen in 2021)

Aan het begin van 2020 konden we niet voorspellen dat het jaar grotendeels bepaald zou worden door de coronapandemie. Een pandemie die de hele wereld in z'n greep zou houden en dus ook Cogas.

Al vanaf het begin van de maatregelen (medio maart) heeft de OR veelvuldig contact gehad met de bestuurder. We hebben geconstateerd dat Cogas snel en juist heeft gehandeld rond corona, onder andere door het opzetten van het Corona Crisis Team, aangevuld met werkgroepen die snel de benodigde maatregelen hebben opgesteld, gecommuniceerd en uitgevoerd. Daarnaast kon en kan het werk grotendeels doorgang vinden, met name door de grote flexibiliteit van de monteurs en door het tijd- en plaatsonafhankelijk werken.

Maar ook tijdens de coronapandemie moet het Programma Energietransitie doorgaan. Er liggen plannen voor een biogasnetwerk en er is een intentieverklaring getekend om te komen tot een Regionaal Warmtenet Twente. De OR blijft erop toezien dat er daadwerkelijk stappen worden gezet om te komen tot concrete projecten die kunnen worden uitgevoerd en zal hierin gevraagd en ongevraagd adviseren.

De OR is vanaf een vroegtijdig stadium (onder geheimhouding) meegenomen in de verkoop van Cogas Kabel Infra B.V. (CKI). De OR heeft dit uitvoerig getoetst op de gevolgen voor de werkgelegenheid. Met oog voor het aandeelhoudersbelang, het Cogasbelang en het belang voor de werkgelegenheid van de collega's van Cogas Mediadiensten, heeft de OR hierin een positief advies uitgebracht.

Op de adviesaanvraag inzake wijziging structuur ICT en Informatiemanagement en team PPM heeft de OR in eerste instantie negatief geadviseerd.

In goed overleg met de bestuurder en de betrokken leidinggevenden zijn de kaders bepaald voor de samenwerking tussen bestuur en OR met betrekking tot toekomstige veranderingsprocessen binnen Cogas. Op basis daarvan heeft de OR een positief advies gegeven op de adviesaanvraag om te komen tot een nieuwe afdeling.

Ook komend jaar blijven wij scherp op de zorgvuldige uitvoering van trajecten, op een manier die bij Cogas past. Wij onderscheiden ons als klein netbedrijf ook op de manier waarop wij met medewerkers omgaan. Dat is een bedrijf waarin iedereen z'n mening mag geven, die ook nog eens gehoord wordt, en waarbij je gesteund wordt om je werk steeds beter te doen.

Wij zien een mooie rol voor Cogas in de toekomst, waarin Cogas haar aandeel pakt in de energietransitie. Maar dit gaat niet voor niets. Er is nog veel nodig om de plannen te realiseren. De OR doet haar uiterste best om dit te toetsen, levert gevraagd en ongevraagd advies en is vroegtijdig betrokken bij de besluitvorming.

Almelo, januari 2021

De Ondernemingsraad
G. Mulder, voorzitter
D. Hilberink, secretaris

Cogas Holding N.V. Jaarrekening 2020

Vastgesteld d.d. 10 mei 2021

Geconsolideerde balans per 31 december 2020 (vóór resultaatbestemming)

(bedragen in duizenden euro's)

	Noot	31-12-2020	31-12-2019
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	182.147	180.836
Financiële vaste activa	2	1.076	45.957
		183.223	226.793
Vlottende activa			
Vorraden	3	826	631
Vorderingen en overlopende activa	4	8.488	8.582
Liquide middelen	5	102.451	39.751
		111.765	48.964
		294.988	275.757
Groepsvermogen	6	199.111	180.505
Voorzieningen	7	1.954	1.371
Langlopende schulden	8	86.973	86.273
Kortlopende schulden	9	6.950	7.608
		294.988	275.757

De toelichtingen op pagina 63 tot en met 99 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2020

(bedragen in duizenden euro's)

	Noot	2020	2019*
Netto-omzet	12	52.759	52.181
Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf	13	2.035	2.507
Overige bedrijfsopbrengsten	14	88	74
Som der bedrijfsopbrengsten		54.882	54.762
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	15	18.884	17.241
Personeelskosten	16	15.164	13.423
Afschrijvingen op materiële vaste activa	17	9.473	9.839
Overige bedrijfskosten	18	5.168	4.507
Som der bedrijfslasten		48.689	45.010
Bedrijfsresultaat		6.193	9.752
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	19	1.073	1.672
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	19	30	32
Waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	4	-503	3
Rentelasten en soortgelijke kosten	19	-931	-865
		-331	842
Resultaat voor belastingen		5.862	10.594
Belastingen	20	-1.510	-2.636
Aandeel resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	21	8.448	3.730
Resultaat verkoop deelnemingen	21	15.984	
		22.922	1.094
Resultaat na belastingen		28.784	11.688

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden, zie pagina 64.

De toelichtingen op pagina 63 tot en met 99 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2020

(bedragen in duizenden euro's)

	Noot	2020	2019
	22		
Bedrijfsresultaat		6.194	9.752
Afschrijvingen op materiële vaste activa	17	9.473	9.839
Geamortiseerde bijdrage in aanleg van netten en aansluitingen	14	-2.040	-1.965
Mutaties in werkkapitaal:			
voorraden	3	-195	46
vorderingen en overlopende activa	4	209	2.541
kortlopende schulden	9	-488	-2.721
Mutatie voorzieningen	7	359	-372
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		13.511	17.120
Ontvangen rente	19	843	1.381
Ontvangen dividenden	2	114	16.827
Betaalde vennootschapsbelasting	4	-941	-2.759
Kasstroom uit operationele activiteiten		13.527	32.570
Investerings in materiële vaste activa	1	-10.852	-12.722
Desinvesteringen in materiële vaste activa	1	69	481
Ontvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen	8	2.828	2.808
Verstrekte geldleningen	2	-141	-140
Aflossingen verstrekte geldleningen	2	10.772	5.036
Vervreemding van deelnemingen en effecten	2	57.606	11
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		60.282	-4.526
Betaalde rente op langlopende leningen	19	-931	-865
Aflossing langlopende schulden			-88
Opname langlopende schulden			
Betaalde dividenden	27	-10.178	-10.178
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-11.109	-11.131
Netto kasstroom		62.700	16.913
Liquide middelen begin boekjaar	5	39.751	22.838
Liquide middelen einde boekjaar	5	102.451	39.751
Netto kasstroom		62.700	16.913

De toelichtingen op pagina 63 tot en met 99 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

Overzicht totaal resultaat over 2020

(bedragen in duizenden euro's)

	2020	2019
Geconsolideerd nettoresultaat na belastingen toekomend aan de rechtspersoon	28.784	11.688
	28.784	11.688
Rechtstreekse vermogensmutaties		
Totaal resultaat van de rechtspersoon	28.784	11.688

De toelichtingen op pagina 63 tot en met 99 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2020

Algemeen

Voornaamste activiteiten

Cogas Holding N.V. is een naamloze vennootschap en holdingmaatschappij, statutair gevestigd aan de Rohofstraat 83 te Almelo en ingeschreven in het Handelsregister bij de Kamer van Koophandel onder nummer 06033480. De voornaamste activiteiten, die voor het grootste gedeelte in Twente en de Sallandse gemeente Hardenberg plaatsvinden, van de groep waarvan de onderneming aan het hoofd staat, bestaan uit:

- ◆ de ontwikkeling, de aanleg en het beheer van netwerken voor gas, elektriciteit, warmte en telecommunicatie;
- ◆ het beheren en exploiteren van stadsverwarming, warmte-koudeopslag en biomassa-installaties;
- ◆ het verlenen van meetdiensten aan kleinverbruikers.

Groepsverhoudingen

Cogas Holding N.V. staat aan het hoofd van een groep rechtspersonen. Een overzicht van de gegevens vereist op grond van de artikelen 2:379 en 2:414 BW is in onderstaande tabel opgenomen:

Naam	Vestigingsplaats	Belang Cogas	403-verklaring
Cogas B.V.	Almelo	100%	ja
Coteq Netbeheer B.V.	Almelo	100%	ja
Cogas Infra B.V.	Almelo	100%	ja
Cogas Mediadiensten B.V.	Almelo	100%	ja
Cogas Innovatie & Ontwikkeling B.V.	Almelo	100%	ja
Cogas Duurzaam B.V.	Almelo	100%	ja
Cogas Facilitaire Diensten B.V.	Almelo	100%	ja
Cogas Vastgoed B.V.	Almelo	100%	ja
Energie Productie Midden Overijssel B.V.	Almelo	100%	ja
Cogas Participatie TGH B.V.	Almelo	100%	ja

Op grond van artikel 403 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek is gebruikgemaakt van de vrijstelling van deponering bij het Handelsregister van de jaarrekeningen van de groepsmaatschappijen die zijn opgenomen in de groepsjaarrekening, zoals opgenomen in bovenstaande tabel. Ten behoeve van deze maatschappijen is Cogas Holding N.V. hoofdelijk aansprakelijk.

Overzicht niet-geconsolideerde ondernemingen:

Naam	Vestigingsplaats	Belang Cogas
Gas Service Team Beheer B.V.	Almelo	50%
Cogas Kabel Infra B.V. (tot 18 december 2020)	Almelo	50%
Biogas Netwerk Twente B.V.	Almelo	50%
Trianel Gaskraftwerk Hamm GmbH & Co. Kg	Aachen	3,67%

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2020, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2020.

Toegepaste standaarden

De geconsolideerde jaarrekening van de onderneming maakt deel uit van de statutaire jaarrekening van de onderneming en is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Toepassing van artikel 402 Boek 2 BW in de enkelvoudige winst- en verliesrekening

De financiële gegevens van de onderneming zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. Derhalve is de enkelvoudige winst- en verliesrekening beperkt tot het aandeel in het resultaat na belastingen van vennootschappen waarin wordt deelgenomen en het overige resultaat na belastingen, conform artikel 402 Boek 2 BW.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Aanpassing vergelijkende cijfers

◆ Stelselwijziging

In voorgaande jaren zijn kosten voor (beloningen) inleenpersoneel waarbij de onderneming geen juridisch werkgever is, verantwoord op een afzonderlijke regel 'inleen' als onderdeel van de personeelskosten, voor een bedrag van € 6,1 miljoen. De aard van deze kosten is echter extern en daardoor is presentatie als onderdeel van de kosten uitbesteed werk en andere externe kosten in de winst- en verliesrekening passender. Daarnaast zijn onder de overige bedrijfskosten in voorgaand jaar kosten verantwoord ad € 1,8 miljoen waarvan eveneens classificatie als kosten uitbesteed werk en andere externe kosten passender is. Hiertoe heeft de vennootschap een stelselwijziging doorgevoerd op grond van de voorkeur voor presentatie als kosten uitbesteed werk en overige externe kosten in wet- en regelgeving. Vorenstaande wijziging is retrospectief doorgevoerd en derhalve zijn de cijfers voor vergelijkingsdoeleinden aangepast. De stelselwijziging heeft geen impact op het eigen vermogen of het resultaat van het voorgaande boekjaar.

◆ Reclassificatie

Met betrekking tot de jaarrekening is, nadat deze is vastgesteld, een onjuiste classificatie van de netto-omzet geconstateerd. In voorgaande jaren zijn de opbrengsten uit hoofde van werken voor derden en overige opbrengsten van derden als 'overige opbrengsten' geclassificeerd voor een bedrag van € 7,9 miljoen. Deze opbrengsten betreffen echter opbrengsten uit normale bedrijfsactiviteiten en zijn niet incidenteel. Derhalve is presentatie als netto-omzet passender. Er is geen effect op het resultaat, het vermogen, het balanstotaal, de belastingen en het kasstroomoverzicht van de onderneming. De cijfers over 2019 zijn geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2020 mogelijk te maken.

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen historische kostprijs. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar alle waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen en niet op basis van voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich zullen voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst- en verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien de prestatie of de dienst is geleverd.

Alle financiële informatie in Euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal, tenzij anders aangegeven.

Functionele en presentatievaluta

De posten in de jaarrekening worden gepresenteerd in de valuta van de primaire economische omgeving waarin Cogas opereert (de functionele valuta). De geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld in de presentatievaluta. Voor Cogas is zowel de functionele als de presentatievaluta de Euro.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- ◆ actuele waardebepaling van kabelnetwerken, gehouden door de deelneming Cogas Kabel Infra B.V.;
- ◆ schatting van de levensduur (afschrijvingstermijn) van netwerken;
- ◆ waardering van de vorderingen met een looptijd langer dan een jaar;
- ◆ waardering van de voorzieningen.

Grondslagen voor de consolidatie

◆ Consolidatiekring

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de onderneming en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten betrokken die potentiële stemrechten bevatten en zodanig kunnen worden uitgeoefend dat ze daardoor de vennootschap meer of minder invloed verschaffen. Belangen die uitsluitend worden aangehouden om ze te vervreemden worden niet geconsolideerd indien bij verwerving al het voornemen bestaat om het belang af te stoten en de verkoop binnen een jaar waarschijnlijk is. Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

◆ Consolidatiemethode

De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling. Indien transacties met niet-geconsolideerde deelnemingen plaatsvinden, die niet kwalificeren als groepsmaatschappij en worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze transacties direct en volledig in de geconsolideerde winst- en verliesrekening verwerkt.

De niet-geconsolideerde deelneming TGH is gewaardeerd op verkrijgingsprijs onder aftrek van bijzondere waardevermindering. Er hebben gedurende het verslagjaar geen transacties met deze deelneming plaatsgevonden. In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge aandelenverhoudingen, schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Tevens zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen groepsmaatschappijen geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering. Bij een transactie waarbij de rechtspersoon een niet-100%-belang heeft in de verkopende groepsmaatschappij, wordt de eliminatie uit het groepsresultaat pro rata toegerekend aan het minderheidsbelang op basis van het aandeel van de minderheid in de verkopende groepsmaatschappij. Groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden in het eigen vermogen afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht. Het aandeel van derden in het resultaat wordt afzonderlijk als laatste post in de geconsolideerde winst- en verliesrekening in aftrek op het groepsresultaat gebracht binnen het groepsvermogen.

Indien de aan het minderheidsbelang van derden toerekenbare verliezen het minderheidsbelang in het eigen vermogen van de geconsolideerde maatschappij overtreffen, dan wordt het verschil, alsmede eventuele verdere verliezen, volledig ten laste van de meerderheidsaandeelhouder gebracht, tenzij en voor zover de minderheidsaandeelhouder de verplichting heeft, en in staat is, om die verliezen voor zijn rekening te nemen. In 2020 was geen sprake van minderheidsbelangen in geconsolideerde groepsmaatschappijen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, liquide middelen, leningen en overige verplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening van Cogas zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handelsvorderingen, liquide middelen, verstrekte leningen en overige vorderingen, investeringen in eigen vermogensinstrumenten en langlopende en kortlopende schulden. Cogas Holding N.V. en/of haar geconsolideerde groepsmaatschappijen maken geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten. Wel is sprake van gebruik van afgeleide financiële instrumenten (rentederivaten) door de niet-geconsolideerde deelneming Cogas Kabel Infra B.V. Om deze reden heeft Cogas Holding N.V. de grondslagen voor de verwerking van (afgeleide) financiële instrumenten toegelicht in haar jaarrekening.

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten. Deze komen in de normale bedrijfsvoering van Cogas niet voor. Deze financiële instrumenten worden door de onderneming gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien:

- ◆ een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen; en
- ◆ het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

Een financieel actief of een financiële verplichting wordt in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Een aankoop of verkoop volgens standaard marktconventies wordt per categorie financiële activa en financiële verplichtingen stelselmatig in de balans opgenomen of niet langer opgenomen op de transactiedatum (datum van aangaan van bindende overeenkomst)/de leveringsdatum (datum van overdracht).

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio in de eerste opname wordt meegenomen. Indien instrumenten bij de vervolgwaardering niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de geconsolideerde jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen.

Vorderingen

Handelsvorderingen worden in eerste instantie gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs, verminderd met eventuele bijzondere waardeverminderingen. Gezien de veelal korte looptijd zijn de reële waarde en geamortiseerde kostprijs van deze posten over het algemeen nagenoeg gelijk aan de nominale waarde. Bijzondere waardevermindervingsverliezen worden in het resultaat verwerkt indien objectief is vast te stellen dat bedragen niet inbaar zijn.

Liquide middelen

De post liquide middelen omvat alle tegoeden die op zeer korte termijn liquide zijn. De post liquide middelen bestaat uit banktegoeden en kortlopende deposito's die zijn uitgezet bij banken. Uitstaande debetsaldi bij banken worden slechts onder de liquide middelen opgenomen indien Cogas het contractuele recht heeft om debet- en creditsaldi met elkaar te verrekenen, bijvoorbeeld uit hoofde van saldocompensatie- of cash pool afspraken. Daarnaast vindt saldering alleen plaats indien de debet- en creditsaldi uitstaan bij dezelfde tegenpartij en Cogas de intentie heeft van het salderingsrecht gebruik te maken. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

De effectieve rente en eventuele bijzondere waardevermindervingsverliezen worden direct in de winst- en verliesrekening verwerkt. Aan- en verkopen van financiële activa die tot de categorie verstrekte leningen en overige vorderingen behoren, worden verantwoord op de transactiedatum.

Investerings in eigenvermogensinstrumenten ('effecten en obligaties')

De door Cogas gehouden aandelen zonder beursnotering worden na eerste opname tegen actuele waarde gewaardeerd. Dividenden worden in de winst- en verliesrekening verantwoord op het moment dat deze betaalbaar zijn gesteld. Waardeveranderingen van de derivaten worden door Cogas rechtstreeks in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Langlopende en kortlopende schulden

Langlopende en kortlopende schulden worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De aflossingsverplichtingen voor het komende jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden. De effectieve rente wordt direct in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Afgeleide financiële instrumenten

De niet-geconsolideerde deelneming Cogas Kabel Infra B.V. maakt in het kader van de normale bedrijfsuitoefening gebruik van derivaten om het renterisico op de langlopende verplichtingen (deels) te mitigeren. Waardering van de deelneming vindt plaats op basis van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling, zoals Cogas Holding N.V. deze hanteert. Om deze reden zijn de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van afgeleide financiële instrumenten ook beschreven in de jaarrekening van Cogas Holding N.V.

Cogas past geen hedge accounting toe. Dit betekent dat derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Waardeveranderingen van de derivaten worden door Cogas rechtstreeks in de winst- en verliesrekening verwerkt. Bij de bepaling van de reële waarde worden waarderingstechnieken gebruikt die in de gegeven omstandigheden geëigend zijn en waarvoor voldoende gegevens beschikbaar zijn. Hierbij worden conform de reële waardehiërarchie zoveel mogelijk relevante waarneembare inputs en zo weinig mogelijk niet waarneembare inputs gebruikt.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract. Van het basiscontract gescheiden derivaten worden, in overeenstemming met de waarderinggrondslag voor derivaten waarop geen kostprijs hedge accounting wordt toegepast, gewaardeerd tegen kostprijs of lagere reële waarde.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de winst- en verliesrekening of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt. Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betalingen door een debiteur, herstructurering van een aan de onderneming toekomend bedrag onder voorwaarden die de onderneming anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald financieel actief.

Daarnaast worden subjectieve indicatoren samen met objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardevermindering overwogen. Voorbeelden hiervan zijn het wegvallen van actieve markten in het geval van financiële activa met een beursnotering, een verlaging van de kredietwaardigheid van de andere partij, zijnde de rechtspersoon of schuldenaar van het uitgegeven instrument, of een daling van de reële waarde van een financieel actief beneden de kostprijs of geamortiseerde kostprijs.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen en beleggingen die door de onderneming worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering.

Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk niet belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen en beleggingen met vergelijkbare risicokenmerken.

Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de onderneming historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van geleden verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als de ondernemingsleiding van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren. Een bijzonder waardeverminderingverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gedisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Verliezen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Bijzondere waardevermindervingsverliezen onder de (geamortiseerde) kostprijs van de beleggingen in effecten die tegen reële waarde worden gewaardeerd, met verwerking van waardewijzigingen in het eigen vermogen, worden direct ten laste van de winst- en verliesrekening verantwoord.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardevermindervingsverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de onderneming en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De materiële vaste activa bestaan uit bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties, distributieleidingen en -installaties, andere bedrijfsmiddelen en bedrijfsmiddelen in uitvoering. Cogas kwalificeert de eigen distributieleidingen en -installaties als materieel vast actief en niet als vastgoedbelegging, omdat deze aangehouden worden in het kader van de gewone bedrijfsuitoefening voor het verrichten van diensten uit hoofde van het distribueren van elektriciteit, gas en warmte.

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op basis van historische kostprijs, zijnde de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de gekochte activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de onderneming in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de materiaalkosten, directe arbeidskosten en een toerekenbaar deel van de indirecte productiekosten, gebaseerd op een normaal niveau van de bedrijfsactiviteiten en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging.

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur en vinden lineair plaats vanaf het moment dat het actief klaar is voor het beoogde gebruik. Cogas activeert geen bouwrente. De kosten van periodiek onderhoud, welke niet voldoen aan de activeringscriteria, worden ten laste gebracht van de exploitatie op het moment dat de onderhoudskosten zich voordoen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik, en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering. Cogas past de componentenbenadering toe voor materiële vaste activa indien belangrijke afzonderlijke bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn. Rekening houdend met verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

Materiële vaste activa	Termijn
Bedrijfsgebouwen	30 jaar
Machines en installaties	10 - 15 jaar
Distributieleidingen en installaties	15 - 55 jaar
Andere bedrijfsmiddelen	5 - 12 jaar

Op bedrijfsmiddelen in uitvoering wordt niet afgeschreven.

De vooruit ontvangen bedragen betreffende de bijdragen bij de investeringen in de aanleg van infrastructuur en aansluitingen worden gepasseerd onder de langlopende schulden (zie hiervoor noot 8 van de toelichting). Ontvangen investeringssubsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste activa worden in mindering gebracht op de kostprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vastgoedbeleggingen

Vastgoedbeleggingen zijn onroerende zaken die worden aangehouden om huuropbrengsten en/of waardeinstijgingen te realiseren, en niet voor:

- ◆ gebruik in de productie of de levering van goederen of diensten of voor bestuurlijke doeleinden in het kader van de gewone bedrijfsuitoefening; of
- ◆ verkoop als onderdeel van de gewone bedrijfsuitoefening.

Cogas houdt telecommunicatienetwerken (coax en glasvezel) aan via de niet-geconsolideerde deelneming Cogas Kabel Infra B.V. Cogas kwalificeert dergelijke kabelnetwerken als een vastgoedbelegging, omdat de netwerken worden aangehouden om (directe) huurinkomsten te genereren en/of waardeinstijgingen te realiseren.

De uitgaven na eerste verwerving van een vastgoedbelegging worden geactiveerd als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen. Alle overige uitgaven worden verantwoord als kosten in de winst- en verliesrekening in de periode dat ze zich voordoen.

Vastgoedbeleggingen worden na eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. Winsten of verliezen die ontstaan door een wijziging in de reële waarde van de vastgoedbelegging worden verantwoord in de winst- en verliesrekening van de periode waarin de wijziging zich voordoet. Daarnaast wordt ten laste van de overige reserves een niet uitkeerbare herwaarderingsreserve gevormd.

De herwaarderingsreserve is gelijk aan het verschil tussen de boekwaarde van de verkrijgings- of de vervaardigingsprijs en de reële waarde. De daarbij gebruikte verkrijgings- of vervaardigingsprijs is de initiële verkrijgings- of vervaardigingsprijs zonder rekening te houden met afschrijvingen of bijzondere waardeverminderingen.

De reële waarde wordt periodiek (in ieder geval jaarlijks) bepaald op basis van een waardering door een onafhankelijke en deskundige taxateur. Bij de evaluatie door de onafhankelijke en deskundige taxateur zijn de volgende veronderstellingen geëvalueerd:

- ◆ de belangrijkste variabelen (EBITDA, lange termijn groeiverwachtingen) die zijn gebruikt in de waardering;
- ◆ de toegepaste disconteringsvoet;
- ◆ overige inschattingen die door het management zijn gedaan.

De kosten van periodiek onderhoud, welke niet voldoen aan de activeringscriteria, worden direct verwerkt in de winst- en verliesrekening. Een vastgoedbelegging wordt niet langer geactiveerd in geval van afstoting of permanente buitengebruikstelling en bij buitengebruikstelling indien geen toekomstige economische voordelen meer worden verwacht. Winsten of verliezen bij afstoting of buitengebruikstelling van een vastgoedbelegging worden bepaald als het verschil tussen de netto-opbrengst en de boekwaarde van het actief en worden verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Financiële vaste activa

♦ Deelnemingen met invloed van betekenis

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van Cogas Holding N.V. gehanteerd. Indien de deelnemende rechtspersoon een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die volgens de vermogensmutatiemethode wordt gewaardeerd, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht naar rato van het relatieve belang dat derden hebben in de deelneming verwerkt (proportionele resultaatsbepaling). Een verlies dat voortvloeit uit de overdracht van vlottende activa of een bijzondere waardevermindering van vaste activa wordt wel volledig verwerkt. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, worden geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden, indien van toepassing, op nihil gewaardeerd.

Een aandeel in de winst van de deelneming in latere jaren wordt pas verwerkt als en voor zover het cumulatieve niet verwerkte aandeel in het verlies is ingelopen. Wanneer de onderneming echter geheel of ten dele garant staat voor de schulden van een deelneming, dan wel de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) in staat te stellen tot betaling van haar schulden, wordt een voorziening gevormd ter grootte van de verwachte betalingen door de onderneming ten behoeve van de deelneming. De voorziening wordt primair gevormd ten laste van langlopende vorderingen op de deelneming die feitelijk moeten worden gezien als een onderdeel van de netto-investering en wordt voor het overige gepresenteerd onder de voorzieningen.

Bij de vaststelling of er sprake is van een deelneming waarin de onderneming invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, wordt het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties (waaronder eventuele potentiële stemrechten) in aanmerking genomen.

♦ Deelnemingen zonder invloed van betekenis

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting, vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien een rechtspersoon een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de geconsolideerde winst- en verliesrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd.

♦ Samenwerkingsverbanden

Bij de samenwerking rondom de joint venture Cogas Kabel Infra B.V. (tot 18 december 2020) en de joint venture Biogas Netwerk Twente B.V. is sprake van het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten, gebruikmakend van activa waarover de deelnemers gezamenlijk zeggenschap hebben.

Joint ventures worden door Cogas Holding N.V. gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Er is geen sprake van (proportionele) consolidatie van de joint venture.

Het aandeel in het resultaat van beide joint ventures wordt verantwoord in de winst- en verliesrekening.

♦ Overige financiële vaste activa

Vorderingen op niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde, vermeerderd met direct toerekenbare transactiekosten. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Onder de financiële vaste activa zijn actieve belastinglatenties opgenomen, indien en voor zover het waarschijnlijk is dat realisatie hiervan in de toekomst zal kunnen plaatsvinden. Deze actieve latenties zijn contant gemaakt tegen de voor de onderneming geldende rente op de langlopende verplichtingen, onder aftrek van het effectieve belastingtarief. De actieve belastinglatentie heeft een langlopend karakter en heeft voornamelijk betrekking op de tijdelijke verschillen tussen de commerciële en fiscale waardering van de materiële vaste activa.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Dividenden van deelnemingen die worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, worden verantwoord als opbrengst uit deelnemingen (onder de financiële baten in de periode waarin de dividenden betaalbaar worden gesteld). De grondslagen voor de overige financiële vaste activa zijn hiervoor opgenomen onder het hoofd Financiële instrumenten.

Bijzondere waardevermindering vaste activa

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingsverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies voor goodwill wordt niet teruggenomen in een volgende periode.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden, indien van toepassing, gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden

De voorraden, bestaande uit technische materialen en verbruiksartikelen, worden gewaardeerd tegen de kostprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. De kostprijs bestaat uit de verkrijgingsprijs, verminderd met kortingen, rabatten en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop. De gebruikte kostprijsmethode is gebaseerd op de gemiddelde inkoopprijs methode.

Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen. De lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door een individuele beoordeling van de voorraden.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Liquide middelen

De grondslagen voor de waardering van liquide middelen zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigen-vermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht na aftrek van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar de winst. Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder de schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst- en verliesrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

Voorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- ♦ een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- ♦ waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- ♦ waarvan het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de beste schatting van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen. De voorzieningen hebben een relatief kortlopend karakter, waardoor het effect van contant maken eveneens niet significant is. Dotaties aan de voorzieningen worden ten laste gebracht van de winst- en verliesrekening.

Ultimo boekjaar bestaan de volgende voorzieningen.

- ♦ *Voorziening jubileumuitkeringen*

Voor de in de toekomst te betalen jubileumuitkeringen aan de medewerkers is een voorziening opgenomen. In de berekening is rekening gehouden met de achterliggende diensttijd, de leeftijden en het verwachte verloop van de medewerkers, rekening houdende met de specifieke inhoud van de jubileumregeling en de werkgeverslasten.

- ♦ *Voorziening WW-uitkering*

Er is een voorziening gevormd voor werknemers die recht hebben op een WW-uitkering in geval van onvrijwillige werkloosheid na beëindiging van de arbeidsovereenkomst. De voorziening is opgesteld op individueel niveau voor verplichtingen in het kader van deze onvrijwillige werkloosheid en de meest waarschijnlijke duur van de uitkering waarop de ex-werknemer recht heeft.

- ♦ *Voorziening tariefcorrectie*

Er is een voorziening gevormd voor verwachte toekomstige tariefcorrecties door de Autoriteit Consument en Markt (ACM) als gevolg van in het verleden te veel in rekening gebrachte tarieven. De voorziening is bepaald op basis van tariefbesluiten van de ACM, waarschijnlijke (nakomende) kosten voor niet gefactureerde systeemdiensten en overige kosten om de verplichting af te wikkelen.

- ♦ *Voorziening latente belastingen*

De grondslagen voor de waardering van voorziening latente belastingen zijn beschreven onder de grondslagen voor belastingen.

Langlopende en kortlopende schulden

De waardering van langlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Opbrengstverantwoording

Opbrengsten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Netto-omzet

Onder de netto-omzet worden de opbrengsten verantwoord van de verrichte diensten uit het distribueren van elektriciteit en gas en van overige activiteiten tegen de reële waarde van de transacties.

De transport-, aansluit- en meetdiensten voor kleinverbruikers geschieden op basis van vaste bedragen, afhankelijk van de grootte (capaciteit) van de aansluiting. De transport- en aansluitdienst voor grootverbruikers geschieden periodiek op basis van contractueel overeengekomen capaciteit en daarnaast bij elektriciteit op basis van gemeten verbruik en opgetreden netbelasting. De omvang van de omzet uit gedistribueerde energie wordt gereguleerd door de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Leidend voor de realisatie van de omzet is de periode waarin de transport-, aansluit- en meetdiensten (gereguleerde opbrengsten) zijn verricht.

De overige opbrengststromen betreffen met name opbrengsten uit warmte, warmte-koudeopslag en biomassa-installaties.

Bijdragen in de aanleg en betalingen ontvangen van klanten voor de gemaakte kosten voor de elektriciteits- en gasinfrastructuur worden als vooruit ontvangen opbrengsten op de balans verantwoord. De vooruit ontvangen opbrengsten worden geamortiseerd over de verwachte levensduur van de betrokken activa.

Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf

Dit betreft de kosten van eigen personeel van Cogas, gemaakt in het kader van investeringsprojecten. De kosten zijn geactiveerd als materiële vaste activa. De kosten van het eigen personeel betreffen salariskosten, sociale lasten en de kosten van het wagenpark.

Overige bedrijfsopbrengsten

Overheidssubsidies en investeringspremies

Overheidssubsidies en investeringspremies worden verantwoord indien redelijke zekerheid bestaat dat aan de condities voor het verkrijgen van de subsidies of premies wordt of zal worden voldaan en dat het bedrag zal worden ontvangen. Subsidies en investeringspremies ontvangen voor investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op de materiële vaste activa.

Overheidssubsidies en exploitatiesubsidies die geen verband houden met investeringen in materiële vaste activa of andere vaste activa worden in het resultaat verwerkt op het moment dat de daarbij behorende kosten worden gemaakt.

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

Hieronder worden de direct aan de netto-omzet toerekenbare kosten verantwoord zoals kosten van transportdiensten en netverliezen, kosten van inleen en lidmaatschappen en bijdragen. De kosten zijn toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de winst- en verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Indien de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vennootschap.

Voor de beloningen met opbouw van rechten, sabbatical leave, worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Op balansdatum wordt hiertoe een verplichting opgenomen. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Een uitkering als gevolg van beëindiging van het dienstverband wordt als verplichting en als last

verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar heeft verbonden tot beëindiging van het dienstverband van één of meer personeelsleden vóór de gebruikelijke pensioendatum of tot een uitkering ter stimulering van vrijwillig ontslag. De onderneming heeft zich aantoonbaar verbonden tot het voldoen van beëindigingsvergoedingen als formeel een gedetailleerd plan (of regeling) is opgesteld en intrekking daarvan door de vennootschap redelijkerwijs niet meer kan plaatsvinden. In het plan zijn de betrokken functies en het (geschatte) aantal van de werknemers, de uitkering voor iedere medewerker en de periode die gemoeid is met de uitvoering van het plan benoemd.

Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als voorziening en als last verwerkt als de vennootschap zich aantoonbaar heeft verbonden tot beëindiging van het dienstverband van één of meer personeelsleden vóór de gebruikelijke pensioendatum of tot een uitkering ter stimulering van vrijwillig ontslag. De vennootschap heeft zich aantoonbaar verbonden tot het doen van ontslaguitkeringen als formeel een gedetailleerd plan (of regeling) is opgesteld en intrekking daarvan door de vennootschap redelijkerwijs niet meer kan plaatsvinden.

Cogas is eigen risicodragers voor de Werkloosheidswet (WW). Indien een medewerker van Cogas werkloos wordt, komt de uitkering ten laste van Cogas voor een periode tot maximaal 38 maanden, afhankelijk van het arbeidsverleden van de desbetreffende medewerker. De elementen voor de berekening van de verplichting zijn de personeelsleden op wie de regeling van toepassing is, de meest waarschijnlijke looptijd van de uitkering voor die personeelsleden en de toegezegde vergoedingen, gewaardeerd tegen de nominale waarde.

De verplichting uit hoofde van beloningen tijdens dienstverband wordt gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Nederlandse pensioenregeling

Cogas neemt deel in de pensioenregelingen van het pensioenfonds ABP. De regelingen zijn geclassificeerd als toegezegde bijdrageregelingen. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door de pensioenuitvoerder of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Indien op basis van de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot een bedrijfstakpensioenregeling per balansdatum een verplichting bestaat, wordt een voorziening gevormd als het waarschijnlijk is dat de aanwending van een maatregelenpakket dat nodig is voor het herstel van de per balansdatum bestaande dekkingsgraad zal leiden tot een uitstroom van middelen en de omvang daarvan betrouwbaar kan worden geschat. Ultimo 2020 was hiervan geen sprake. De dekkingsgraad van het ABP was 93,2% per 31 december 2020.

Indien sprake is van aanpassingen van de per balansdatum opgebouwde aanspraken die voortvloeien uit toekomstige salarisverhogingen die per balansdatum reeds zijn toegezegd en die voor rekening van de vennootschap komen wordt hiervoor een voorziening gevormd. Ultimo 2020 was hiervan geen sprake.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het pensioenfonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het pensioenfonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. Ultimo 2020 was hiervan geen sprake.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

De financiële baten bestaan uit interestbaten op de rentedragende financiële activa, berekend op basis van de effectieve interestmethode.

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost.

Rentelasten en soortgelijke lasten omvatten de interestlasten op de rentedragende verplichtingen, berekend op basis van de effectieve interestmethode, en worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Agio, disagio en aflossingspremies worden, indien van toepassing, verantwoord als rentelast in de periode waartoe zij behoren. De toerekening van deze rentelast en de rentevergoeding over de lening is de effectieve rente die in de winst- en verliesrekening wordt verwerkt. In de balans is (per saldo) de amortisatiewaarde van de schuld(en) verwerkt. De nog niet in de winst- en verliesrekening verwerkte bedragen van het agio en de al in de winst- en verliesrekening verwerkte aflossingspremies worden verwerkt als verhoging van de schuld(en) waarop ze betrekking hebben.

De nog niet in de winst- en verliesrekening verwerkte bedragen van het disagio worden verwerkt als verlaging van de schuld(en) waarop ze betrekking hebben.

Belastingen naar de winst

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de winst- en verliesrekening opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen (de belasting wordt in het eigen vermogen verwerkt) of op een overname.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting. Rekening wordt gehouden met tijdelijke en permanente verschillen in de commerciële en fiscale waardering van posten. Indien de boekwaardes van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving afwijken van hun fiscale boekwaardes, is sprake van tijdelijke verschillen.

Ultimo boekjaar 2020 is sprake van hiervoor genoemde verrekenbare tijdelijke verschillen (onder meer door een fiscaal afwijkende openingsbalans voor netbeheer activa en de toepassing van fiscaal versnelde afschrijvingen in voorgaande jaren), waarvoor een latente belastingpositie is opgenomen. De verwachting bestaat, op basis van historische positieve resultaten, dat in de toekomst voldoende fiscale winsten beschikbaar zullen zijn voor verrekening respectievelijk compensatie. Latente belastingposities worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingeffect zal worden gerealiseerd.

De waardering van latente belastingposities wordt gebaseerd op de fiscale gevolgen van de door de vennootschap op balansdatum voorgenomen wijze van realisatie of afwikkeling van zijn activa, voorzieningen, schulden en overlopende passiva. Latente belastingposities worden gewaardeerd tegen contante waarde, waarbij discontering plaatsvindt op basis van de voor de onderneming geldende rente voor langlopende leningen, onder aftrek van belasting op basis van het effectieve belastingtarief. Wijzigingen in de latente positie als gevolg van oprenting worden verantwoord op de belastingregel.

Cogas Holding N.V. vormt tezamen met haar groepsmaatschappijen een fiscale eenheid voor de heffing van vennootschapsbelasting, met uitzondering van Energie Productie Midden Overijssel B.V. en Cogas Participatie TGH B.V. Binnen de Cogasgroep worden belastinglasten gealloceerd aan de vennootschappen alsof iedere entiteit zelfstandig belastingplichtig is.

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden in de balans gesaldeerd gepresenteerd indien de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om niet-latente belastingvorderingen te verrekenen met niet-latente belastingverplichtingen, voor zover deze betrekking hebben op hetzelfde boekjaar en de belastinglatenties verband houden met winstbelastingen die door dezelfde fiscale autoriteit worden geheven op dezelfde belastbare rechtspersoon, of dezelfde fiscale eenheid.

Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Als resultaat van deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid, wordt opgenomen het aan de vennootschap toekomende aandeel in het resultaat van deze deelnemingen. Dit resultaat wordt bepaald op basis van de bij Cogas Holding N.V. geldende grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de groep en de niet-geconsolideerde deelnemingen en tussen niet-geconsolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Transacties met verbonden partijen (zie noot 23 en onder Groepsverhoudingen de geïdentificeerde verbonden partijen) worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties worden de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht toegelicht.

Resultaat verkoop deelnemingen

Het verkoopresultaat betreft de opbrengstwaarde minus de deelnemingswaarde op het moment van verkoop.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is op basis van de indirecte methode opgesteld. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Vennootschapsbelasting, ontvangen interest en ontvangen dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde interest en betaalde dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Reële waarde van financiële instrumenten

Voor bepaalde posten in de jaarrekening is de initiële waarderingsgrondslag de reële waarde. Voorts geldt dat voor bepaalde posten de afwijkingen tussen de reële waarde en de boekwaarde worden toegelicht.

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd, vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

De reële waarde van derivaten, gehouden door de niet-geconsolideerde deelneming Cogas Kabel Infra B.V., wordt bepaald door het contant maken van de kasstromen aan de hand van de relevante swapcurve, vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Toelichting op de geconsolideerde balans

(bedragen in duizenden euro's)

1. Materiële vaste activa

Overzicht van het verloop van de balanswaarde in 2020 en de aanschafwaarde per 31 december 2020 naar de aard van de activa.

	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Machines en installaties	Distributieleidingen en installaties	Andere bedrijfs- middelen	Buiten gebruik gestelde vaste activa	Bedrijfsmiddelen in uitvoering	31-12-2020	31-12-2019
Aanschafwaarde	16.726	151	322.377	19.222	1.385	2.347	362.208	351.870
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-9.785	-151	-153.832	-16.519	-1.085		-181.372	-174.806
Boekwaarde per 1 januari	6.941		168.545	2.703	300	2.347	180.836	177.064
Investerings	88		9.176	1.375		213	10.852	14.091
Desinvesteringen			-1.305	-254			-1.559	-3.753
Afschrijvingen	-379		-7.909	-928			-9.216	-9.286
Bijzondere waardevermindering terugname								
Cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen			977	257			1.234	2.720
	-291		939	450		213	1.311	3.772
Aanschafwaarde	16.814	151	330.248	20.343	1.385	2.560	371.501	362.208
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-10.164	-151	-160.764	-17.190	-1.085		-189.355	-181.372
Boekwaarde per 31 december	6.650		169.484	3.153	300	2.560	182.147	180.836

De verzekerde som van de daarvoor in aanmerking komende activa bedroeg in het boekjaar circa € 39,8 miljoen. De boekwaarde van deze verzekerde activa bedroeg per balansdatum circa € 28,0 miljoen. De verzekerde activa betreffen met name gebouwen, machines, installaties, trafo- en reguleerstations en ICT. Bouwrente wordt niet geactiveerd. De buiten gebruik gestelde activa hebben betrekking op een bedrijfsgebouw en terrein in Goor. De historische aanschafwaarde van de materiële vaste activa waarover volledig is afgeschreven betreft € 93,9 miljoen (2019: € 89,2 miljoen).

De post bedrijfsmiddelen in uitvoering betreft voornamelijk de op balansdatum nog niet afgeronde aanleg van nieuwe distributieleidingen/installaties.

De voornaamste gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:

Materiële vaste activa	Termijn
Bedrijfsgebouwen	30 jaar
Machines en installaties	10 - 15 jaar
Distributieleidingen en installaties	15 - 55 jaar
Andere bedrijfsmiddelen	5 - 12 jaar

Op bedrijfsmiddelen in uitvoering wordt niet afgeschreven.

2. Financiële vaste activa

	31-12-2020	31-12-2019
Deelnemingen en samenwerkingsverbanden	1.076	34.360
Belastinglatentie		1.049
Vorderingen op deelnemingen		10.548
Totaal financiële vaste activa	1.076	45.957

Deelnemingen en samenwerkingsverbanden

Omschrijving	Gas Service Team Beheer B.V.	Biogas Netwerk Twente B.V.	Cogas Kabel Infra B.V.	Trianel Gas-kraftwerk Hamm-Uentrop GmbH	31-12-2020	31-12-2019
Deelnemingspercentage	50%	50%	50%	3,67%		
Aandeel vermogen kapitaal	327	250	3.387	3.105	7.069	7.069
Aandeel in overig vermogen	463	50	29.883	-3.105	27.291	29.888
Stand 1 januari	790	300	33.270		34.360	36.957
Aandeel in resultaat	91	9	8.448		8.548	3.730
Gedeclareerd dividend	-114				-114	-16.827
Kapitaalstortingen						10.500
Verkoop deelnemingen			-41.718		-41.718	
Stand 31 december	767	309			1.076	34.360

De deelnemingen Gas Service Team Beheer B.V., Biogasnetwerk Twente B.V. en (tot 18 december 2020) Cogas Kabel Infra B.V. zijn opgenomen tegen de nettovermogenswaarde, omdat invloed van betekenis uitgeoefend kan worden. Consolidatie van deze deelnemingen vindt niet plaats omdat er geen overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel hierover geen centrale leiding vanuit Cogas bestaat.

Gas Service Team Beheer B.V.

De activiteiten van de deelneming Gas Service Team Beheer B.V. bestaan voornamelijk uit het deelnemen in en besturen van andere ondernemingen. Onder Gas Service Team Beheer B.V. ressorteren vier vennootschappen, te weten Gas Service Team Exploitatie B.V., Gas Service Team B.V., Corent B.V. en GST Oldenhove B.V. De hoofdactiviteiten van deze ondernemingen bestaan uit verkoop en verhuur van verwarmingsapparatuur en het onderhoud daarvan. Daarnaast worden adviesdiensten en verkoopactiviteiten verricht op het gebied van duurzaamheid en energiebesparing, onder meer met betrekking tot zonnepanelen, zonneboilers, warmtepompen en andere duurzame apparatuur. Naast Cogas B.V. met 50% van de aandelen participeren nog twee vennootschappen in Gas Service Team Beheer B.V., namelijk Gerrie B.V. en Arjoma B.V., elk voor 25%.

Biogas Netwerk Twente B.V.

De deelneming Biogas Netwerk Twente B.V. classificeert als joint venture en is opgenomen voor de nettovermogenswaarde. De vennootschap is opgericht met het doel het aanleggen en beheren van leidingen en de daarmee verbonden hulpmiddelen ten behoeve van biogas. Biogas Netwerk Twente B.V. heeft twee aandeelhouders, die elk 50% van de aandelen houden, te weten Cogas B.V. en Gasunie New Energy B.V.

Cogas Kabel Infra B.V.

Per 18 december 2020 is het aandeel in de onderneming Cogas Kabel Infra B.V. verkocht.

De deelneming Cogas Kabel Infra B.V. (CKI) classificeert als joint venture en is opgenomen voor de nettovermogenswaarde. In Cogas Kabel Infra B.V. worden telecommunicatienetwerken aangehouden om (directe) inkomsten te genereren en/of waardestijgingen te realiseren. Om deze reden wordt het netwerk in deze deelneming gewaardeerd tegen actuele waarde. Voor de herwaardering is een herwaarderingsreserve gevormd.

De waardering van de deelneming CKI wordt grotendeels bepaald door de waardering van de netwerken binnen deze vennootschap. De waardering van de netwerken is gebaseerd op de discounted cashflow methode, waarbij gebruik wordt gemaakt van de WACC. Bij de waardering van de Cogas Kabel Infra netwerken is een WACC gebruikt die varieert tussen de 6,5% en 7,5%.

Deze WACC is vergeleken met de WACC's zoals deze worden toegepast in de telecomsector en past binnen de bandbreedte die gebruikelijk is in deze sector. De waarderingstechniek is in het huidige jaar niet gewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Cogas Holding N.V. heeft naast de kans op waardestijging eveneens de kans op waardedaling met betrekking tot haar 50% deelneming in Cogas Kabel Infra B.V., waarbij wijzigingen in (externe) marktomstandigheden een materiële impact kunnen hebben op de waarde van de deelneming. In het geval dat de huurder van de Cogas Kabel Infra netwerken niet aan zijn financiële verplichting kan voldoen, kan dit potentieel impact hebben op de waardeontwikkeling van de deelneming. Cogas Kabel Infra B.V. verwacht dat, mocht een dergelijke situatie zich voordoen, op zeer korte termijn vervanging door een andere serviceprovider mogelijk is; dit gezien de nutsfunctie van deze netwerken.

Het management van Cogas Kabel Infra B.V. beoordeelt ten behoeve van de waardering van het netwerk de ontwikkelingen ten aanzien van de toekomstige verhuuropbrengsten uit en verhuurbaarheid van het netwerk, inflatie, ontwikkeling van operationele kosten en investeringen en de WACC.

Voor Cogas Holding N.V. werken wijzigingen in de waardering van Cogas Kabel Infra netwerken voor 50% door in de deelnemingswaarde van Cogas Kabel Infra B.V. Aangezien de deelneming in 2020 is verkocht is de ongerealiseerde herwaarderingsreserve in 2020 volledig gerealiseerd en vrijgevallen ten gunste van de overige reserves.

Trianel Gaskraftwerk Hamm GmbH & Co. Kg (TGH), Aachen

De deelneming TGH is opgenomen tegen de verkrijgingsprijs onder aftrek van bijzondere waardevermindering. De intentie is om de deelneming in TGH zo spoedig als mogelijk te vervreemden. TGH heeft 28 aandeelhouders, waarvan het merendeel bestaat uit Duitse Stadtwerke. Met de koper is een koopoptie gesloten waarbij de koper de aandelen in TGH voor € 100 mag overnemen.

Belastinglatentie

	31-12-2020	31-12-2019
Latente belastingvordering per 1 januari	1.049	2.267
Af: onttrekking latentie	-1.235	-1.254
Af: oprenting belastinglatentie	-38	36
Transport naar voorzieningen belastinglatentie	224	
Latente belastingvordering per 31 december		1.049

Voor de toelichting wordt verwezen naar noot 7: Voorzieningen aangezien de post latente belastingvorderingen per 31 december een belastingverplichting is geworden.

Vorderingen op deelnemingen

Hypothecaire lening Cogas Kabel Infra B.V.

	31-12-2020	31-12-2019
Stand 1 januari	10.620	11.370
Af: aflossing	-10.620	-750
		10.620
Af: Herrubricering kortlopend deel naar vlottende activa		-750
Stand 31 december		9.870

In 2020 is deze lening volledig afgelost.

Lening aan EDSN B.V.

	31-12-2020	31-12-2019
Stand 1 januari	678	638
Bij: opname	141	140
Af: aflossing	-152	-100
Stand 31 december	667	678
Af: Herrubricering kortlopend deel naar vlottende activa	-667	
Stand 31 december		678

Coteq Netbeheer B.V. heeft EDSN B.V., evenals de overige netbeheerders, naar rato van het aandeel in EDSN B.V. een lening verstrekt om de software voor het berichtenverkeer ten behoeve van het nieuwe marktmodel te financieren. Terugbetaling vindt vanwege herfinanciering van EDSN plaats in 2021 waardoor deze vordering onder kortlopende vorderingen is opgenomen. Er is sprake van een marktconforme rente. Zekerheden zijn niet gesteld.

3. Voorraden

	31-12-2020	31-12-2019
Grond- en hulpstoffen	826	631
Voorziening incourant		
Totaal voorraden	826	631

De historische aanschafwaarde van voorraden die worden gewaardeerd op lagere netto-opbrengstwaarde bedraagt nihil. De voorraadwaardering op basis van de actuele waarde wijkt niet materieel af van bovenstaande waardering.

4. Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2020	31-12-2019
Debiteuren	1.443	1.035
Vorderingen op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	691	2.654
Effecten	4	118
Overige vorderingen	6.350	4.775
Totaal vorderingen en overlopende activa	8.488	8.582

Alle vorderingen in deze categorie hebben een resterende looptijd korter dan 1 jaar.

Debiteuren

	31-12-2020	31-12-2019
Handelsdebiteuren	2.031	1.477
Voorziening dubieuze debiteuren	-588	-442
	1.443	1.035

Aan de voorziening voor dubieuze debiteuren is in 2020 € 31.000 (2019: € 64.000) onttrokken. Daarnaast is € 177.000 toegevoegd (2019: € 44.000 toegevoegd) ten laste van het resultaat.

Vorderingen op maatschappijen waarin wordt deelgenomen

	31-12-2020	31-12-2019
Cogas Kabel Infra B.V.		2.238
Biogas Netwerk Twente B.V.	24	416
EDSN B.V.	667	
	691	2.654

De vorderingen op deelnemingen hebben betrekking op gefactureerde omzet, nog te factureren omzet en verstrekte kortlopende financieringen en hebben een resterende looptijd korter dan 1 jaar. De nominale waarde van de vorderingen is € 1.084.000, waar een voorziening van € 393.000 op in mindering is gebracht.

Effecten

	31-12-2020	31-12-2019
EDSN B.V. te Arnhem	4	4
LBI hf (Landsbanki)		114
	4	118

De effecten zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. De grondslagen voor de waardering van effecten zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

EDSN B.V.

Energie Data Services Nederland B.V. (EDSN B.V.) voorziet in het berichtenverkeer en de gegevensuitwisseling tussen de marktpartijen met betrekking tot de wettelijke en niet-wettelijke ketenprocessen en werkt in opdracht van regionale en landelijke netbeheerders, de Vereniging Nederlandse EnergieDataUitwisseling (NEDU) en andere marktpartijen zoals de energieleveranciers.

Coteq Netbeheer B.V. houdt, evenals de overige netbeheerders, naar rato van het aantal aansluitingen, een aandeel in EDSN B.V.

Landsbanki

LBI hf. (Landsbanki) betreft bonds en bijbehorende aandelen (0,06504% belang) die zijn verkregen naar aanleiding van de gesloten Composition Agreement (schuldeisersakkoord) met Landsbanki. Hiermee heeft Cogas haar vordering op het failliete Landsbanki omgezet in bonds (obligaties) en aandelen LBI hf. LBI hf. is de onderneming die de boedel van Landsbanki behartigt. Op de bonds is in 2020 € 5.000 ontvangen. De nominale waarde van de aandelen en de resterende bonds bedraagt € 375.000. Op basis van de verwachte kasstromen is deze positie ultimo boekjaar volledig voorzien. De werkelijke ontvangsten in 2020 en de aanpassing van de marktwaarde van de resterende bonds resulteren tezamen in een resultaat van € 109.000 negatief, dat wordt verantwoord onder de financiële baten en lasten in de winst- en verliesrekening.

Overige vorderingen en overlopende activa

	31-12-2020	31-12-2019
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.201	498
Nog te factureren omzet	4.370	3.524
Overlopende activa	779	753
	6.350	4.775

5. Liquide middelen

	31-12-2020	31-12-2019
	102.451	39.751
Banktegoeden	102.451	39.751

De liquide middelen worden geheel in Euro's aangehouden en staan vrij ter beschikking.

6. Groepsvermogen

De samenstelling en het verloop van het eigen vermogen zijn opgenomen in de toelichting op de vennootschappelijke balans. Het resultaat toekomend aan de rechtspersoon is het totaalresultaat van de rechtspersoon.

7. Voorzieningen

	31-12-2020	31-12-2019
<i>Overige voorzieningen</i>		
Voorziening tariefcorrecties	1.343	1.081
Voorziening latente belastingen	224	
<i>Personeelsvoorzieningen</i>		
Voorziening jubileumuitkering	262	251
WW voorziening	125	39
Totaal voorzieningen	1.954	1.371

Overige voorzieningen

Deze voorzieningen bestaan uit een voorziening voor tariefcorrecties en een voorziening voor latente belastingen.

Voorziening tariefcorrecties

	31-12-2020	31-12-2019
Saldo per 1 januari	1.081	1.036
Dotaties	771	572
	1.852	1.608
Onttrekkingen	509	527
Saldo per 31 december	1.343	1.081

Door de ACM is in de vorige reguleringsperiode in de vastgestelde tarieven onterecht een te hoge vergoeding voor precariorechten en inkoopkosten voor transport opgenomen. De correctie hierop wordt in de thans lopende reguleringsperiode afgewikkeld. Voor de verwachte omvang van de verplichting is een voorziening getroffen. De voorziening valt vrij in respectievelijk 2021 (€ 0,6 miljoen) en 2022 (€ 0,7 miljoen).

Voorziening latente belastingen

	31-12-2020	31-12-2019
Saldo per 1 januari		
Transport van financiële vaste activa	224	
Saldo per 31 december	224	

De post latente belastingen heeft betrekking op verschillen tussen de boekwaarden van de materiële vaste activa vanwege de met de fiscus overeengekomen boekwaarden per 1 januari 1998 en het toepassen van willekeurige afschrijving. De latente vordering heeft een looptijd tot en met 2066, is berekend op basis van de actuele belastingdruk en is contant gemaakt tegen 1,43%. Verwacht wordt dat de voorziening in 2021 toeneemt voor een bedrag van € 0,8 miljoen.

Er is geen sprake van tijdelijke verschillen inzake investeringen in groepsmaatschappijen, buitenlandse niet-zelfstandige eenheden, deelnemingen en joint ventures waarvoor een latente belastingvordering is opgenomen.

Een aantal geconsolideerde groepsmaatschappijen behoort niet tot de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Deze entiteiten hebben in het boekjaar een negatief fiscaal resultaat behaald.

Er is voor dit negatieve resultaat geen actieve belastinglatentie gevormd, omdat de respectievelijke vennootschappen niet verwachten de komende jaren voldoende compensabele fiscale winsten te zullen behalen.

De onttrekking van de latentie betreft een onttrekking vanwege verschillen tussen fiscale en commerciële waardering van materiële vaste activa (€ 1,2 miljoen).

Personeelsvoorzieningen

Voorziening jubileumuitkering

	31-12-2020	31-12-2019
Saldo per 1 januari	251	514
Dotaties	28	
	279	514
Onttrekkingen	17	263
Saldo per 31 december	262	251

Overeenkomstig Richtlijn 271 (personeelsbeloningen) voor de jaarverslaggeving van de Raad voor de Jaarverslaggeving voor grote en middelgrote rechtspersonen is een voorziening opgenomen voor de in de toekomst te betalen jubileumuitkeringen aan de medewerkers. Door een wijziging in de CAO is een groot deel van deze jubileumverplichting ultimo 2019 afgerekend en aan de voorziening onttrokken. Een dotatie aan deze voorziening wordt als last in de winst- en verliesrekening verwerkt. Verwacht wordt dat € 14.000 binnen één jaar zal worden afgewikkeld.

WW-voorziening

	31-12-2020	31-12-2019
Saldo per 1 januari	39	193
Dotaties	125	50
	164	243
Onttrekkingen	39	204
Saldo per 31 december	125	39

Cogas is financieel verantwoordelijk voor de WW-uitkering van een werkzoekende ex-medewerker. Ook verplicht Cogas zich de ex-werknemer te begeleiden bij het vinden van een passende werkring. Voor de transitievergoeding, kosten voor opleiding, sollicitatiebegeleiding, eventuele coaching en de meest waarschijnlijke WW-duur is een voorziening gevormd. Verwacht wordt dat € 64.000 binnen één jaar zal worden afgewikkeld.

8. Langlopende schulden

	31-12-2020	31-12-2019
Leningen van kredietinstellingen	44.795	44.883
Vooruitontvangen bedragen	42.178	41.390
	86.973	86.273

Leningen van kredietinstellingen

	31-12-2020	31-12-2019
De langlopende leningen kunnen worden onderverdeeld in:		
Leningen met een resterende looptijd van > 5 jaar	44.618	44.618
Leningen met een resterende looptijd van < 5 jaar	353	353
Totaal van de leningen van kredietinstellingen	44.971	44.971
Af: Aflossingsverplichtingen	176	88
	44.795	44.883

Over de leningen wordt een vaste rente betaald die varieert tussen 0,7% en 2,0%. Het gemiddelde rentepercentage over 2020 bedroeg 1,89% (2019: 1,89 %). Er zijn geen zekerheden verstrekt.

Het kortlopende deel van de langlopende leningen is € 0,2 miljoen (2019: 0,1 miljoen).

De belangrijkste voorwaarden voor de verstrekte leningen betreffen minimale solvabiliteits- en renteratio's. Het minimale solvabiliteitspercentage bedraagt 30% (solvabiliteit). De eis voor de renteratio betreft een minimale ICR (EBIT/jaarlijkse bruto rentelasten) van 1,7.

Opgenomen rentedragende leningen en schulden worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs van de schuld. Cogas maakt met betrekking tot haar leningen geen gebruik van derivaten. Binnen de 50% deelneming Cogas Kabel Infra B.V. worden swaps gebruikt om het renterisico op een deel van de variabel rentende langlopende leningen af te dekken.

Vooruit ontvangen bedragen

	31-12-2020	31-12-2019
Saldo per 1 januari	41.390	40.547
Ontvangen in het jaar	2.828	2.808
	44.218	43.355
Geamortiseerd	-2.040	-1.965
Saldo per 31 december	42.178	41.390

De vooruit ontvangen bedragen betreffen bijdragen bij de investeringen in de aanleg van infrastructuur en aansluitingen. Deze bijdragen worden ontvangen van derden zoals particulieren, bedrijven en gemeenten. De amortisatietermijnen zijn gelijk aan de afschrijvingstermijnen van de betrokken activa.

9. Kortlopende schulden

	31-12-2020	31-12-2019
Aflossingsverplichtingen leningen	176	88
Schulden aan leveranciers	1.244	1.447
Schulden aan maatschappijen waarin wordt deelgenomen		261
Te betalen omzetbelasting	254	263
Te betalen loonbelasting	1.085	958
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3	2
Overlopende passiva	4.188	4.589
	6.950	7.608

De kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan 1 jaar.

Overlopende passiva

	31-12-2020	31-12-2019
Nog te betalen rente	668	667
Vakantiegeld en -dagen	605	690
Nog te betalen kosten	2.915	3.231
	4.188	4.588

10. Financiële instrumenten

Algemeen

De onderneming maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstellen aan rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico's. Om deze risico's te beheersen, heeft de onderneming een beleid inclusief een stelsel van beheersingsmaatregelen opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee op de financiële prestaties van de onderneming te beperken. De gebruikelijke financiële risico's zijn naar de mening van het management voor Cogas beperkt en worden door Cogas adequaat beheerst.

Cogas maakt geen gebruik van speculatieve afgeleide financiële instrumenten. Via de niet-geconsolideerde deelneming Cogas Kabel Infra B.V. wordt gebruik gemaakt van een rentederivaat om risico's te beheersen.

Kredietrisico

Het kredietrisico is het risico van een verlies dat ontstaat als een tegenpartij niet kan of zal voldoen aan haar verplichtingen. Het grootste deel van de activiteiten van Cogas Holding N.V. en haar groepsmaatschappijen is gereguleerd. Voor alle kleinverbruikersdebiteuren inzake de te betalen netwerkvergoedingen worden de vorderingen geïnd door energieleveranciers die debiteurenrisico op de eindklanten dragen. Cogas heeft daarentegen wel een debiteurenrisico op de energieleveranciers.

Het maximale kredietrisico is in beginsel gelijk aan de boekwaarde van de vorderingen en overlopende activa.

Renterisico en kasstroomrisico

Het beleid van de onderneming is om haar financieringen voor 100% aan te trekken met vastrentende leningen. De onderneming loopt hierdoor een beperkt renterisico over de rentedragende vorderingen en schulden en herfinanciering van bestaande financieringen.

Liquiditeitsrisico

De onderneming bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsprognoses. Het management ziet erop toe dat voor de onderneming steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft om steeds binnen de gestelde leningconvenanten te blijven.

Per jaareinde 2020 beschikt de onderneming over een current ratio van 1608,3 % en een solvabiliteitsratio van 67,5%. De leencapaciteit van de onderneming is hoog. De liquide middelen worden geheel in Euro's aangehouden en staan vrij ter beschikking.

Het belangrijkste rente- en liquiditeitsrisico kan worden weergegeven door de onderstaande vervalkalender. Het betreft niet contant gemaakte contractuele betalingsverplichtingen, waarbij reeds rekening is gehouden met de overeengekomen herfinanciering. Alle leningen van kredietinstellingen zijn vastrentend tot aan het einde van de looptijd.

x € 1.000	Bedrag	< 1 jaar	> 1 en < 3 jaar	> 3 en < 5 jaar	> 5 en < 10 jaar	> 10 jaar
Opgenomen vastrentende leningen	44.971	178	178	178	44.437	-

De overige kortlopende schulden en overlopende passiva hebben een resterende looptijd die korter is dan 1 jaar. Dit geldt eveneens voor de overige vorderingen en overlopende activa. De vooruit ontvangen bedragen, zoals opgenomen onder de langlopende schulden, worden over de resterende looptijd geamortiseerd ten gunste van de winst- en verliesrekening en hebben daardoor geen gevolgen voor de toekomstige liquiditeitspositie en kasstromen.

Reële waarde

De reële waarde van de onderstaande financiële activa en verplichtingen benadert de boekwaarde van deze instrumenten:

- handels- en overige vorderingen;
- liquide middelen;
- handelsschulden en overige te betalen posten;
- kortlopende belastingverplichtingen.

De reële waarde van de langlopende verplichtingen aan kredietinstellingen ligt tussen de 3,0 en 4,0 miljoen boven de boekwaarde.

11. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Cogas Holding N.V. is hoofdelijk aansprakelijk voor de verplichtingen van de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en de omzetbelasting.

Op grond van artikel 403 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek is gebruikgemaakt van de vrijstelling van deponering bij het Handelsregister van de jaarrekeningen van de groepsmaatschappijen die zijn opgenomen onder de algemene toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

(bedragen in duizenden euro's)

12. Netto-omzet

De netto-omzet kan als volgt worden gespecificeerd naar belangrijke opbrengstencategorieën:

	2020	2019
Transport en aansluitdienst		
- Aardgas	20.311	19.650
- Elektriciteit	16.478	16.461
Meetdienst		
- Aardgas	3.308	3.212
- Elektriciteit	1.614	1.563
Duurzaam	3.385	3.336
Werken voor derden		
Aardgas	366	371
Elektriciteit	730	448
Duurzaam	257	443
Dienstverleningsovereenkomst Kabel	4.159	4.628
Facilitair	111	104
Geamortiseerde bijdragen bij investeringen in aanleg van netten en aansluitingen	2.040	1.965
Totaal Netto-omzet	52.759	52.181

De netto-omzet bestaat uit verrichte diensten in het boekjaar, zoals beschreven in de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling. De netto-omzet wordt volledig in Nederland gerealiseerd.

De opbrengst werken voor derden omvat met betrekking tot aardgas en elektriciteit onder meer vergoedingen voor schades, fraude en vergoedingen voor af- en heraansluiting. De duurzame opbrengsten bestaan onder meer uit het uitvoeren van onderhoud bij installaties van derden. De opbrengsten Dienstverleningsovereenkomst Kabel bestaan uit vergoedingen voor het verrichten van beheer- en onderhoudsdiensten aan coax- en glasvezelnetwerken. De transacties in de dienstverleningsovereenkomst met Cogas Kabel Infra B.V. vinden plaats tegen zakelijke grondslagen.

13. Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf

	2020	2019
Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf	2.035	2.507
Totaal geactiveerde productie voor het eigen bedrijf	2.035	2.507

De geactiveerde productie voor het eigen bedrijf heeft betrekking op de uren van het eigen personeel die besteed zijn aan werkzaamheden ten behoeve van investeringsprojecten.

14. Overige bedrijfsopbrengsten

	2020	2019
Subsidies	88	74
	88	74

15. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

	2020	2019
Elektriciteit - inkoop transport en netverliezen	4.017	4.012
Aardgas - inkoop netverliezen	297	
Duurzaam - inkoop energie	1.456	1.523
Materiaalkosten	564	333
Werkzaamheden en diensten van derden	2.859	3.411
Inleen	7.449	6.120
Dienstverlening t.b.v. slimme meters	871	833
Lidmaatschappen en bijdragen	1.371	1.009
	18.884	17.241

De kostprijs van de omzet Elektriciteit betreft kosten van transportdiensten en netverliezen die gerelateerd zijn aan de netto-omzet. De kostprijs van de omzet Duurzaam betreft de direct aan de omzet Duurzaam toerekenbare kosten, waaronder biomassa, biogas, aardgas en elektriciteit.

16. Personeelskosten

	2020	2019
Salarissen	10.905	9.539
Wettelijke en vrijwillige sociale lasten	1.521	1.506
Pensioenlasten	1.672	1.569
Interne bedrijfsregelingen	1.066	809
Totaal personeelskosten	15.164	13.423

De interne bedrijfsregelingen omvatten onder andere uitkeringen bij ontslag, vergoedingen voor reiskosten woon-werk, vergoedingen voor studiekosten en toelagen voor onregelmatige diensten.

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2020 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij de groep, omgerekend naar volledige mensjaren, 174,8 (2019: 167,8). Zowel in 2020 als in 2019 waren geen medewerkers werkzaam buiten Nederland. De personeelsomvang (gemiddeld aantal fte) is als volgt onder te verdelen naar de verschillende Business Units:

	2020	2019
Infra	73,9	70,9
Mediadiensten	13,8	13,5
Netbeheer	18,3	21,1
Duurzaam	9,4	9,8
Innovatie & Ontwikkeling	8,3	6,8
Facilitair	48,7	43,4
Holdingstaf	1,4	1,4
Directie	1,0	1,0
Totaal gemiddeld aantal fte	174,8	167,8
 Gemiddeld aantal werknemers gedurende het boekjaar	 184	 176

17. Afschrijvingen op materiële vaste activa

	2020	2019
Afschrijvingskosten	9.216	9.286
Desinvesteringen	257	553
Totaal afschrijvingen op materiële vaste activa	9.473	9.839

De desinvesteringen betreffen hoofdzakelijk de vervanging van de conventionele meters door slimme meters. De afschrijvingen zijn berekend op basis van de historische kostprijs.

18. Overige bedrijfskosten

	2020	2019
Onderhoudscontracten	2.535	1.767
Huisvestingskosten	673	581
Advies- en controlekosten	416	584
Wagenpark (excl. afschrijvingen)	364	339
Communicatie en PR	173	119
Telefonie/porti	258	286
Overige bedrijfskosten	749	831
Totaal overige bedrijfskosten	5.168	4.507

De onderhoudscontracten bestaan voornamelijk uit licenties en ICT-onderhoudscontracten.

19. Financiële baten en lasten

	2020	2019
Rentebaten	30	32
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren	1.073	1.672
Rentebaten en opbrengsten van vorderingen die tot de vaste activa behoren	1.103	1.704
Rentelasten langlopende leningen	-842	-842
Overige rentelasten	-89	-23
Rentelasten	-931	-865
Wijzigingen in de waarde van vorderingen behorende tot de financiële vaste activa	-503	3
Totaal financiële baten en lasten	-331	842

De post “opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren” betreft voornamelijk ontvangen rente op de verstrekte geldleningen aan Cogas Kabel Infra B.V. De afname van de opbrengsten wordt veroorzaakt door aflossingen van leningen gedurende 2019 en 2020.

De post “wijzigingen in de waarde van vorderingen behorende tot de financiële vaste activa” betreft met name een getroffen voorziening op uitgegeven geldleningen en de afwaardering van Landsbanki.

20. Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

	2020	2019
Resultaat vóór belastingen	5.862	10.594
Belastinglast op basis van toepasselijk belastingtarief in Nederland	1.456	2.638
Fiscale verschillen	-1.219	-1.220
Mutatie belastinglatentie	1.235	1.254
Oprenting belastinglatenties	38	-36
Totaal belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	1.510	2.636
Effectief belastingtarief	-25,8%	-24,9%

Het effectieve belastingpercentage ligt in lijn met het wettelijke belastingtarief.

21. Aandeel resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen en resultaat verkoop deelnemingen

Aandeel resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

	2020	2019
Herwaardering deelneming	2.560	-1
Aandeel in resultaat	5.888	3.731
	8.448	3.730

Resultaat verkoop deelnemingen

Het resultaat verkoop deelnemingen betreft het gerealiseerde resultaat vanwege de verkoop van het 50%-belang in Cogas Kabel Infra B.V.

22. Toelichting op het geconsolideerde kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is op basis van de indirecte methode opgesteld. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangen interest en ontvangen dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde interest en betaalde dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

23. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming en een natuurlijk persoon of een entiteit die verbonden is met de onderneming. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de onderneming en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Er hebben zich geen significante transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag. Cogas B.V. heeft tot en met 18 december 2020 een hypothecaire lening verstrekt aan Cogas Kabel Infra B.V. die ultimo 2020 is afgelost. Op deze lening werd een rente van 7,1-8,4% vergoed.

In de normale bedrijfsactiviteiten levert de onderneming diensten aan Cogas Kabel Infra B.V. en aan de aandeelhouders. Deze transacties worden op een zakelijke grondslag uitgevoerd tegen voorwaarden die vergelijkbaar zijn met die van transacties met derden. In 2020 bedroegen de diensten verricht ten behoeve van deze verbonden partijen in totaal € 3,6 miljoen.

In opdracht van Biogas Netwerk Twente B.V. is onderhoud gepleegd ter waarde van € 0,2 miljoen.

De bezoldiging van de bestuurder en de commissarissen is opgenomen in noot 25.

24. Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van KPMG Accountants N.V. zijn ten laste gebracht van de onderneming, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.:

	2020	2019
Controle van de jaarrekening	134	91
Andere controleopdrachten	44	69
Adviesdiensten op fiscaal terrein		
Andere niet-controlediensten		
	178	160

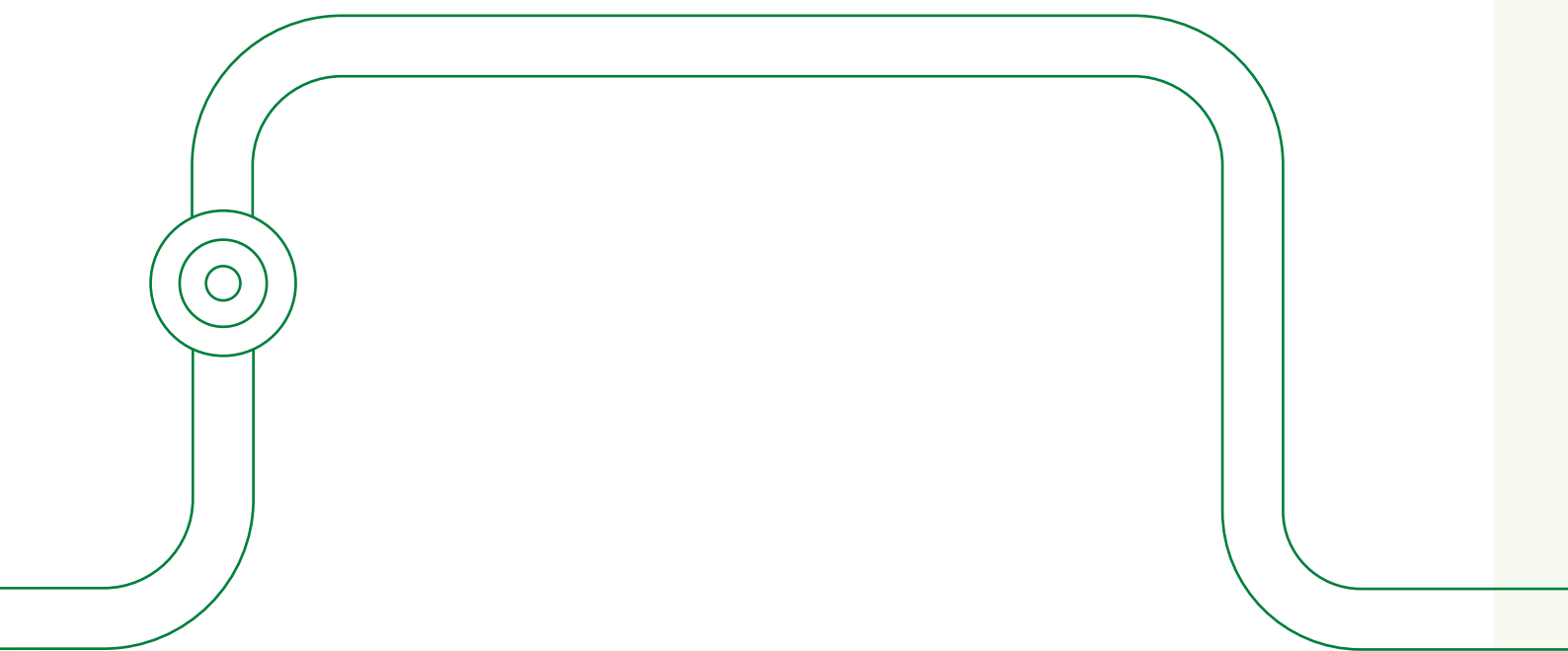
Zowel in 2019 als in 2020 hebben organisaties die via het netwerk aan KPMG Accountants N.V. zijn verbonden geen diensten verleend.

25. Beloning van bestuurders en commissarissen

Aan bezoldigingen met inbegrip van pensioenlasten en werkgeverslasten als bedoeld in artikel 2:383 lid 1 BW, is in het boekjaar ten laste van de onderneming en groepsmaatschappijen gekomen voor bestuurders een bedrag van € 190.755 (2019: € 184.048) en voor commissarissen en voormalige commissarissen een bedrag van € 72.548 (2019: € 75.225).

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. In deze wet zijn regels vastgelegd over de maximale bezoldiging van bestuurders en topfunctionarissen in de (semi)publieke sector. Jaarlijks wordt de WNT-norm vastgesteld in een ministeriële regeling.

De WNT is uitsluitend van toepassing op een onderdeel van Cogas, namelijk de netbeheerder Coteq Netbeheer B.V., waarbij het algemene bezoldigingsmaximum van de WNT toegepast dient te worden. De WNT verplicht te rapporteren in het financieel jaarverslag over de bezoldiging van de (gewezen) topfunctionaris(sen) ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum. Voor toezichthouders (voorzitter en leden van de Raad van Commissarissen) geldt ook een beloningsmaximum. Het maximum voor de leden is 10 procent en voor de voorzitter 15 procent van het bezoldigingsmaximum van de WNT. In het separate jaarverslag 2020 van Coteq Netbeheer B.V., dat in het tweede kwartaal van 2021 zal worden gepubliceerd, wordt verslag gedaan overeenkomstig de vereisten van de WNT. Ondanks dat de WNT niet van toepassing is op Cogas Holding N.V. kunnen wij vermelden dat in 2020 de bezoldiging van de bestuurder en de toezichthouders beneden de algemene maximumnorm van de WNT viel.

Enkelvoudige jaarrekening 2020 Cogas Holding N.V.

Vastgesteld d.d. 10 mei 2021

Enkelvoudige balans per 31 december 2020 (vóór resultaatbestemming)

(bedragen in duizenden euro's)

	Noot	31-12-2020	31-12-2019
ACTIVA			
Financiële vaste activa	26		
deelnemingen in groepsmaatschappijen		196.161	167.370
		196.161	167.370
Vlottende activa			
Vorderingen op deelnemingen		2.067	1.452
Belastingen en premies sociale verzekeringen		1.201	498
Vorderingen en overlopende activa			
Liquide middelen		1.096	12.177
		4.364	14.127
		200.525	181.497
PASSIVA			
Eigen vermogen	27		
Gestort en opgevraagd kapitaal		636	636
Herwaarderingsreserve			8.490
Wettelijke reserve deelnemingen		499	9.390
Overige reserves		169.192	150.301
Resultaat boekjaar		28.784	11.688
		199.111	180.505
Voorzieningen			
Kortlopende schulden			
Schulden aan deelnemingen		1.366	899
Schulden aan leveranciers		1	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		12	12
Schulden en overlopende passiva		35	81
		1.414	992
		200.525	181.497

De toelichtingen op pagina 104 tot en met 107 maken integraal deel uit van deze enkelvoudige jaarrekening.

Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2020

(bedragen in duizenden euro's)

	2020	2019
Overige baten en lasten na belastingen		
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen na belastingen	28.791	11.694
Overige resultaten	-7	-6
Resultaat	28.784	11.688

De toelichtingen op pagina 104 tot en met 107 maken integraal deel uit van deze enkelvoudige jaarrekening.

Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2020

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2020 van de onderneming. Ten aanzien van de enkelvoudige winst- en verliesrekening van de onderneming is gebruikgemaakt van de vrijstelling ingevolge artikel 2:402 BW. Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige winst- en verliesrekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichtingen op de geconsolideerde balans respectievelijk winst- en verliesrekening. De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening, met uitzondering van de hierna genoemde grondslagen.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

In de enkelvoudige balans worden deelnemingen in groepsmaatschappijen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Zie voor een uitwerking hiervan de grondslagen voor financiële vaste activa in de geconsolideerde jaarrekening. Vorderingen op of schulden aan groepsmaatschappijen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die per balansdatum de juridische vorm van eigen vermogen hebben, worden in de enkelvoudige jaarrekening verantwoord onder het eigen vermogen.

Herwaarderingsreserve

Waardevermeerderingen van activa die worden gewaardeerd tegen actuele waarde worden normaliter rechtstreeks opgenomen in de herwaarderingsreserve. Uitzondering hierop vormen financiële instrumenten en andere beleggingen, zoals de vastgoedbeleggingen die gehouden worden door de niet geconsolideerde deelneming Cogas Kabel Infra B.V., die worden gewaardeerd tegen actuele waarde. Waardevermeerderingen van die activa worden onmiddellijk in het resultaat verwerkt. Cogas vormt, net als Cogas Kabel Infra B.V., voor de waardevermeerderingen van de activa van Cogas Kabel Infra B.V. een herwaarderingsreserve ten laste van de overige reserves, omdat geen sprake is van frequente marktnoteringen. Feitelijk heeft deze reserve in de jaarrekening van Cogas Holding N.V. het kenmerk van een “doorgeboekte herwaarderingsreserve”.

De herwaarderingsreserve wordt gevormd per individueel actief en is niet hoger dan het verschil tussen de boekwaarde op basis van historische kostprijs en de boekwaarde op basis van actuele waarde. Op de herwaarderingsreserve worden waardeverminderingen van het betreffende actief, niet zijnde systematische afschrijvingen, in mindering gebracht.

Als een actief wordt vervreemd, valt een eventueel aanwezige herwaarderingsreserve met betrekking tot dat actief vrij ten gunste van de overige reserves. Bij de bepaling van de herwaarderingsreserve is geen bedrag voor latente belastingverplichtingen in mindering gebracht, omdat Cogas Kabel Infra B.V. zelfstandig belastingplichtig is.

Wettelijke reserve deelnemingen

De wettelijke reserve deelnemingen heeft betrekking op deelnemingen die volgens de vermogensmutatiemethode zijn gewaardeerd. De reserve betreft het verschil tussen de op basis van de grondslagen van de moedermaatschappij berekende ingehouden winst en rechtstreekse vermogensmutaties van de deelnemingen enerzijds, en het deel daarvan dat de moedermaatschappij zou kunnen laten uitkeren anderzijds. Bij dit laatste is rekening gehouden met mogelijk niet-uitkeerbare winsten door deelnemingen die vennootschappen zijn in verband met door de besturen van die vennootschappen uit te voeren uitkeringstests. De wettelijke reserve wordt op individuele basis bepaald.

Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de onderneming in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Toelichting op de enkelvoudige balans

(bedragen in duizenden euro's)

26. Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Cogas Holding N.V. heeft één (directe) deelneming. Het betreft een 100% deelneming in Cogas B.V.

	31-12-2020	31-12-2019
Cogas B.V.		
Stand per 1 januari	167.370	176.676
Bij: Resultaat	28.791	11.694
Af: Dividenduitkering		-21.000
Stand per 31 december	196.161	167.370

27. Eigen vermogen

Gestort en opgevraagd kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal bestaat uit 20.000 gewone aandelen, elk met een nominale waarde van € 500.

	31-12-2020	31-12-2019
Maatschappelijk kapitaal, 20.000 aandelen	10.000	10.000
Af: Nog niet uitgegeven aandelen	7.456	7.456
Geplaatst kapitaal, 5.089 aandelen	2.544	2.544
Af: Nog niet gestort kapitaal (75%)	1.908	1.908
Gestort kapitaal	636	636

Herwaarderingsreserve

	31-12-2020	31-12-2019
Stand per 1 januari	8.490	8.168
Onttrekking/toevoeging	-8.490	322
Stand per 31 december		8.490

De herwaarderingsreserve wordt verminderd met latente belastingverplichtingen, indien sprake is van verschillen tussen de commerciële en de fiscale waardering. De herwaarderingsreserve is vrijgevallen ten gunste van de overige reserves in verband met de verkoop van het aandeel in Cogas Kabel Infra B.V.

Wettelijke reserve deelnemingen

	31-12-2020	31-12-2019
Stand per 1 januari	9.390	11.987
Onttrekking	-8.891	-2.597
Stand per 31 december	499	9.390

De post Wettelijke reserve deelnemingen is gevormd voor de winsten die door de deelnemingen zijn ingehouden. De wettelijke reserve is grotendeels vrijgevallen in verband met de verkoop van het aandeel in Cogas Kabel Infra B.V.

Overige reserves

	31-12-2020	31-12-2019
Stand per 1 januari	150.301	140.788
Netto resultaat voorgaand boekjaar	11.688	17.416
Dividend	-10.178	-10.178
Onttrekking/toevoeging herwaarderingsreserve	8.490	-322
Onttrekking wettelijke reserve	8.891	2.597
Stand per 31 december	169.192	150.301

De overige reserves staan ter vrije beschikking aan de aandeelhouders.

Onverdeeld resultaat

	2020	2019
Stand per 1 januari	11.688	17.416
Netto resultaat lopend boekjaar	28.784	11.688
Toevoeging overige reserve	-11.688	-17.416
Stand per 31 december	28.784	11.688

Bestemming resultaat boekjaar 2019

In lijn met het opgenomen voorstel in de jaarrekening van 2019 is € 10.178.000 aan dividend uitgekeerd en € 1.510.000 toegevoegd aan de overige reserves.

Voorstel bestemming resultaat boekjaar 2020

	2020	2019
Voorgesteld dividend	10.089	10.178
Toevoeging aan de overige reserve	18.695	1.510
	28.784	11.688

Over het boekjaar 2020 stelt de directie, met goedkeuring van de Raad van Commissarissen, aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor, per uitgegeven aandeel een dividend van € 1.982,51 uit te keren. Het verschil tussen het resultaat over het boekjaar 2020 en het voorgestelde uit te keren dividend van € 10,1 miljoen wordt ten gunste van de overige reserves gebracht.

Het voorstel inzake de bestemming van het resultaat over 2020 is niet in de jaarrekening verwerkt.

28. Financiële instrumenten

Cogas Holding N.V. heeft geen afgeleide financiële instrumenten. De opgenomen financiële instrumenten vertonen nagenoeg volledig dezelfde kenmerken en dezelfde risico's als de financiële instrumenten die zijn beschreven in de geconsolideerde jaarrekening. Derhalve wordt verwezen naar de toelichting in de geconsolideerde jaarrekening.

29. Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Op grond van artikel 403 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek is gebruik gemaakt van de vrijstelling van deponering bij het Handelsregister van de jaarrekeningen van de groepsmaatschappijen die zijn opgenomen onder de algemene toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Cogas Holding N.V. vormt, samen met onderstaande vennootschappen, een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en de omzetbelasting:

- ◆ Cogas B.V.
- ◆ Coteq Netbeheer B.V.
- ◆ Cogas Infra B.V.
- ◆ Cogas Mediadiensten B.V.
- ◆ Cogas Innovatie & Ontwikkeling B.V.
- ◆ Cogas Duurzaam B.V.
- ◆ Cogas Facilitaire Diensten B.V.
- ◆ Cogas Vastgoed B.V.

Cogas Holding N.V. is hoofdelijk aansprakelijk voor de verplichtingen van de fiscale eenheid voor de omzetbelasting en de vennootschapsbelasting. De onderneming is het hoofd van de fiscale eenheid. De vennootschapsbelasting is opgenomen voor dat deel dat de onderneming als zelfstandig belastingplichtige verschuldigd zou zijn, rekening houdend met de toerekening van de voordelen van de fiscale eenheid. De verrekening binnen de fiscale eenheid tussen de onderneming en haar dochtermaatschappijen vindt plaats via de rekening-courant verhoudingen.

30. Personeelskosten

Gedurende het boekjaar 2020 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij Cogas Holding N.V., omgerekend naar volledige jaren, 1,0 (2019: 1,0).

31. Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen na belastingen

Dit betreft het aandeel van de onderneming in het resultaat van de 100% deelneming Cogas B.V.

32. Bezoldiging van bestuurders en commissarissen

Hiervoor wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening, noot 25.

Ondertekening van de jaarrekening

Almelo, 19 april 2021

Directie

mr. G.A. de Haan

Raad van Commissarissen

A. Koops van 't Jagt

drs. R. Lubbers-Hilbrands RA

mr. R.A.M. Zwart

ing. G.J. Paalman

Overige gegevens

(Buitenlandse) nevenvestigingen

De onderneming beschikt niet over (buitenlandse) nevenvestigingen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

Statutaire bepalingen inzake de resultaatbestemming

De statutaire bepalingen volgens artikel 17 inzake de resultaatbestemming luiden als volgt:

Nadat eventuele verliezen van voorgaande jaren zijn gedekt, besluit de Algemene Vergadering van Aandeelhouders omtrent de bestemming van de winst.

Over vrijwillige stortingen op aandelen zal geen rente worden vergoed, noch dividend worden uitgekeerd.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering van Cogas Holding N.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Cogas Holding N.V. (hierna: 'de vennootschap') te Almelo (hierna: 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de betreffende jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Cogas Holding N.V. per 31 december 2020 en van het resultaat over 2020, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2020;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2020;
- 3 het geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2020;
- 4 het overzicht totaalresultaat over 2020; en
- 5 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Cogas Holding N.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- ◆ het verslag van het bestuur, het verslag van de Raad van Commissarissen en het verslag van de Ondernemingsraad;
- ◆ de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ◆ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ◆ alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van het bestuur en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de Raad van Commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- ◆ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ◆ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- ◆ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ◆ het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven;

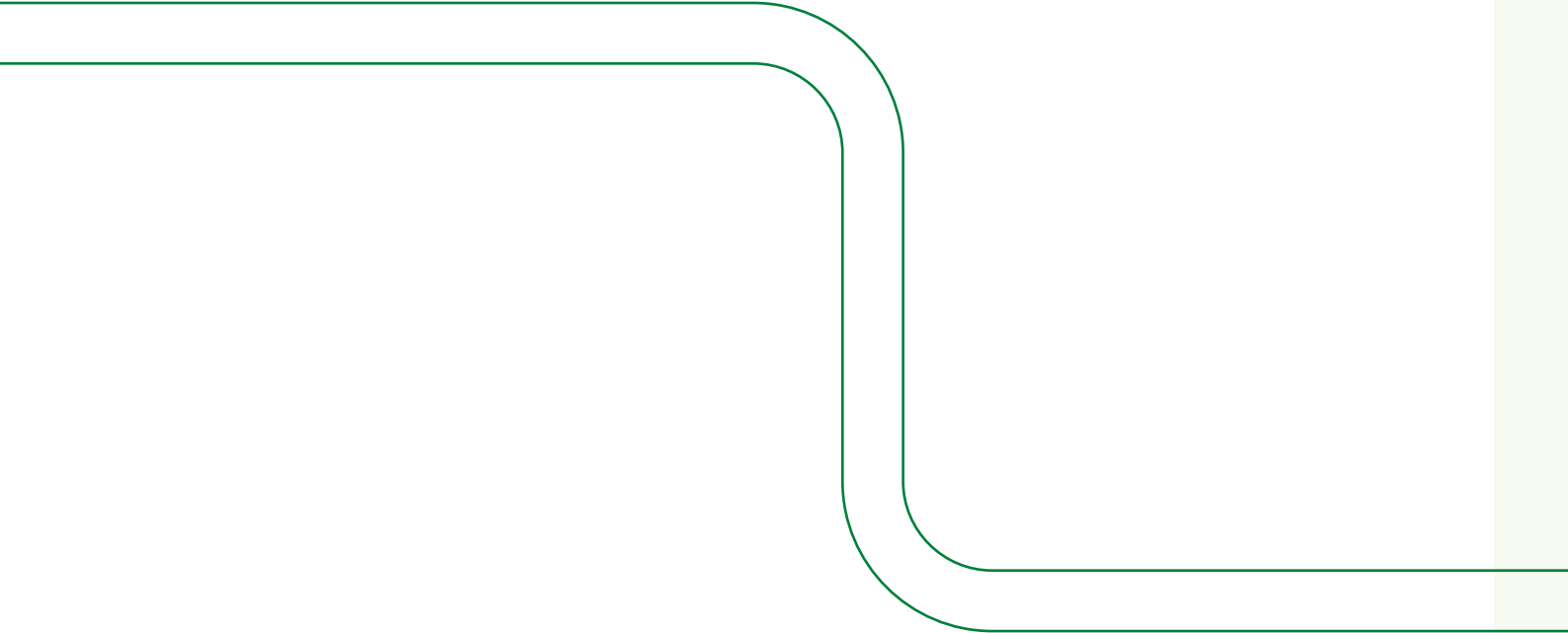
- ◆ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ◆ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen of de activiteiten. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen of de activiteiten geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 19 april 2021
KPMG Accountants N.V.

M.W. van As-van Halen RA

0546 83 66 66
info@cogas.nl
www.cogas.nl

Rohofstraat 83
7605 AT Almelo

Postbus 71
7600 AB Almelo

